

Serie nouă
iulie 2016

7
(CLXXX)
48 pagini
ISSN
1220-742X

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

D i n s u m a r:

- ✓ Interviu cu Andrei Dimitriu, directorul general al Fil. "George Enescu"
- ✓ Constantin Arvinte la 90 de ani!
- ✓ Adio, Thomas Beimel!
- ✓ Festival "Titel Popovici" la Iași
- ✓ Inaugurarea Teatrului muzical "Stela Popescu"
- ✓ Remember Florin Bogardo

Alergând în vis...

Se făcea că eram fugărit de o orchestră întreagă. Nu știu cu ce o deranjasem, dar toate instrumentele se strofocau la mine, amenințătoare și puse pe harță. Iar eu alergam prea încet, ca și cum aerul avea consistența apei, atunci când vrei să înaintezi prin valurile înspumate. Un vis: amestec intim de adevăr și fals. E-adevărat că adormisem pe sonoritățile unei poem de Richard Strauss, dar e fals că o luasem la picior, ferindu-mă de acele sonorități. Visăm deopotrivă cunoscutul și necunoscutul, posibilul și imposibilul. Visul e întotdeauna spontan. Ca și muzica onirică, în care se conservă chipul spiritual al autorului, dar în care i se modifică într-o oarecare măsură dimensiunea afectivă, ascunzând o fărâma de narcotic în stare să adoarmă febrele uneori prea intense ale rațiunii, totodată dând naștere unui abur blajin și proaspăt ce îndulcește contururile aspre ale gândirii formalizante. Însă prea mult onirism te poate cufunda în neant, înecându-te. Vai de compozitorul care se abandonează total reveriei. Muzica e munca inteligenței. Visarea e doar voluptatea ei. A înlocui integral gândirea cu visarea înseamnă a confunda mierea cu veninul. Te poți otrăvi cu muzica onirică așa cum te poți intoxica cu parfumul anumitor flori. Visarea momește, captivează, înlănțuie, apoi te face complicele ei. Nu mai vrei să se întrerupă visul. Muzica reveriei e un joc periculos: începi ca înșelător și sfârșești prin a fi înșelat. Cu cât raționalitatea actului creator cade mai de sus, cu atât mai lesne ea se transformă într-un gest oniric, visarea fiind un adânc în care, pentru a urca sau a coborî, trebuie să te supui aventurii. Muzicile savante, în general, sunt, ca forme de agregare, în stare solidă. Muzica onirică, în particular, este lichidă, uneori chiar gazoasă. Ceea ce face ca anumite funcții să-i fie tulburate, ele intrând în horă musai în această postură. Visul perturbă realitatea. Din vis, însă, te poți trezi. Din realitate, nu. Există totuși o realitate a compozitorului oniric, în care periferia și centrul sunt ambiguizate, creându-se astfel un sistem bazat pe forțe exterioare ce se anulează reciproc sau, mă rog, nu acționează, și ale cărui mișcări interioare exacerbează mișcarea centrului ori rotația periferiei. Componistica onirică nu recurge la procese constructive și nici la operații recepționate ca factori independenți. Ea se întemeiază pe secvențe, nu pe consecvențe. Nu pe scopuri, ci pe sentimentul unui scop. Compozitorul reacționează prin viziuni și piruete care nu pot schimba cauza impresiei, neproducând nici o modificare sau deplasare relative, nu pentru că i-ar lipsi mijloacele, ci pentru că decizia însăși este momentan suspendată. Acest tip de a face muzică nu își propune să sufocă impresia printr-o anume imagine parțial fixă, neputând opune o reprezentare sonoră (adevărată) alteia (falsă), ori să focalizeze memoria clipei, ci are ca proiect principal alunecarea pe o suprafață șlefuită ce nu poate izola vreun element extern. Se iscă senzația că autorul nu știe prea multe. Oricum, e neputincios în a găsi un sfârșit cauzei impresiilor sale, făurind doar ceea ce ar putea-o genera

incontinent, în loc să reproducă ceea ce a produs-o. Muzica onirică nu prinde și nici nu surprinde detaliul. Ea are nevoie de mase sonore în mișcare, de atmosfere care se dilată și se tasează, fără a se supune unor legi fizice. Principiilor hazardului și, mai ales, a celor estetice, da. De aici o anume dezordine în exprimare, dar și aceea simplitate a trăirii, care, fără să fie neapărat frustră, e, frecvent, autentică. Ca somnul însuși. Numai cine doarme visează cu adevărat. Dar tot atât de adevărat e că cel pe care îl strică visul, nu-l mai îndreaptă decât sfânta trezire.

Liviu DĂNCEANU

DIN SUMAR

Interviu cu Andrei Dimitriu.....	2-4
Constantin Arvinte - 90.....	4-8
Festivaluri și concursuri.....	7-12
Pe scene.....	14-20
Triptic de balet la ONB.....	21-22
Lansare CD - Violeta Dinescu.....	24
Remember George Cocea.....	25-26
Adio, Thomas Beime!.....	27-29
Muzica militară la ceas aniversar.....	29-31
Lansarea Teatrului "Stela Popescu".....	32-33
Nico, un nou album.....	38-39
Festivalul "Titel Popovici".....	40-41
Jolt Kerestely - 82.....	43
Remember Florin Bogardo.....	44-46

Interviu cu Andrei Dimitriu Directorul general al Filarmonicii "George Enescu"

Între 1999 și 2001 ați fost Director general al Societății Române de Radiodifuziune. Din 2010 sunteți Director general, aici, la Filarmonica "George Enescu". Care sunt, în activitatea dumneavoastră, legăturile reale dintre aceste două instituții de cultură de importanță națională?

Sunt două dintre instituțiile extrem de importante, cu rol esențial în configurarea și acreditarea unei identități culturale de prestigiu pentru România. Cred că pot fi considerate instituții de importanță strategică care contribuie la "așezarea" țării noastre, onorabil și benefic, în rândul țărilor civilizate. Civilizată, în opinia mea, înseamnă o țară cu veche și exersată tradiție democratică, practicând modelul civilizațional creștin-european, singurul care a zidit democrație, performanță științifică și culturală, prosperitate, demnitate, toleranță înțeleaptă.

Țin mult la aceste precizări, astăzi, într-o lume confuză, dionisiacă, cu modele și repere în registrul minor.

Revin la întrebarea dvs...

Apropierea între cele două instituții o fac ansamblurile muzicale – orchestra simfonică și corul academic – ansambluri foarte apreciate de melomani și de critica de specialitate.

Sigur există o competiție normală, există orgolii și comentarii subiective...

Nu risc să fac aprecieri și comparații...

Doar câteva constatări...

Valoarea recunoscută a unor ansambluri muzicale o dau dirijorii și soliștii care acceptă să colaboreze cu aceste structuri, precum și complexitatea programelor pe care aceste colective muzicale sunt capabile să le facă la nivelul performanței care entuziasmează publicul calificat.

Pentru evaluarea corectă a Filarmonicii "George Enescu" aș aminti câteva nume: Daniel Barenboim, Mstislav Rostropovich, Radu Lupu, Elisabeth Leonskaja și mulți alții de același calibru. Nume aparținând Panteonului universal...

Nominalizarea dumneavoastră ca Director general al Filarmonicii "George Enescu" a avut, sigur, în text și în context, obiectivul de a rezolva aspectele financiare ale acestui complex cultural și artistic al formațiilor muzicale, orchestră și cor, și de a prezerva în întregime a lui Ateneul Român, această superbă creație arhitecturală trecută în lista monumentelor universale ale umanității.

Vreau să cred că în desemnarea mea ca Director general al Filarmonicii, a contat nu doar performanța mea administrativă la Radioul Public și în alte instituții pe care le-am condus. Îmi place să cred că a contat mult mai mult viziunea mea și proiectul meu cultural pe care l-am impus în politica editorială a Postului Public, accentul și prioritatea acordată "culturii de performanță".

Clădirea Ateneului Român a fost consolidată în timpul unor administrații politice care au înțeles importanța acestei clădiri de patrimoniu. În proiectul meu

LUCRĂRI PREZENTATE ÎN CADRUL BIROURILOR SECȚIILOR DE CREAȚIE ȘI ACHIZIȚIONATE DE CĂTRE UCMR (sesiunea iunie 2016)

SECȚIA DE MUZICĂ INSTRUMENTALĂ ȘI MULTIMEDIA

Subsecția vocal – instrumentală (mixtă)

Anghel Irinel – Societatea și al 13-element – muzică electronică; **Apostol Elena** – Flight MH17 – septet; **Baciu Vlad** – Carmin – pentru orchestră de cameră; **Balint George** – Note de primăvară pentru soprană, vioară, pian pe versuri de G. Bacovia; **Brînduș Nicolae** – Fatum – muzică pentru 6 clarinete; **Cibișescu Iulia** – Sonata pentru vioară și pian; **Ciobanu Ghenadie** – La cancion que no fue cantada, pentru violoncel solo; **Ciobanu Maia** – Jurnal 2016; **Colțea Victor** – Ruthless; **Dănceanu Liviu** – SYMCONCERTPHONY; **Dediu Dan** – Spini, pentru orchestră, op.153; **Donceanu Felicia** – Ison Confession, pentru flaut, percuție și keyboard; **Enescu Adrian** – 11 Scurte povestiri pentru vibrafon/marimbafon; **Iacob Claudius** – Oblivion-trio pentru clarinet, pian, percuție; **Ion Ciprian** – Cvartet de clarinet; **Iorgulescu Adrian** – Perc. Concerto, pentru percuție, orchestră de coarde, pian și clarinet; **Lerescu Sorin** – Sunet _ Formă – Culoare II, pentru 12 instrumentiști și mediu electroacustic; **Mălăncioiu Gabriel** – Zamolxis – pentru trompetă, recitator și orchestră; **Măniceanu Mihai** – Cantabile și Presto, pentru vioară și pian; **Mânzat Laura Ana** – Bergamo – cvintet pentru oboi, clarinet, violină, violoncel și pian; **Metea Răzvan** – Esență incoruptibilă pentru flaut, clarinet, pian, mezzosoprană și bandă; **Nemescu Octavian** – Destine paralele – pentru clarinet bas, clarinet contrabas și bandă; **Petra-Basacopol Carmen** – Meditație la mormântul unui prieten, pentru clarinet, violoncel și pian; **Rotaru Diana** – În trup, operă de cameră, libret de Ciprian Măceșaru; **Szegö Peter** – Koncertdarab; **Teodoreanu Nicolae** – Muguri și flori, pentru 2 viole; **Teodorescu Ciocănea Livia** – Mysterium Tremendum II, cantată pentru voce și orchestră; **Türk Hans Peter** – Träume – Vise, pentru pian solo; **Vîrtosu Mihai** – Vise/visuri întrerupte, pentru saxofon, chitară pian; **Fender-Rhodes**; **Vlad Roman** – Privind trecutul-ndepărtat – muzică electronică; **Vlad Ulpui** – Rezonanțe pe un fond galben – trio pentru vioară, violoncel și pian; **Vosganian Mihaela** – Saturnian, pentru mediu electronic și muzică electronică cu video.

Subsecția de fanfară

Buga Aurel – Cvintet nr.1; **Luncan Octavian** – Glorie eroilor, mică uvertură; **Mihuț Radu** – Polca pentru trompetă și fanfară; **Nicolae Eugen** – Imagini simfonice; **Pelearcă Ion** – Rapsodie Argeșeană; **Stoian Valentin** – Glas românesc – suită; **Zorilă Marius** – Cântec moldovenesc.

SECȚIA DE MUZICĂ VOCALĂ

Arvințe Constantin – Triptic Maramureșean (cor mixt a cappella, prelucrări folclorice): Răsună Vișăule, Mocirlă cu trifoi, Să ne veselim oleacă; **Bălan Dan** – Evenimente, ciclu de lieduri pentru soprană și pian: Gândul, Luminiș, În câmp;

managerial un obiectiv este legat de amenajarea unui spațiu expozițional la parterul clădirii. De a recupera o altă dimensiune culturală a "interbelicului": Pinacoteca, expozițiile și premiile "Tinerimii române".

Dificil de realizat – solicită un buget de 280.000 euro și sursele de finanțare mai greu de accesat pentru proiecte culturale. Există o perspectivă pentru 2017...

Încă o mențiune. Din programele Filarmonicii pe stagiune, noi acoperim cca. 60% din venituri proprii. E totuși o performanță...

O observație finală: cultura trebuie ferm susținută, subvenționată - "cultura de performanță" evident, ca să revin la sintagma lui C. Noica – nu subcultura care face rating-ul comercial, inducând grobianism, promiscuitate, primitivism violent, afectând grav sănătatea spirituală a unui popor.

Interesul dumneavoastră pentru actul de cultură a generat amplificarea și diversificarea afişelor Filarmonicii "George Enescu" cu titlul de Conferințe, la care au participat scriitori și personalități culturale, cât și realizarea unor spectacole magnifice pe scena Ateneului Român, cum a fost concertul cu "Parsifal", actul II, de Wagner, sub bagheta maestrului Christian Badea.

O precizare necesară. Invitații conferințelor pe care le-am inițiat - sunt 21 de astfel de evenimente în cei 6 ani

de la debutul lor – au fost laureați ai Premiilor Nobel, Goncourt, Balzan, academicieni, universitari, scriitori din mari centre culturale și științifice din toată lumea.

Aș mai adăuga ceva: o atitudine care mă definește. Cred că trebuie să ieșim din provincialismul nostru care ne aruncă în mahalaua istoriei.

Ceea ce mi-am propus să încurajez și să susțin este valoarea omologată, valoarea științifică, culturală, artistică, spectacolul grandios cu conținut serios, care impune și copleșește... Conferințele răspund acestui comandament...

Primul ansamblu simfonic al României impune colaborarea cu personalități internaționale și naționale consacrate: dirijori, soliști și – de mai bine de un an – și concert-maeștri.

Ținem mult la această rigoare...

Aceeași rigoare o manifestăm față de expozițiile și lansările de carte pe care le găzduim în spațiile Ateneului. Da, Ateneul trebuie să fie spațiul cvasiexclusiv de manifestare al elitei românești, un spațiu pe care spiritualitatea continentală să și-l dorească să-l frecventeze.

Cred cu tărie în rolul aproape mesianic al elitei intelectuale cu o dimensiune morală apostolică...

"Parsifalul" realizat de maestrul Christian Badea anul trecut, una dintre baghetele românești de anvergură internațională, a fost un concert care s-a impus indubitabil

Cherciu Alexandra – 5 *lieduri pe versuri japoneze* (Haiku) din ciclul *Haiku pe mapamond*; **Costea Marcel** – 2 colinde: 1) *Betleem* și 2) *Îngerii din ceruri* pe texte de Marcel Costea; **Crețu Cătălin** – *Cântecul duhurilor peste ape* (pe versuri de J. W. Goethe) pentru cor mixt; **Cudalbu Grigore** – *Quasi Motet* pentru cor mixt (texte sacre); **Dobrinescu Ioan** – *Ave Maria* pentru cor mixt și pian (orchestră) pe text liturgic; **Dumitriu Leonard** – 4 *lieduri pentru mezzo-soprană și pian* pe versuri de Vasile Burlui: *Viața ca o ghilotină*; *Oameni buni, săriți la palisade!*; *Efemerida*; *Philemon și Baucis*; **Pepelea Roxana** – 3 *lieduri* pe versuri de V. Burlui pentru mezzosoprană și pian: *Poemul sufletelor noastre*; *Ireparabile tempus*; *Văratec 2013*; **Petrescu Christian-Alexandru** – *Ascultând cerul* pentru cor mixt și percuții; **Rîpă Constantin** – 5 tablouri muzicale cu umbre(le), spectacol scenic pentru voci și pian; **Tăranu Cornel** – 2 coruri: 1) *Cu mâne zilele-ți adaogi* (versuri Mihai Eminescu) și 2) *Despre timp* (versuri Matei Călinescu)

Subsecția didactică

Beleaev Vladimir – *Cu trenul la bunică* - ciclu pentru pian; **Croitoru Ionel** – *Fugatto* – cvintet de suflători; **Hrubaru Alexandru** – *Studiu exhaustiv pentru trei intervale și două ritmuri* pentru vioară, violă, cello; **Lupu Dumitru** – *La circ* – muzică ușoară pentru copii, versuri Mala Bărbulescu; **Rogojină Paul** – *Codrule, codruțule* – cor 2 voci a cappella, versuri Lucian Blaga; **Ștefănescu Petre** – *Diptic pentru copii* (*Fii vesel, O lume în mii de culori*), muzică ușoară, versuri Florentina Chifu.

SECȚIA DE MUZICA JAZZ/POP

Drăgan Mircea – *Știu că iubirea e-n viața noastră*, instrumental; **Drăgan Mircea** – *Hip Hop Boogie*, instrumental; **Georgescu Marian** – *Someone like you*, instrumental; **Kerestely Jolt** – *Dragi părinți*, text Carmen Aldea Vlad; **Kerestely Jolt** – *Gânduri împlinite*, text Marian Stere; **Lupu Dumitru** – *Iubire din Ardeal*, text Cornel Udrea; **Moculescu Horia** – *Scrisoare*, text George Țărnea; **Moculescu Horia** – *Poate*, miniatură pentru pian; **Răsvan Cătălin** – *Mia Amo*, instrumental; **Simion Nicolas** – *The Village is Getting Drunk*, instrumental; **Simion Nicolas** – *Happy Dude*, instrumental; **Tiberian Anca** – *Blue Skies*, text Anca Tiberian; **Tiberian Mircea** – *Dragonfly Blues*, instrumental; **Tiberian Mircea** – *Like a Thief in the Night*, instrumental; **Târcolea Cătălin** – *2 as 1*, instrumental; **Tudor Andrei** – *Din ceruri ninge alb*, text Andreea Andrei; **Tudor Andrei** – *Merry Christmas*, text Andrei Tudor/ Cristina Mirică; **Andrei Andreea** – *Din ceruri ninge alb* (text); **Vlad Carmen Aldea** – *Dragi părinți* (text).

SECȚIA DE MUZICOLOGIE

Garaz Oleg – *Genurile muzicii. Ideea unei antropologii arhetipale* (studiu); **Stoianov Carmen** – *Două perspective muzicologice concretizate în studii de caz* (două studii); **Șorban Elena Maria** – *Muzicologie didactică. Exprimare, retorică și estetică. Ghid practic* (volum)

printre cele mai bune concerte din ultimele decenii de pe scena Ateneului. O spune lumea avizată și obiectivă, dar și critica muzicală... Un adevărat eveniment de nivel mondial...

Vom deschide stagiunea, la începutul lui octombrie, cu Parsifal, actul III, în concepția artistică și sub bagheta lui Christian Badea.

Filarmonica "George Enescu" se bucură de colaborarea la fel de spectaculoasă a lui Horia Andreescu, Camil Marinescu, mai rar, Ilarion Ionescu Galați ș.a.

Politica noastră urmărește încurajarea și promovarea unor tineri cu performanțe internaționale deja dobândite: Andrei Ioniță, Mihai Ritivoiu, Christian Măcelaru, Ioana Goicea, Florian Mitrea, Andrei Licareț, Gabriel Bebeșelea, Ștefan Tarara.

Ce legături aveți cu muzica? Cu ați ajuns un pasionat al sălilor de concert?

Legătura mea cu muzica?...

Sigur există o explicație. Provin dintr-o familie de intelectuali care

prețuiau și ascultau muzica simfonică, recitaluri... Să zic așa, eram familiarizat cu domeniul...

În plus, și probabil decisiv, mama noastră era profesoară de vioară și poseda o frumoasă voce de soprană de coloratură. Era foarte implicată în viața muzicală a Romanului și a Moldovei, activând în formule camerale, corale sau ca solistă. Sigur, bucuria de a asculta muzică ne-a inoculat-o ea.

Ce proiecte există în viitorul apropiat cu Orchestra simfonică și Corul, mă refer la imprimări, la turnee, la invitarea unor interpreți-concertiști și dirijori de elită?

Turneele sunt tot mai dificil de realizat. Presupun bugete mari, generozitatea unor sponsori...

Corul a fost recent într-un festival la Istanbul și va pleca la anul în Anglia, la propunerea onorantă a lui Daniel Barenboim.

Invitații noștri, dirijori, soliști și concert-maeștri sunt în topul numelor consacrate europene, dar care

presupun și onorarii corespunzătoare.

Consider că pentru prima instituție muzicală a României, care contribuie semnificativ la o bună imagine a țării, e necesar un buget mai mare.

Și acum, vă rog, să-mi răspundeți de ce nu sunt transmise la posturile de Radio și Televiziune naționale concerte de la Ateneul Român? Există o explicație? Care ar fi aceasta? Există o soluție? Când credeți că se va rezolva?

Problema e tot legată de costuri...

Dispariția TVR Cultural este un alt motiv al absenței noastre. Colaborări se fac cu Radio Public, Radio și TV Trinitas, dar mult prea rar.

Înregistrările costă, transmisiunile costă... Iar mecenatul nu se prea exersează la noi.

Vă mulțumesc pentru atenția acordată.

Interviu de

Mircea ȘTEFANESCU

Constantin Arvinte la 90 de ani!

Maestrul a fost sărbătorit de două ori, prima dată la Tinerimea Română, printr-un concert oferit în apropierea zilei sale de naștere, 21 mai și a doua oară la Sala Mare a Ateneului Român, pe 8 iunie, la ora 19. Soprana Rodica Anghelescu a fost "orchestratorul" acestor două manifestări, împreună cu Asociația "Centrul de Etică și Strategii". Surprizele muzicale oferite compozitorului în cadrul concertului de la Ateneu au fost variate, de la lucrări semnate de Ciprian Porumbescu, Felicia Donceanu, Dan Mizrahy, Florica Dimitriu, Marțian Negrea sau Anton Pann, până la muzică tradițională românească. Au interpretat Rodica Anghelescu (soprană), Cleopatra David (soprană), Iosif Ion Prunner (pian), Angelica Todea (pian), Nicolae Maxim (flaut), Anna Boiangiu (oboi), Cezar Moscalu (fagot), Ion Luca (corn), Ilinca Lorenz (marimbă), Doina Timu Anton și Taraful Adrian Toia, Cristina Gheorghiu (solistă de muzică populară), Corul "Divina Armonie" - Dirijor Marius Firca.

Absolvent al Facultății de Litere din Iași, compozitorul Constantin Arvinte și-a elaborat și susținut teza de doctorat la Universitatea Humboldt din Berlin și a avut o contribuție semnificativă la întocmirea Atlasului Lingvistic al Europei. Este coautor al unor prestigioase ediții de text, pentru care a elaborat studii lingvistice amănunțite, s-a îngrijit de componenta etimologică a mai multor dicționare și a elaborat câteva studii fundamentale asupra limbii din opera marilor clasici români.

Studiile muzicale le-a urmat la Conservatorul Iași (1945 - 1949), cu C. Constantinescu (teorie-solfegiu), Constantin Georgescu (armonie, contrapunct, orchestrație), George Pascu (istoria muzicii), Achim Stoia (folclor), Antonin Ciolan (dirijat orchestră), Școala de Ofițeri de

Muzică din București (1950 - 1954) și la Conservatorul din București (1954 - 1955) cu Zeno Vancea (contrapunct) și Constantin Bugeanu (orchestrație).

Andra FRĂȚILĂ

Constantin Arvinte - personalitate marcantă a muzicii contemporane românești

La 21 mai eminentul compozitor, dirijor și folclorist **Constantin Arvinte** a împlinit venerabila vârstă de **90 de ani**.

A văzut lumina zilei în comuna Voinești, jud. Iași. După ce a absolvit școala primară în satul natal (1933-1937) și Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași (1937-1945), dovedind o evidentă chemare pentru studiul artei sonore, în perioada 1945-1949 urmează cursurile Conservatorului de Muzică din capitala Moldovei. Aici beneficiază de îndrumarea cunoscuților maeștri ai creației și pedagogiei muzicale: Constantin Georgescu, Constantin Constantinescu, Antonin Ciolan, Emanuel Elenescu, Achim Stoia, George Pascu ș.a.

În anul școlar următor, tânărul muzician se numără printre elevii Școlii Militare de Muzică - Secția Dirijor de Fanfară.

În anii 1954-1957, Constantin Arvinte continuă studiile muzicale de perfecționare la prestigiosul Conservator de Muzică din București, cu reputație maeștri: Zeno Vancea, Constantin Bugeanu, Dimitrie Cuclin, Iosif Cire ș.a. În anul 1974, susține examenul de diplomă, cu teza: *Folclorul muzical românesc în creație cultă (corală) și în spectacolul scenic* - conducător științific prof. univ. dr. Octavian Lazăr Cosma.

Timp de aproape șapte decenii, distinsul muzician Constantin Arvinte s-a afirmat constant în viața muzicală din cea de-a doua jumătate a secolului XX și în primele două decenii ale veacului XXI, în primul rând în calitate de dirijor – inițial la corul căminului cultural din comuna natală, iar după 1950 la cele mai reprezentative ansambluri folclorice profesioniste din România – Rapsodia Română și Ciocârlia – al Ministerului de Interne (1965-1976 și director artistic), cu care a susținut în țară anual zeci și zeci de spectacole și concerte, unanim apreciate de public și presa de specialitate, dar și în turnee întreprinse peste hotare. În perioada 1960-1965 a lucrat în calitate de consilier la Direcția Muzicii din Ministerul Culturii, iar între anii 1976-1979 a fost angajat în calitate de cercetător științific la Institutul de Etnografie și Folclor.

De-a lungul importante sale cariere artistice s-a bucurat de sprijin profesional din partea vestiților maeștri ai muzicii românești: D.D. Botez, Mircea Chiriac, Viorel Doboș, Victor Giuleanu, Dinu Stelian, Florin Comișel, Victor Predescu, Marin Constantin, Ionel Budișteanu, Iacob Ciortea, a coregrafilor de renume național Gheorghe Baci, Floria Capsali, Gheorghe Popescu – Județ, Tamara Carp, precum și a distinsei etnomuzicolog Emilia Comișel – prof. univ. la Conservatorul de Muzică din București.

În paralel cu activitatea de șef de orchestră, maestrul Constantin Arvinte s-a remarcat cu deosebit succes în domeniul compoziției muzicale. Mărturie sunt zecile de opusuri din domeniul muzicii de scenă pentru cele mai importante ansambluri profesioniste din România, muzicii vocal-simfonice, muzicii simfonice, muzicii de cameră, muzicii de fanfară și în mod deosebit, pentru arta cea mai intim legată de viața umană – muzica corală. Iată spre exemplu numai o parte dintre cele mai reprezentative lucrări ce au făcut parte din repertoriul instituțiilor muzicale de spectacole și concerte, ansambluri folclorice profesioniste și numeroase formații corale mixte, camerale și grupuri vocal instrumentale din sistemul mișcării artistice de amatori din țara noastră: *Fantezii și spectacole muzical-coregrafice (La bălci, Obiceiuri de iarnă din Moldova, Dansul fetelor din Căpâlna, Artizanatul moldovenesc, Drăgaica, De la Dorna până în Vrancea, Sărbătoarea liliacului, Florile Bihorului, Ciuleandra, Peplaiurile Mioriței, Pe aripile rapsodiei, Cântă ciocârlia, Nunta Zamferei ș.a.); muzică vocal simfonică (Balada lui Pinte Viteazul, Poem maramureșan, Te cântăm stravechi pământ, Balada unui popor viteaz, Baladă despre Tudor Vladimirescu, Soarele libertății etc); muzică simfonică (Simfonia pentru orchestră de coarde, Suită simfonică, Fantezie concertantă românească, Joc din Oaș – dans simfonic, Coloana infinită etc); muzică de cameră (Triptic românesc, Cântări străbune – suită pe teme de colinde pentru cvartet de coarde etc); muzică corală (Hăulita oltenească, Cununa spicelor, Triptic maramureșan, Odă eroilor săi, Suntem tineri militari, La Mărășești, Balada gornistului de la Plevna, În frumoasa Românie, Când te cheamă țara, Diptic buzoian ș.a.).*

În acest context, o seamă de culegeri de folclor din toate zonele etnofolclorice ale țării – pe care, cu o măiestrie greu de exprimat în cuvinte – le-a pus în valoare, în primul rând în spectacolele ansamblurilor profesioniste de profil din România: Rapsodia Română, Ciocârlia, Doina al Armatei, Ciprian Porumbescu – Suceava, Maramureș – Baia Mare, Târgu Mureș, Craiova ș.a. Culegerile de folclor – din toate zonele etnofolclorice românești realizate începând din anul 1959 printre care: Argeș, Maramureș, Oltenia, Dobrogea, Moldova (volum apărut în anul 2008 cuprinzând 523 de melodii, ediție îngrijită de prof. Adrian Ardeleanu, cu o prefață de prof. univ. Emilia Comișel), Banat ș.a. au văzut lumina tiparului, constituind fără echivoc, incontestabile documente sonore – de real interes pentru cercetarea științifică a moștenirii noastre artistice – din cele mai vechi timpuri, parte integrantă a tezaurului culturii noastre populare cu care ne putem mândri în lume, după cum afirma genialul George Enescu.

Maestrul Constantin Arvinte este puternic legat și de viața muzicală din județul Prahova, în calitate de membru de onoare al Căminului Muzical „Paul Constantinescu”, înființat în ianuarie 1977.

O seamă dintre culegerile sale de folclor din județul Prahova au fost transcrise, armonizate și prelucrate pentru vestita Orchestră Populară „Flacăra Prahovei” a Filarmonicii „Paul Constantinescu”, prestigioasele ansambluri folclorice „Prahova” a Palatului Culturii, „Chindia” al Casei de Cultură a Sindicatelor, „Salba Prahovei” – orașul Plopieni ș.a. În prezent, se

Elise Stan, Constantin Arvinte, Marin Voican

află sub tipar prin grija și eforturile Centrului Județean pentru Cultură – Prahova, un impresionant volum de melodii populare instrumentale culese din județul Prahova (peste 50) și alte circa trei-patru sute din celelalte județe din zona Munteniei. După cuvântul autorului, muzicologii Ștefan Cărăpănceanu și prof. dr. Al.I. Bădulescu semnează prefața acestei noi apariții editoriale îngrijită de conf. univ. dr. Dragoș Grigorescu – directorul Centrului de Cultură Prahova.

Compozitorul, dirijorul și folcloristul Constantin Arvinte, fără echivoc, de-a lungul întregii sale vieți, a realizat o importantă operă de largă diversitate și complexitate, care îi asigură în timp un loc binemeritat în domeniul științei muzicale românești contemporane. Maestrul Constantin Arvinte, după cum afirmă eminentul compozitor, muzicolog prof. univ. Doru Popovici „face parte dintre ultimii compozitori care au preluat cu măiestrie cântecele și dansurile noastre înflăcărate și a reliefat spiritul inovator în contextul muzicii mondiale în materie de melos, de game, de ritmuri și de aspecte timbrale”.

De ziua aniversării nașterii sale – prilej cu care Primăria și Consiliul local al comunei natale i-a acordat în ziua de 22 mai a.c. prețiosul titlu de **Cetățean de Onoare**, îi dorim ilustrului muzician din toată inima sănătate deplină, multă putere de muncă și noi împliniri în nobila și

importanta sa activitate de creație și de promovare a comorilor creației noastre populare în context național și european.

La mulți ani, stimate maestre, Constantin Arvinte!
AI. I. BĂDULESCU

Constantin Arvinte

Aceste zile minunate, când am sărbătorit (în 25 Mai, la Centrul Național de Artă „Tinerimea Română” și în 8 Iunie 2016 la Ateneul Român) pe maestrul **Constantin Arvinte**, patriarhul muzicii românești, compozitor, dirijor și folclorist... le voi păstra în „Cartea vieții” cu mare drag. Domnia sa este ca un stejar falnic din plai moldav, mare iubitor de muzică, poezie, artă dar și admirator al femeii îndrăgite, căreia i-a dedicat din dragoste și pasiune... melodii încântătoare: de iubire, nostalgie, speranță, petrecere, dar și cu tentă satirică. Le-am ascultat în interpretarea unui grup de artiști (admiratori și prieteni devotați sărbătoritului): soprana de coloratură **Rodica Anghelescu** (Opera Comică, Ansamblul Artistic „Ciocârlia” al MAI, cea care a depus foarte mult suflet pentru realizarea celor două spectacole); soprana **Cleopatra David** (Filarmonica George Enescu, Opera Comică), la pian maestrul **Iosif Ion Pruner**; solistele **Cristina Gheorghiu**, **Maria Stroia**, pianista **Angelica Todea** și actrița **Doina Ghițescu** (Ansamblul Artistic „Ciocârlia” al MAI); Corala Academică „Divina Armonie” - (patronată de prof. Paula Ciuclea) - solistă, soprana **Alexandra Moroiu**, dirijor col. **Cristian Marius Firca**; **Nicolae Maxim** (sextet de la Filarmonica George Enescu); solista **Doina Timu Anton** (Corul Radio) și **Taraful Adrian Țoia** au încântat în mod plăcut spectatorii, care i-au aplaudat la scenă deschisă.

Încă din anii studenției, viitorul muzician, Constantin Arvine se dedică, în primul rând, artei interpretative, în calitate de dirijor al Corului mixt al Căminului Cultural „Constantin Vasilescu” (1946-1959), apoi ocupă, prin concurs, importante funcții artistice la prestigioasele ansambluri din capitala țării: director artistic și dirijor al Ansamblurilor „Ciocârlia” și „Rapsodia Română”.

La pupitrul acestor instituții reprezentative în viața muzicală națională din cea de a doua jumătate a veacului XX, întreprinde răsunătoare turnee artistice atât în România, dar și peste hotare, în țări cu puternice tradiții artistice: Polonia, Ungaria, fosta URSS și Iugoslavia, Elveția, Grecia, Republica Federală Germania, Franța, Austria, Bulgaria, Statele Unite ale Americii, Canada, Mexic, Cuba, Kuweit, Olanda, Algeria etc., Pretutindeni, s-a bucurat de aprecieri dintre cele mai elogioase din partea publicului și a presei de specialitate.

Vasta creație a ilustrului compozitor Constantin Arvinte cuprinde: muzică simfonică și vocal-simfonică, prelucrări folclorice, muzică de fanfară care figurează în tezaurul Fonotecii de aur a Radioului și Televiziunii. Între scrierile pentru muzică de fanfară sunt: *Plaiuri românești*, *Sârba în căruță*, *Hora - Marș*, *Opt melodii folclorice românești*.

Reputatul compozitor Constantin Arvinte i s-au recunoscut meritele de către Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, a primit **Premiul II la Concursul Internațional de Compoziție Corală de la Tours - Franța (1976)**, fiind decorat cu ordine și medalii din partea statului român.

Cu această ocazie, primind sprijin din partea domnului grl. br. (r) **Gheorghe Dragomir**, Președintele al Asociației „Centrul de Etică și Strategii”, am scris cartea „Stejarul” în care sunt cuprinse compozițiile compozitorului Constantin Arvinte, alături de admirația ce i-o poartă soprana Rodica Anghelescu (căreia i-a încredințat cu dedicație peste cinsprezece lucrări, unele din el cântate la dublul concert aniversar).

Asociația „Centrul de Etică și Strategii” prin dna. **Loredana Caradimu**, director Strategii și **Vlad Dragomir** - Președinte Executiv, au oferit maestrului Constantin Arvinte un tablou (semnat de artistul plastic **Constantin Mihalache**) și volumul „Stejarul”, autor Marin Voican-Ghioroiu.

Prof. **Elise Stan** (realizatoare de emisiuni Tvr 1)

maestrului Constantin Arvinte din partea Societății de Televiziune, i-a oferit o plachetă în numele instituției pentru întreaga activitate depusă în slujirea artei și muzicii.

La compozitorul Constantin Arvinte predominantă este ideea filosofului, care-i firească făuritorului de frumos, făcând prin ea legătura tainică între trilul măiestrei ciocârlei (fiind ani mulți la conducerea Ansamblului Artistic „Ciocârlia” al MAI), care-și înalță cu gingășie trilul spre soare: a dat cântecului frumuseți nebănuite, pline de sensuri esoterice izvorâte din melodiile nemuritoare ale

poporului nostru, pe care le-a șlefuit cu migală, le-a armonizat în capricii și simfonii unduitoare... numai cu puterea gândului și a sufletului îndrăgostit din fragedă tinerețe de folclorul autentic, ceea ce a marcat de-a lungul carierei domniei sale o ascensiune continuă, urcând fără preget treptele definitorii ale desăvârșirii sale spirituale și muzicale.

Din compozițiile domniei sale (prelucrări folclorice) care s-au cântat pe scena Ateneului Român, au fost: *Capriciu moldav*, *Capriciu transilvan*, *Dragostea din ce începe*, *Bădișorul meu*, *Cântecul beției*, *Balada lui Ciprian Porumbescu - aranjament pentru pian*, *Triptic maramureșan*, *Mândruță bucovineancă*, *Frunză verde mărăcine*, *Badea-l meu e humorean*, *Satul meu bucovinean*, *O, lele Frevoniță*, *Are lelea, are mări!*, *Uite, mamă, Ionel!*, *Aoleu, frate Peline!*, dar am ascultat și romanța *Din scrisori facem palate*, versuri Marin Voican-Ghioroiu.

La finalul spectacolului, artiștii susmenționați cu întreaga sală i-au cânta „MULȚI ANI TRĂIASCĂ!”, iar maestrul Constantin Arvinte, la ovațiile și aplauzele care au continuat minute în șir, profund emoționat ne-a adresat din inimă, cuvintele: „VĂ IUBESC!” , iar un adevărat vulcan al tuturor vocilor i-au urat: SĂ NE TRĂIȚI, MAESTRE!!!!

Marin VOICAN-GHIOROIU

Rodica Anghelescu

Foto: Iulian Chelaru

Radiografia unei invazii - evenimente, fapte, constatări Festivalul internațional "Sigismund Toduță", ediția a III-a, 15-21 mai 2016, Academia de Muzică "Gh. Dima", Cluj-Napoca

De la imaginar la realitate: cronica unei mobilizări totale

Săptămâna unei sărbătoriri atât entuziaste a artei, muzicii și culturii a însemnat, în fapt, paralizarea aproape a tuturor activităților didactice de la instituția-gazdă. Mai mult, în lipsa oricărui act normativ și evident în afara oricăror vacanțe (sărbătorile de Paști cu vacanța implicită deja trecuse), studenții și personalul didactic (în calitate de participanți-interpreți, voluntari sau public) au fost implicați în acțiunile Festivalului în ideea atât de "filantropică" sau "altruistă" că un simpozion, mai multe concerte și master-class-uri ar ține locul cursurilor de altfel obligatorii. În fond, ce înseamnă o săptămână de cursuri în comparație cu "mareea" de evenimente muzicale revărsate asupra Academiei ca o furtună de vară? Nu au lipsit circularele adresate corpului didactic, lansate prin poșta electronică: "Stimați colegi! În perioada 15-21 mai 2016 se va desfășura Festivalul Toduță. Sunteți invitați să participați la toate evenimentele din cadrul acestuia. **Semnalez o serie de evenimente la care prezența dumneavoastră este OBLIGATORIE!** (anume așa, cu **bold** și cu MAJUSCULE - n.a.) - Festivitățile de deschidere și de închidere a Festivalului;

- Luni, 16.05.2016, ora 12.00, sala Studio, conferința titlului de DHC muzicologului Eero Tarasti; - Marți, 17.05.2016, orele 10.00-18.00, sala 11, Conferința *The Political and The Social in the XXth-XXIst Centuries Music*; - Toate concertele în care sunt implicate cadrele didactice și studenții AMGD." Cu alte cuvinte, a fost vorba despre o mobilizare totală a "trupelor" din dotarea Academiei de Muzică "Gheorghe Dima". No comment.

Un festival în familie

O legitimă nedumerire a trezit includerea în comitetul științific al Festivalului a tuturor celor peste treizeci de participanți (pentru o imagine mai solidă?), un parteneriat cu Opera Maghiară (?) și Universitatea "Babeș-Bolyai", atașând la cuplul Dima-Toduță și pe Babeș, și pe Bolyai. Interesant este însuși faptul că desfășurarea Festivalului "Sigismund Toduță" la Academia de Muzică "Gheorghe Dima" se datorează unui alt cuplu - al soților Banciu - conf. univ. dr. Ecaterina Banciu fiind președinta Fundației "Toduță" și președinta Festivalului "Toduță", iar prof. univ. dr. Gabriel Banciu fiind președintele Senatului Academiei de Muzică "Gheorghe Dima" și director științific al aceluiași festival. Întrebarea însă

rămâne aceeași: cât de oportună a fost această substituție atât timp cât un Festival este, totuși, o activitate independentă de activitățile remunerate ale unei instituții de învățământ superior? Altfel spus, până unde poate fi împinsă uniunea (ministerului) Culturii și (ministerului de) Învățământ fără a trece peste aproape insesizabilă limită a legalității luând în considerare faptul că după cum pretind organizatorii Festivalul a fost finanțat de către Consiliul Local și nu din fondurile Academiei de Muzică "Gheorghe Dima"?

... continuarea. În căutarea lui Toduță

Cel mai probabil, întâlnirea cu Toduță trebuia să se producă la Conferința muzicologică internațională (de fapt, un simpozion) inclusă în cadrul Festivalului (17 mai), care s-a desfășurat în două "rafale" consistente de lucrări prezentate de douăzeci și doi de participanți din întreaga lume (Cluj, București, Helsinki, Maastricht, Perugia, Roma, Newcastle, Montpellier, Atena și Viena). În realitate, însă, despre creația lui Sigismund Toduță au fost

prezentate doar trei (!) lucrări - una aparținând lui Jan Ezendam (Maastricht), alta lect. univ. dr. Tatiana Oltean (Cluj-Napoca) și o a treia asist. univ. dr. Cristina Pascu. Presupunând că Fundația "Sigismund Toduță" lucrează de ani de zile la o ediție *Opera omnia* în mai multe volume a Maestrului - izvor nesecat de idei, concepții și, mai ales, partituri -, această puținătate a derutat, precum a surprins și titulatura Conferinței, una în stilul studiilor culturale și a recuperilor postmoderne la modă - *The Political and The Social in the XXth-XXIst Centuries Music*. De remarcat a fost și absența muzicologei clujene Hilda Șerdean, specializată în creația lui Toduță și

angajată la Colegiul de muzică "Sigismund Toduță" din localitate.

... Climax și apoteoză. Toduță regăsit și abandonat

Cel mai așteptat eveniment a fost concertul vocal-simfonic, cu început de la ora 19.00, în care urma să fie interpretat Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră, prima și singura lucrare monumentală a lui Toduță interpretată în Festival, care a fost flancată de două lucrări vocal-instrumentale: *La cules de îngeri* de Valentin Timaru și *Notes from Underground* pentru cor și orchestră pe versuri de Sean O'Brien, de Agustín Fernández. După interpretarea impresionantă a primei lucrări (de V. Timaru) de către membrii corului *Cappella Transylvanica* (dirijor Cornel Groza) s-a ajuns la mult așteptatul "tour de force" a lui Toduță care în realitate s-a dovedit a fi un dezastru interpretativ pe întreaga lui desfășurare. Sub bagheta dirijorului Vlad Agachi, orchestra "Antonin Ciolan" a Academiei de Muzică "Gh. Dima" a "masacrat" partitura toduțiană cu un stupefiant diletantism și stângăcie grosolană, brutal de antimuzical, așa-zisa "interpretare" lăsând impresia neputinței, dar și a totalei indiferențe a orchestranților față de muzica interpretată.

... constatări

O primă concluzie este de fapt interogativă și cu aspect retoric: cât de mare este aportul de informații al unui festival încât să se decidă și să se recurgă la o substituție invazivă a cursurilor prin concerte (de care Clujul nu duce lipsă), master-class-uri (care au loc la Academia de Muzică și fără a fi nevoie de un festival) și conferințe sau simpozioane (care în mod normal nu se fac din contul cursurilor și a altor activități formative)? Altfel spus, substituția lasă loc suspiciunii că Festivalul "Sigismund Toduță" ar putea aduce un spor formativ tuturor studenților (deoarece într-un cadru academic este vorba doar despre ei) de care corpul profesoral al Academiei de Muzică "Gh. Dima" nu ar fi capabil să-l asigure.

O a doua concluzie ar fi că valoarea acestui Festival este rezumată în mod forțat la o săptămână de antrenamente suplimentare (și obligatorii) atât pentru studenți, cât și pentru corpul didactic (de parcă nu le-ar fi suficient) și chiar dacă sub patronatul spiritual al unui eminent compozitor, muzicolog și nu în ultimul rând DASCĂL care a fost Sigismund Toduță, în asemenea condiții un festival își pierde completamente sensul de

sărbătoare și celebrare a unei personalități (Festivalul "George Enescu") sau a unei tradiții ("Săptămâna Internațională a Muzicii Noi"). Ar fi absurdă situația în care Festivalul "George Enescu" ar trebui organizat la Universitatea Națională de Muzică din București, iar întreg personalul didactic și studenții ar fi mobilizați pentru susținerea repertorială și științifică a evenimentului.

Ori, există, totuși, o diferență notabilă între un simpozion și un curs universitar, între o repetiție (chiar și generală) și un concert, între o conferință sau master-class și un seminar, iar în condițiile în care calitatea învățământului nu-i poate motiva pe studenți să frecventeze concerte, să studieze la instrument sau să se dedice cercetării, atunci nici chiar aducerea invazivă a unui festival într-o instituție pentru, chipurile, o mai puternică înrăurire formativă nu va rezolva problema care își are soluția în altceva decât poate oferi un festival, oricât de bine ar fi organizat și oricât de internațional ar putea să fi făcut să fie.

Oleg GARAZ

(text publicat în revista *Tribuna*,
nr. 331, 16-30 iunie 2016)

Muzica tinerilor interpreți la Vâlcea

Anul acesta, în ultima decadă a lunii mai, pentru a treizeci și șaptea oară, filarmonica vâlceană a fost centrul **Festivalului Tinere talente**. Născut din abnegația și spiritul vizionar ale unei vestite profesoare de pian, Irina Șațki, acest proiect a supraviețuit schimbărilor, fluctuațiilor, vicisitudinilor, continuând să țină aprinsă flacăra speranței. Alături de alte inițiative ale Irinei Șațki, festivalul prezintă spre afirmare publicului avizat talente viguroase formate în sistemul românesc de învățământ vocațional, în contextul unora dintre școlile cele mai renumite cu acest profil din lume.

În sala de concerte a Filarmonicii Ion Dumitrescu, festivalul s-a deschis cu un program intitulat *Opera în recital*, oferit de tineri interpreți de la Academia de muzică „Gh. Dima” din Cluj-Napoca. Programul a cuprins arii, duete, un terțet și un ansamblu din celebre opere clasice și romantice. Am apreciat vocea frumos timbrată, amplă a sopranei **Aida Pavăl**, lejeritatea și promptitudinea intonației, evidente în cântul celeilalte soprane, **Hilda Starmuller**, plăcuta voce gravă a mezzosopranei **Viktor Cirmos**, care și-a dat măsura strălucirii glasului și a atitudinii

scenice convingătoare în Seguidilla din opera *Carmen* de Georges Bizet.

Vocile bărbătești s-au distins prin tenorul **Tiberiu Szasz**, un artist deja format, expresiv, pasionat în aria din *Elixirul dragostei* de G. Donizetti sau în romanța *No puede ser* de F. Romero. De asemenea, basul **Ioan Stancu** a evoluat cu siguranță vocală și scenică în aria și în duetele donizettiene. O vedetă în ascensiune s-a arătat a fi basul **Kopeczi Sandor**, excelent în personajul Osmin din capodopera lui Mozart *Răpirea din serai*, precum și în duetul din opera *Don Pasquale* de G. Donizetti.

Am apreciat aportul celor două pianiste acompaniatoare, Iulia Suciuc și Codruța Ghenceanu, cadre didactice care au asigurat susținerea reducăției orchestrale a întregului program cu acuratețe și dinamism. Am observat, totuși, unele atacuri aspre și uscate, o anumită rigiditate în conturarea liniilor muzicale, în cântatul celei dintâi și câteva momente poate prea „declamatorii”,

cumva excesiv subliniate ca expresie, în stilul de acompaniament al colegei sale.

În ansamblu, manifestarea *Opera în recital* a fost edificatoare cu privire la nivelul superior al școlii de

Clara Sofia Lupașcu

cânt clujene. Am apreciat formarea profesionalistă, individualizată a vocilor, cultivarea trăsăturilor stilistice ale fiecărui compozitor interpretat. Am avut astfel o foarte frumoasă demonstrație asupra stilurilor mozartian, verdian, francez etc. O altă reușită se datorează colaborării armonioase dintre clasele de canto și clasa de operă. Tinerii artiști lirici clujeni au arătat deopotrivă știința și arta interpretării vocale și arta evoluției scenice

dezinvolve, recitalul lor fiind mai degrabă un eveniment scenic captivant decât un recital în înțelesul clasic al genului de spectacol muzical. Cu toate acestea, mai au încă de lucrat pentru desăvârșirea capacităților de performanță, s-ar cere o preocupare încă și mai minuțioasă pentru rostirea clară a cuvintelor în fiecare limbă originală a libretului, sau pentru sprijinirea mai fermă pe consoane în pronunție. Dar nivelul la care se prezintă acum ne îndreptățește să sperăm că au perspectiva unor cariere de succes în teatre de operă de prestigiu, în viitorul apropiat.

Cea de a doua seară ne-a ocazionat reflecții și trăiri puternic nuanțate. În deschiderea programului, am ascultat-o pe Leona Crasi în *Concertul pentru pian și orchestră K.V. 491 în do minor* de W.A. Mozart, alături de orchestra Filarmonicii Ion Dumitrescu, dirijată de Andreas Mihăiță. Tânăra americană de origine română, care studiază în prezent la *Royal Academy of Music* din Londra, s-a prezentat ca o persoană interiorizată, timidă, care nu stăpânește îndeajuns textul partituri. Lipsa sunetului mozartian și deficitul de implicare emoțională, impresia de rigiditate interioară pe care o degajă ne-au indus frustrarea de a asista la un act artistic prea puțin configurat. Prin compensație, am putut admira verva cântului orchestral, frumusețea sonorităților realizate de compartimentul instrumentelor de suflat, armonia creată de instrumentele cu coarde, precizia și eficiența conducerii dirijorale. Entuziasmul spontan al orchestrei ne-a îndemnat să ne imaginăm celebra lucrare concertantă ca pe o simfonie cu pian obligat!

În continuare, violoncelista **Clara Sofia Lupașcu**, elevă în vârstă de 16 ani a Liceului de Arte *Octav Băncilă* din Iași, s-a prezentat cu strălucirea și prestigiul unui artist experimentat. Sunetul profund și cald, tehnica de concertist, sensibilitatea, temperamentul puternic au conferit *Nocturnei* de P.I. Ceaikovski și *Rapsodiei ungare* de D. Popper pregnanța unor interpretări care nu se uită ușor. Evoluția scenică a acestei personalități solistice deja conturate ne dă speranța că frumoasa colecție de premii naționale și internaționale pe care le deține se va îmbogăți cu noi și noi reușite de marcă.

În încheierea concertului, am asistat la performanța memorabilă a violonistului în vârstă de 15 ani **Ștefan Șimonca – Oprița**. Solistul vine de la Liceul de Arte *Sabin Drăgoi* din Arad, fiind cel mai tânăr reprezentant al unei familii de muzicieni instrumentiști cunoscuți. Creația sonoră a două piese de S. Rachmaninov în aranjamentul orchestral al lui Dor Niculescu și a vestitei lucrări *Tzigane* de Maurice Ravel au revelat prezența unui artist complet, posesor al unei admirabile palete de procedee stilistice. Situată la nivel înalt de exigență, arta lui Ștefan Șimonca – Oprița impresionează prin maturitate, autenticitate, originalitate. O demonstrație suplimentară a acestor trăsături a realizat muzicianul în suplimentul acordat la aplauzele insistente ale publicului. A fost vorba despre *Hora* din *Suita* în patru părți *Impresii în stil românesc*, lucrare puțin cunoscută a maestrului George Enescu, elaborată în anul 1925, ca exercițiu componistic pregătitor pentru *Sonata a treia în caracter popular românesc* și editată de Șerban Lupu în anul 2014. Tânărul violonist a aranjat cu inventivitate piesa pentru instrument solist, într-un context inedit, susținută de o vioară, o violă și un contrabas, micul ansamblu sugerând sonoritățile specifice

unei formații de muzică lăutărească autentică. Așa cum se prezintă în acest moment, cu premiile de prestigiu pe care le-a obținut deja, credem că acest adolescent supradotat se va dezvolta în continuare către o carieră de mare amplitudine.

O contribuție importantă la reușita concertului a avut-o dirijorul **Andreas Mihăiță**, actual absolvent al studiilor de licență la Universitatea Națională de Muzică din București. Împreună cu ansamblul orchestral a realizat acompaniamente de finețe, promptitudine și angajament artistic foarte reușite, pentru piese solistice dificile, cu multe elemente de risc. Cooperarea cu protagoniștii a funcționat optim, spre satisfacția participanților și a publicului.

Concertul de închidere, intitulat *Muzicieni de azi, muzicieni de mâine*, s-a aflat sub patronajul spiritual al regretatei realizatoare de emisiuni radiofonice Rodica Sava, care a organizat numeroase ediții ale festivalului la Rm. Vâlcea, având ca adevărată profesiune de credință identificarea, evidențierea și promovarea tinerilor

Ștefan Șimonca – Oprița

interpreți. Pentru început, cântărețul **Andrei Nicoară**, student la Academia de Muzică *Gh. Dima* din Cluj-Napoca, a evoluat cu dezinvoltură în două arii mozartiene din operele *Nunta lui Figaro* și *Don Giovanni*, urmate de aria lui Geronimo din *Căsătoria secretă* de D. Cimarosa. Vocea sa caldă, frumos timbrată de bas, rostirea îngrijită a textului, trăirea scenică și comunicativitatea naturală sunt calități pe care publicul le-a prețuit, empatizând spontan cu artistul liric în devenire.

Marta Lorenza Grieco, studentă în anul III la Academia italiană de flaut din Roma, a cântat apoi o lucrare plină de farmec, din păcate foarte rar abordată în repertoriul curent, *Concertul pentru flaut și orchestră* de Carl Reinecke. Muzica splendidă a compozitorului german, expresie a romantismului târziu de la sfârșitul secolului al XIX-lea, a sunat cu strălucire, cu implicare emoțională, fluentă a discursului, ca rezultat al parteneriatului rodnic dintre solistă și orchestra condusă cu autoritate de maestrul Florin Totan.

Ultima lucrare din program a fost celebrul *Concert nr. 2 în do minor pentru pian și orchestră* de S. Rachmaninov. L-am întâlnit astfel pe **Nicon Mladin**, absolvent strălucit al Liceului *George Enescu* din București, actualmente student la Universitatea de Muzică și Arte din Viena. Bucuria de a

face muzică a fost prezentă permanent în această interpretare grandioasă, de cea mai bună calitate, pe care experiența o va consolida, cu siguranță, în viitoarele apariții. Ovațiile asistenței i-au cerut un supliment. A fost preluatul *Catedralei scufundată* de Cl. Debussy, în care pianistul a etalat dimensiunea de ra-

finament, discreție coloristică și evanescență sonoră a măiestriei sale. Se cuvine subliniat și în concertul de Rachmaninov aportul determinant al orchestrei, din care maestrul Florin Totan a făcut perechea plină de patetism și poezie a instrumentului solist.

Cele trei seri de muzică de la Rm. Vâlcea ne-au dat un exemplu concentrat de artă autentică, având ca protagoniști interpreți aflați la începutul unor cariere foarte promițătoare. Concluzia care se impune este, și de această dată, că stăm foarte bine cu proiectul de țară la capitolul interpretării muzicale!

Lavinia COMAN

Festivalului „TIMIȘOARA MUZICALĂ”, ediția 41

Ca o surpriză, nu ca o păcăleală, anul acesta Festivalul „Timișoara muzicală” s-a desfășurat deja de la începutul lunii aprilie tot cu cele 6 săptămâni de manifestări sub egida-i lăsând doar finalul cu cele 6 concerte pentru luna inițială, mai. Și această ediție cea de a 41-a se rezumă doar la aportul Filarmonicii „Banatul”, în lumea concertistică fără spectacolele de operă, înjumătățind astfel tabloul muzical al orașului, iar mențiunea de internațional se referă doar la participarea a 3 dirijori sau 4 soliști și nici un ansamblu, sau poate se include repertoriul cu aproape în întregime din muzica universală, față de cele 4-5 lucrări autohtone. Nici deschiderea festivalului nu a avut un caracter festiv sau atractiv cu ceva nou sau impunător.

Concertul inaugural a fost oferit dirijorului Walter Hilgers din Germania care pentru început a optat pentru o uvertură de Mozart, de data aceasta „Idomeneo”. Festivă însă a fost doar componența cordarilor 6.8.10.12.14. Solista seriei reputată soprană Silvia Sorina Munteanu a Operei din Capitală dar pornită de pe meleagurile noastre a venit de data aceasta cu Ultimele 4 lieduri de R. Strauss acompaniată de o contribuție orchestrală mult prea păstoasă și necolaborantă. Simfonia a 7-a de A.Dvořák a căpătat de data aceasta o interpretare rigidă ca de altfel și Simfonia a 5-a de Fr. Schubert în concertul din ziua următoare sub aceeași baghetă. Am admirat însă prestația solistică a celor doi membri ai filarmonicii noastre apreciatul Corneliu Meici cu Concertul pentru trompetă de J.N. Hummel și Radu Țaga cu interpretarea sa deosebită a Concertului pentru fagot de C.M.von Weber.

Ca în fiecare festival și nu numai, Duo-ul pianistic al soților Manuela și Dragoș Mihăilescu, mult apreciat în această ipostază, au venit cu un recital Mozart am zice, cu Fantezia KV 608 pentru orgă în varianta la 4 mâini, Sonata

KV 497 și Variațiunile și fuga pe o temă a compozitorului din Salzburg scrisă de Max Reger stins. Peste două săptămâni aportul familiei a fost completat de recitalul fiului lor tot pianist, Dinu Mihăilescu cu un program divers de la Scarlatti la Liszt serios pregătit în Elveția

Primele zile ale festivalului au fost secondate și de desfășurarea celei dintâi ediții a Concursului de interpretare violonistică ce a primit numele muzicianului timișorean Josef Brandeiss, cinstit și prin editarea unei monografii în limba germană datorată muzicologului Franz Metz, lansată în deschidere cu această ocazie.

În două concerte camerale s-au alăturat și studenții Facultății de muzică prin Ansamblul Percutissimo condus

cu succes de Doru Roman oferindu-ne un program atractiv din care lucrarea „Salcia” de D.Rotaru, cu aportul flautistului Vlad A. Colar, a impresionat cel mai mult în tumultul tobelor, urmat de evoluția unor instrumentiști aleși ai claselor de muzică de

cameră conduse de Șt.G. Negruțiu, C.Miclea și I.Fernbach în Sonata de C.Franck, Trioul de A.Arutiunean și Cvintetul de R.Schumann.

Cu un program care a atras atenția datorită repertoriului propus a venit dirijorul francez de origine greacă Alexandre Myrat de o sensibilitate vădită mai ales în Variațiunile Enigma ale lui E.Elgar. Totodată a prezentat și două prime audiții datorate desigur orchestrării de către S.Petrescu care a avut în vedere formația „Trio Contraste” din care face parte alături de I.B.Ștefănescu și D.Roman. - „Concertino”-ul de D.Șostakovici, o lucrare rafinată, mai ponderată și „Burlesca” după un vals de Chopin, destul de agresivă și incisivă a lui A.Tănăsescu, singura lucrare simfonică românească din festival.

Alte două concerte ieșite puțin din tiparele filarmonicii și de care se credea că o să aducă și mai mult public apelând la sfera mai lejeră sau la filonul folcloric al muzicii au fost susținute de formația „Jazzappella” din București, un cizelat sextet vocal secondat parțial și de instrumente și de spectacolul -plin de emoție și întrupare - în care muzica tradițională armeană a stat în prim plan.

Un concert simfonic pregnant al festivalului s-a întrupat în a treia săptămână prin dirijorul Radu Popa care a reușit să se impună alături de orchestră prin programul datorat unor opusuri de certă valoare pentru evoluția muzicii, semnate de Stravinski și Bartók. Suita „Petrușca” a fost reușita serii iar Concertul nr.2 în interpretarea violonistului Armen Anassian venit din SUA, a demonstrat la ce duce muzica populară sub pana unui creator de geniu.

A urmat o altă formație camerală „Fagotissimo” venită din miezul Moldovei, ce poate fi stimulatoare și pentru filarmoniștii noștri au atras atenția prin seriozitatea abordării unui program specific instrumentului celor 4, (G.Hariton - Iași, M.Timofti, M.Badiu, și P.Ionescu - Bacău, -fagotul-.în trio sau cvartet. Orchestra și-a mai adăugat o reușită sub bagheta dirijorului Gheorghe Costin cu un program viu colorat, impunându-se cu „Alborada del gracioso” de M.Ravel și „Capriciul spaniol” de N.Rimski-Korsakov”. Soliștii G.Croitoru - București, Ș.Mereuță - Iași și G.Popa - Timișoara, membrii juriului Concursului național de interpretare „Lions” aflat la a V-a ediție și rezervat de data aceasta viorii, ne-au oferit Concertul

pentru două viori de J.S.Bach și scilpitoarea „Navarra” de P.de Sarasate. Duminică, apoi a avut loc la Muzeul de Artă evoluția celor mai buni participanți în Gala laureaților, cea de a doua chiar în luna aceasta la Timișoara, competiție violonistică pentru cei de la început de drum.

Un recital de violoncel vine apoi să diversifice paleta instrumentelor ce evoluează în festival reliefând capacitățile poate încă nu destul de maleabile a tinerei membre a orchestrei Dumitrița Ioana Lenuța cu deja experimentata și foarte receptiva Andreea Dumitrescu la pian dezvăluindu-ne tainele unor opusuri semnate de C.Franck, D.Șostakovici și A.Piazzolla. Recitalul-Prelegere „Oedipe-pe înțelesul tuturor” în care baritonul Ștefan Ignat de mai multe ori în acest rol, ne-a adus opera lui G.Enescu prin vorbele sale argumentate și cântul său, mai aproape de noi la Timișoara, stimulând poate instituțiile abilitate să se apropie treptat măcar spre această creație autohtonă monumentală, secondat de soprana Lăcrămioara Cristescu cu fragmente din rolul Antigonei și aportul pianistei Liana Mareș.

Muzica clasică revine însă în forță sub bagheta sigură și incitantă a dirijorului Michael Hasel din Germania cu Simfonia nr.80 de J.Haydn și Requiem-ul de W.A.Mozart, cu participarea Corului pregătit de Iosif Todea cu unele sonorități prea aspre solicitate de cel de la pupitru și al soliștilor Irina Iordănescu, Mario Vasiliu și

Lucian Oniță între care Cristina Iordache a fost poate cea mai aproape de stilul vocal impus. Am fi așteptat o lucrare similară din literatura românească, ținând cont de zilele din preajma Paștelui Ortodox, în care s-a desfășurat concertul. Manifestările muzicale ale lunii aprilie încheindu-se cu acest vocal-sinfonic dar Festivalul „Timișoara muzicală” va continua intens și în următoarele două săptămâni..

După o scurtă breșă de sărbători luna Mai continuă cu manifestările Festivalului „Timișoara muzicală” prin două recitale susținute de protagoniști din țările învecinate stimulând interesul melomanilor. Din Ungaria a venit pianistul Tamás Érdi cu un program consistent și cu seriozitate cizelat cu lucrări de Fr.Chopin și Fr.Liszt precum și de cei doi ancorați în special în melosul popular maghiar B.Bartók și Z.Kodály. Celălalt recital, de astă dată pentru vioară și pian susținut de austrieicii Volkhard Steude, cu al său Stradivarius, experimentat concert maestru, acompaniat de Cătălina Bucătaru au realizat o conlucrare interpretativă evident valoroasă atât în cele două Sonate ample de L.v.Beethoven și R.Strauss cât și cu Piese de A Dvořák și Rapsodia „Tzigane” de M.Ravel.

Doi oaspeți constanți ai filarmonicii noastre, Horia Mihail cu Concertul în re minor de W.A.Mozart, în cadrul ciclului -Pianul călător- într-o simbioză artistică dominată de pregnantă prestație a pianistului și cu dirijorul Olandez Theo Wolters, care și-a ales de data aceasta Uvertura „Euryanthe” de C.M.von Weber și arătoasa Suită simfonică „Șeherezada” de N.Rimski-Korsakov. Chiar dacă pe alocuri unele neclarități vroiau să se strecoare, impresia la public a fost favorabilă mai ales datorită părților solistice ale violonistei Alexandra Crișan măiestrit redată.

Ultima săptămână a festivalului a cuprins chiar două concerte de muzică mai lejeră cu evidențierea factorului ritmic, în care au evoluat sub denumirea de „Trio Gentis” familia de muzicieni a percuționistului Doru Roman mânuind de data aceasta cu precădere marimba, având alături clarinetista Lena (soția) și violonista Laura (fiica) într-un periplu muzical special ales pentru a marca Ziua Europei, în care sa regăsit și o lucrare românească: Chindia de A. Pașcanu. Un Duo – Lucian Ban (pian) și Mat Maneri (violă) de peste ocean a completat seara cu o muzică de jazz cameral de mare rafinament improvizatoric. Celălalt concert a fost susținut de elevi ai Colegiului Național de Artă prin Ansamblul clasei de percuție „Splash” condus și prezentat de Alina Jumuga Cuibaru și aici totuși un pic de iz românesc și de data aceasta: Ciocârlia în aranjamentul lui Dorin Cuibaru jr., dar Orchestra condusă de Laurențiu Muntean nu a mai evoluat.

Festivalul „Timișoara muzicală” din anul acesta s-a încheiat prin concertul simfonic cu muzică rusă de mare vibrație emoțională girat de creatori de geniu ca Musorgski, Rachmaninov și Ceaikovski. Se vroia desigur o apoteoză a evenimentelor festivalului ce a și reușit să se impună prin interpretările date de dirijorul Gheorghe Costin și aportul orchestrei cu poemul „O noapte pe muntele pleșuv” dar mai ales în final, cu Simfonia a 6-a „Patetica”. Poate ceva mai puțin acaparatoare a fost realizarea concertului cu Csiky Boldizsar, solistul cu o solidă formație pianistică.

Damian VULPE

Câmpina – Concursul Internațional de Vioară la a 10-a ediție, aniversară.

Organizat bienal, Concursul Internațional de vioară din Câmpina, aflat la a 10-a ediție, a avut loc pe 1 și 2 iulie 2016, deasemeni Gala Laureatilor și decernarea premiilor în Sala Praznicală a Parohiei "Sfântul Nicolae".

Spre bucuria câmpinenilor, atât Concursul Internațional de Vioară, cât și concertele organizate în aceeași sală a Parohiei "Sfântul Nicolae", pe tot parcursul stagiunilor ultimilor 20 de ani, cu artiști consacrați, sau cu tineri laureați de concursuri naționale și internaționale, au constituit și constituie o oază de cultură, muzică și înțelegere – apropiere între oameni, prin artă și artiști (cei tineri la început de drum).

Pentru aceste minunate clipe mulțumim Părintelui paroh Petru Moga !

În 2016 Juriul Internațional a

cuprins profesori și concertisti de renume: Olga Korinets – Kiev, Galina Buinovschi – Chișinău, Juhani Palola – Finlanda, Mihaela Tomescu – România, Ladislau Csendes – România, Alexandru Ganea – România, Cornelia Bronzetti – România. Pianist acompaniator a fost Dna. Olga Babadjan

Premiile ediției 2016

Categoria A

Ștefan Gabriel LUȚĂ – Chișinău – Premiul I; **Dragoș RUȘANU** – București – Premiul I; **Shlomi SHAHAF** – Israel – Premiul II; **Daryna VOLIARCIUC** – Kiev – Premiul III.

Categoria B

Vadim PERIG – Kiev – Premiul I; **Alexandru AXENTI** – Chișinău – Premiul I.

Categoria C

Andrei Mihail RADU – Târgoviște – Premiul II; **Ioana Maria TUDOR** – București – Premiul II; **Iolanta EREMIE** – Chișinău – Premiul III.

Unele premii nu s-au acordat.

În concertul de Gală au cântat într-o superbă atmosferă de sărbătoare și o sală arhiplină, toți laureații.

Așteptam cu nerăbdare, în toamna redeschiderea stagiunii pentru câmpineni și următoarea ediție a Concursului Internațional de Vioară în iulie 2018.

Cecilia CONSTANDA

VOXearlyMUS

Universitatea Națională de Muzică din București coordonează, pentru prima dată, un proiect de parteneriat strategic prevăzut să se deruleze pe o perioadă de trei ani, 2015-2018. Denumit VOXearlyMUS, proiectul este finanțat din fonduri europene de către Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale.

UNMB se află în postura de coordonator în acest proiect însă are mai multe instituții partenere: Den Haag Royal Conservatoire, Joseph Haydn Konservatorium Eisenstadt, Conservatorio di Musica Arrigo Boito Parma, Conservatorio di Musica Arrigo Pedrollo Vicenza, Asociația Europeană a Conservatoarelor (AEC), Fondazione Italiana per la Musica Antica și Asociația Națională Corală din România (ANCR).

Activitățile pe care le propune proiectul pun în lumină muzica veche, prin inițierea și pregătirea unor mici ansambluri vocale în contextul unui master internațional de excelență. Proiectul poate fi considerat un mare schimb de experiență datorită mobilităților numeroase pe care le întrevide. Studenți, profesori dar și alte personalități marcante din instituțiile partenere au avut și vor

avea - proiectul abia debutează - oportunitatea de a studia sau de a predă în toate instituțiile implicate în proiect.

În perioada 22 iunie - 1 iulie 2016 universitatea gazdă a coordonat patru concerte care au avut loc la București în Sala "George Enescu" a UNMB, Catedrala "Sf. Iosif", Centrul Cultural de Artă "Tinerimea Română" și Sala "Auditorium" a UNMB, toate cu intrare liberă. În paralel a avut loc un program intensiv cu titlul *Getting into the spirit* - primul dintre cele trei prevăzute în cadrul proiectului, în care participanții au studiat repertoriile pentru concert, au mers la cursuri de pregătire individuală și de ansamblu, conferințe și workshop-uri și au făcut scurt incursiuni în viața culturală a Bucureștiului. Cursurile au fost susținute de Prof. Isaac Alonso - Den Haag Royal Conservatoire, Prof. Bettina Hoffmann - "Arrigo Pedrollo" Music Conservatory Vicenza și Prof. Nicolae Gheorghită - UNMB pe teme privind dinamica în muzica veche a Barocului, probleme de scriitură/ornamentație în muzica târzie a Renașterii și începutul Barocului, dar și aspecte specifice muzicii și cântului bizantin.

Organizatorii își propun ca la finalul proiectului să elaboreze un manual cu titlul *Curriculum design & development Handbook on vocal early*

music for small ensembles, care va reuni efortul comun și expertiza profesorilor, experților, cercetătorilor și interpreților din universitățile partenere și va cuprinde propuneri metodologice inovative privind predarea, învățarea și evaluarea ansamblurilor vocale de muzică veche, în cadrul unui program/modul de master. De asemenea, vor apărea

Tinerimea Română, 29 iunie 2016

înregistrări cu lecții și workshop-uri, interviuri sau conferințe într-o serie de DVD-uri.

Proiectul a fost inițiat de biroul Erasmus+ al UNMB cu sprijinul conducerii de atunci, prof.univ.dr. Dan Dediu (Rector), prof.univ.dr. Smaranda Murgan (Decan și director al Departamentului de Dirijat și Instrumente Complementare), dar și al prof.univ.dr. Nicolae Gheorghită, Prorector și coordonator al Direcției de Cercetare, Inovare și Informare din UNMB.

Andra FRĂȚILĂ

Când cântul gândurilor tace...

"Cu un cântec de sirenă,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scenă,
Te momește în vârtej (...) "
(Mihai Eminescu)

Nu mulți știu că, în calitate de autor al primei monografii despre Mihai Eminescu, Elie Miron Cristea, viitorul patriarh al României, a folosit pentru prima oară

sintagma „Luceafărul poeziei românești”, devenită rapid expresie „de top” în comentariile asupra creației eminesciene.

Ca orice om de cultură atins de aripa geniului, Eminescu n-a suportat însă tiparele unor sumare încadrări stilistice, modelându-și o matrită personală, apartenență spiritului românesc și categoriilor sale de valori. Expunându-și conceptele filosofice, particularitățile de exprimare lingvistică, spectrul complex al procedeele literare adaptate propriei viziuni asupra formei și conținutului exprimării într-o multitudine de versuri inconfundabile ca scriitură, poetul a ocolit permanent potențialele clișee și și-a depășit epoca și presupusele „etichete” caracteristice acesteia.

Confirmând afirmațiile precedente, spectacolul aniversar *Când cântul gândurilor tace* programat în 15 iunie la Centrul Național de Artă „Tinerimea Română” s-a concretizat, în fața numerosului public, sub forma unui subtil joc de cuvinte și sonorități coordonat de către actorul și profesorul Mihai Bisericanu alături de violoncelistul și profesorul Marin Cazacu. Protagonisti ai sugestivului microrecital poetic-muzical au fost – însoțind „vocea” instrumentală inconfundabilă a excepționalului Marin Cazacu, acompaniată cu discreție și sensibilitate de către pianista Dana Bădoi – cinci tineri, actori și interpreți, care au creionat un scenariu de esență romantică, îmbinând delicat cuvântul și arta sunetelor.

Acel Eminescu evocat, într-un dialog cu o plasticitate aparte, pe scena Palatului „Tinerimea Română” de către actorii Anca Bejan, Diana Balmuș și, cu o mențiune specială, de Bogdan Acatrinei, ni s-a dezvăluit, predominant, ca un căutător al iubirii care,

ipostaziat în poemele *Iubind în taină*, *Floare albastră*, *Lasă-ți lumea*, *Replici*, *Te duci*, *Sunt ani la mijloc*, oscila permanent între concretețea tributului cerut de sentiment și reflectarea sa la nivel filosofic; ultimele două poezii propuse, *E împărțită omenirea* și *Melancolie*, au lărgit, totuși, această sferă, oglindind critic, pe de o parte, pasivitatea unei tipologii umane neimplicată în probleme existențiale, pentru ca, pe de alta, să reveleze starea melancolică devastatoare a individului dominat de sentimentul scurgerii ireversibile a timpului.

În contextul versurilor eminesciene, filonul romantic al muzicii alese spre a fi interpretate de către Marin Cazacu (*Salut d'amour* de Edward Elgar, *Lebăda* lui Camille Saint Saens, *Après un reve* de Gabriel Faure, *Tristesse* de Frederic Chopin, *Cântecul vechi* al lui Paul Constantinescu, *Vals sentimental* de Piotr Ilici Ceaikovski și *Vocaliza* lui Serghei Rachmaninov) a pus în valoare căldura și rafinamentul tonului instrumental propriu violoncelului, personajul sonor de legătură al întregului spectacol. Perfect acordat tumultului romantic al versurilor s-a dovedit a fi, însă, și *Recitativul* și *Scherzo-ul* lui Fritz Kreisler, redat cu virtuozitate și aplomb cuceritor de către violonistul Mircea Dumitrescu, și nu mai prejos s-a situat *Serenada română* de Constantin Dimitrescu, partitură care a împrumutat vizibil din vitalitatea și patosul propriu expresiei violoncelistei Izabela Ghergu, încă elevă a Colegiului Național de Arte „Dinu Lipatti”, ale cărei demers interpretativ este permanent încărcat cu o deosebită forță emoțională.

Vreme va trece, va veni *vremea* unor viitoare momente aniversare care vor avea în centru imaginea inconfundabilei opere eminesciene, dar fiecare dintre ele își va afirma unicitatea, rămânând în memoria publicului așa cum a rămas cel deja descris; dincolo de revelarea unor idei, a unor stări, a unei atmosfere poetice prin excelență, ceea ce am luat cu noi din sala de spectacol în

acea seară de vară a fost bucuria comunicării versului în strânsă relație cu muzica, conjuncția celor două arte la nivel afectiv care, spre satisfacția organizatorilor, este o motivație ce poate crea dependență – de Frumos, de Sensibilitate, de Cultură. De o sumă de valori fundamentale ale umanității, și, de ce nu, din nou, de Eminescu...

Loredana BALTAZAR

Culoare și magnitudine orchestrală la Ateneul Român

Rar mi-a fost dat să ascult un concert simfonic care prin conținutul programului lui, să se încadreze mai bine și atât de confortabil, în ceea ce lumea în general îl numește "de muzică grea".

De aceea mărturisesc că, deși de la audiență a trecut ceva timp – el având loc pe 23 iunie – tot nu m-am dumirit asupra scopului urmărit de cei ce l-au conceput astfel, asta dacă a existat vreunul. Și dacă da, atunci sunt tentată să cred, sau cel puțin să sper, că el a fost motivat de ideea unei dedicații destinată profesioniștilor, singurii de altfel în măsură să guste în deplinătate cele trei lecții de orchestrație.

E drept că toate cele trei partituri au avut în comun compozitori de valoare, reprezentativi pentru școlile din care provin, compozitori care au pedalat în scrierile respective, mai mult pe acea jumătate din ceea ce definește muzica, de care se știe că este în egală măsură știință și artă, respectiv pe știință, ceea ce mie ca muzician chiar nu mi-a displicut. Pentru că așa, în fine, am putut urmări pe îndelete și cursiv, într-un splendid lăcaș de artă și nu într-o sală de curs a Conservatorului, modul ingenios în care trei temperamente distincte au folosit în travaliul lor orchestral, stiluri diferite de tratare a tuturor instrumentelor: de suflat – în special alămurile, de coarde – în special a celor grave și aproape a întregului compartiment de percuție și asta, într-

o gamă de nuanțe predilecte pentru forte și fortissimo, și cu foarte fine inserții în motive ritmice și melodice ce amintesc fie și vag, de naționalitățile lor.

Concertul a început cu "Semnale" de Adrian Iorgulescu, o interesantă piesă simfonică în 5 secțiuni, bazată pe o structură modală, piesă a cărei *"Scriitură orchestrală, de virtuozitate, alternează zonele de masivitate cu cele de transparență, contribuind la crearea unui impact auditiv pregnant, ceea ce conferă întregului sonor o expresie directă și frustă, precum și o notă de relativă accesibilitate"* după cum o caracterizează chiar compozitorul.

Au urmat "Concertul în Sol major pentru pian și orchestră" de

Alexandra Siloce

Maurice Ravel, tălmăcit de Alexandra Siloce, și "Simfonia nr. 2 în Re major" de Jean Sibelius. În Ravel, pianista, prin abordarea ei mai mult cerebrală, s-a încadrat perfect în tonalitatea întregii serii, dezvăluind stăpânirea unei tehnici solide, care însă în pofida tușeului cald și catifelat pe care îl deține, a acoperit puțin prea mult pasajele de transparență, cu tentă lirico-jazzistică, și așa nu prea numeroase, inducându-mi în acest fel senzația că tocmai am asistat la o

premieră, nicidecum la un concert pentru pian, deloc străin mie. Mi-a plăcut însă și m-a amuzat copios, totala ei detașare de vădita insistență a dirijorului de a o conduce, nu că ar fi avut nevoie de așa ceva.

Cât privește Simfonia de Siberius, pot spune că a răsunat eroic și glorios sub bagheta dirijorului Mark Laycock care a subliniat, ca și în cele două lucrări care au precedat-o, tocmai nuanțele puternice, mai mereu în crescendo, relevând o virtuozitate aparte, ce în nici un caz nu îi poate fi contestată.

A și avut un partener pe măsură, în Orchestra Filarmonică "George Enescu" – excelentă și într-o formă de zile mari, care s-a aflat în elementul ei pe tot parcursul serii, strălucind în zona monumentală a nuanțelor pe care le-a creionat cu omogenitate și rară vioiciune fuzionând cum nu se poate mai bine cu viziunea atât de explicită a dirijorului.

În fine, concertul de la Ateneu din seara zilei de 23 iunie a fost unul interesant, original, viguros, un concert mai mult pe gustul profesioniștilor dar prea bogat în sonorități ample pentru melomanii obișnuiți. Personal, cred că fiecare din compozițiile incluse în program ar fi avut doar de câștigat dacă erau prezentate (cântate) în compania unor partituri mai lirice, mai cantabile, mai cunoscute, dacă nu pentru altceva, măcar pentru contrastul atât de necesar unui echilibru.

Una peste alta, concertul simfonic s-a bucurat de aprecieri, a fost aplaudat pe măsură și s-a înscris în rândul celor care rămân în memoria auditoriului prin culoare, inedit și magnitudine orchestrală.

Doina MOGA

Trio Axis Mundi

În arhitectura confortului conferit de un public interesat, bine format și numeros, am urmărit cu vie atenție audiența unor titluri de valoare din muzica românească în interpretarea trioului instrumental clujean Axis Mundi, într-un recital organizat sub sigla Muzeului Național George Enescu, derulat la Aula Palatului Cantacuzino, în seara zilei de 28 iunie 2016.

Compoziții Trioului Axis Mundi sunt Eva Butean la pian, Radu Dunca la vioară și Aurelian Băcan la clarinet.

Pianista Eva Butean are distincție și o nobilă expresie corelată, dacă pot spune așa, de o surâzătoare muzicalitate. Eva Butean trece dezinvolt și cu măiestrie și în sonoritățile desprinse de pe claviatură are vigoare și o condiție artistică

de certă determinare. Eva Butean, de la o lucrare în care este solo, la alta unde apare în duo, configurează adevărate climate sonore personalizate, conștientă și totalmente degajată în această atitudine, eficientă și dinamică.

Violonistul Radu Dunca dispune, muzical vorbind, de forță umană, fizică și morală și de o o anumită autoformație profesională de toată admirația. În evoluțiile sale cu vioara el definește o multitudine de policromii timbrale pe tastă și prin vibrațiile condiționate de arcuș. În mod natural, Radu Dunca este un virtuoz al viorii și în arta sa apare un sens al premoniției că viitorul tehnicilor de maniabilitate la vioară va descinde în evidența proprie farmecului care măgulește în același timp și ochiul și spiritul ascultătorilor ca răsunet de simpatie și fantezie totodată. Mai trebuie spus aici despre cât de prezent este Radu Dunca în fervoarea tensiunilor sau luminozităților,

în imagistica sau în reliefurile compozițiilor muzicale, în dimensiunea de creație dramatică a acestui muzician despre care se va mai vorbi.

Aurelian Băcan este clarinetist, dar și autor de compoziții muzicale. Ca o autentică revelație, tonul său la instrument este profund și catifelat și are semnificația unei adresabilități confesive, narrative alături de o bonomie și chiar de o anume superioritate pe care nu putem să i-o refuzăm.

Cu Aurelian Băcan, clarinetul iese din statutul unui instrument comun, devenind o formă a articlărilor vocale. Sub acțiunea lui Aurelian Băcan clarinetul se transfigurează. Aurelian Băcan are în esență ținuta unui om de cultură muzicală și nu numai. El este fără îndoială și un gânditor. Ca și colegii săi din acest trio Axis Mundi, are destinul să atingă larga notorietate profesională și celebritatea artistică la public.

Dan Dediu a scris ciclul de **12 piese pentru pian solo** cu titlul *Levitique* în 1997. Din acest ciclu, în debutul recitalului am ascultat 3, în interpretarea pianistei Eva Butean. Lucrarea assemblează imagini realizate cu inteligență fină și rafinament, într-un flux de sugestii livești și de evocări fugare ale unor memorii de teme muzicale din timpuri și locuri disparate. Există aici o modelare bine echilibrată și sugestivă pe claviatură, de vreme ce compozitorul a studiat el însuși pianul și, implicit, repertoriile pianistice. Și totul în aceste piese din ciclul *Levitique* ne învăluie fără relieful tranșante și fără nimic care să releve un efort mai mult decât cel pentru cultivarea concordanței cu mentalul și cu fondul afectiv al ascultătorilor. Eva Butean, cu talent și claritate, a excelat în interpretarea acestor pagini pianistice, dând contur arcadelor de reflex și fervorii unor tonuri rare, cât și savorilor și deliciilor care își au locul printre efectele dorite.

Am subliniat ceva mai sus măsura în care clarinetistul Aurelian Băcan excede prodigios cu talentul său la aprecierile specialiștilor și publicului. Pot spune același lucru și despre compozitorul Aurelian Băcan a cărui artă și a cărui performanță imaginativă în sunete îl situează într-o accepție fortifiantă. Dintre compozițiile lui Aurelian Băcan am audiat *Caravanselei pentru vioară și pian*, o lucrare pe care o situez în genul piesei de concert, tipologie compozițională care a fost cultivată la noi doar de George Enescu. O piesă de concert oferă întreprinderilor un dar cu totul de neprețuit, acela că pot, ca virtuozii, să strălucească. Și Radu Dunca, la vioară, și Eva Butean la pian s-au aflat cu fervoare și spontaneitate în această postură. Sigur că, de regulă, eflorescențele compoziționale au titluri, unele de gen și formă, altele luate din limbajele poetice. Și aici, cu acest titlu, *Caravanselei*, am fi tentați să ne imaginăm în ambianța medievalului de orient turco-persan. Dar, muzical, ni se sugerează aici o lărgire de spații, de unde un palat virtual al caravelor, și ele virtuale, poate fi un loc de intersectare de idei și de valori simbolice în sfere inteligibile cu numeroase deschideri.

Lucrarea *Fum, pentru clarinet solo*, de Doina Rotaru, a fost memorabil interpretată de Aurelian Băcan. Miza existențială a acestei compoziții - separat de tehnica

superioară a compozitoarei de a scrie monodic și firesc pentru un instrument de suflat - este unduirea între două lumi, cu fumul care nu se rarefiază și nu dispăre, ci poartă vieți și existențe, cu poveștile lor, cu aspirațiile lor de nereîntâlnit nicidecum. Este un fum dens, de unde și tratarea predilect densă a figurațiilor sonore în registrele grave și medii ale clarinetului, care sunt apropiate de vocea umană. Este existential, dar este și un periplu printre creaturile nevăzute ale nopții.

Țuitori 2 pentru vioară și pian de Adrian Pop este o panoplie sonoră inclusă în gestul sacramental. Este, fără îndoială, o devoțiune pro-domo pentru pământul natal al compozitorului, în sens exact, Transilvania. Țuitorile nu au asemănare aici cu cele de filiație folclorică. Țuitorile sunt ale pământului însuși, pentru că doar el poate țui, fără plânset și fără tânguire. Radu Dunca la vioară și Eva Butean la pian au celebrat această partitură ca și cum ar fi spus: „Domnilor, gândiți-vă la timpurile muzicii când era lăsat pământul să cuvânte. Noi asta facem acum și aici, cu această muzică proclamatoare”.

Cele *Patru inscripții sonore pentru pian solo* de Adrian Iorgulescu au fost interpretate de Eva Butean într-un stil greu regisibil chiar și pe scenele redutabile de recital și concert. Eva Butean a avut aici, interpretativ, o foarte adecvată inspirație, dând un distinct contur acestei compoziții care comportă un mare potențial de inovare. În aceste *Patru inscripții sonore*, Adrian Iorgulescu deschide imaginile unor surprinzătoare grafii, cât și deciptări cu sunete - și nu prin sunete - ale unor obiecte autoportante, autonome, și care se autogenerază din propriile lor vibrații într-un construct inteligibil.

Lucrarea *Sonorități și clopoței albaștri pentru vioară solo* de Ulpian Vlad a fost prezentată în primă audiere. Momentul trebuie considerat și înțeles ca atare. Ascultând această compoziție, am urmărit fluxurile ilustre de sonorități, am avut viziunea imperioasă de a mă vedea într-o clipă suspendată de fervoare, ca în *Faust*. Compozitorul Ulpian Vlad și violonistul solist Radu Dunca trecuseră prin har și dincolo de har, ei nu erau acolo pentru ei, nu erau nici pentru publicul prezent, ci pentru și în Marele Univers. Și mai este de adăugat, cu aceste *Sonorități și clopoței albaștri*, că specificul unui miracol este, în mod sigur, faptul că el constituie un caz insolit, asimilabil sensului de Providență.

Deja reluată deseori în programele de recital, muzica *Noi proverbe pentru clarinet solo* de Roman Vlad a fost prezentată într-o admirabilă realizare scenică în care, cu tinerețea lor cuceritoare, au apărut în mimă Eva Butean și Radu Dunca, alături de clarinetul utilizat ca sursă de semnal și cu un haz de calitate de Aurelian Băcan.

În ansamblul ei, seara muzicală de la Aula Palatului Cantacuzino din 28 iunie 2016 fost una dintre cele mai reușite manifestări de acest gen, fie și din stagiunea care tocmai s-a încheiat. În ansamblul derulării momentelor sonore s-a reconfirmat existența unor valori muzicale certe în muzica românească a zilelor noastre, ceea ce este real și natural, este creație și este un gest de anvergură.

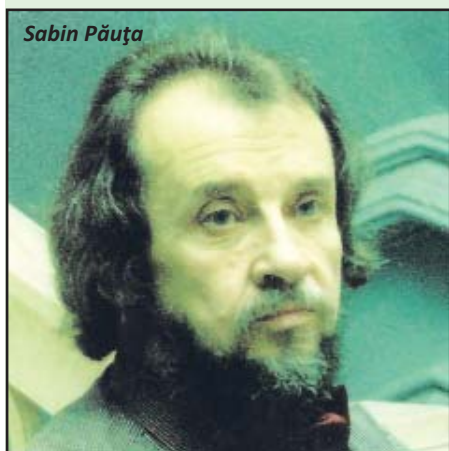
Mircea ȘTEFĂNESCU

foto: opisiacneagra.ro

Ziua copilului

În fiecare an, Formațiile muzicale ale Radioului Național aduc în eter concerte speciale, cu dedicație către cea mai tânără generație (dar, nu

Sabin Păuța

numai), programate fie de 1 iunie, fie în preajma datei aniversare. În 2016, concertul Orchestrei de cameră a coincis cu data de 1 iunie și a beneficiat de o gândire repertorială aparte. Cu atât mai mult cu cât a fost difuzat – în transmisie directă, în cadrul unui amplu proiect al Uniunii Europene de Radio și Televiziune. Participarea intercontinentală s-a bucurat de prezența unor ansambluri vocale propuse de radiodifuziuni din Estonia, Germania, Republica Cehă, Ungaria, Lituania, România, Slovacia și Bulgaria. Logo-ul repertorial viza creativitatea, inovația și diversitatea programelor.

Evident, calitatea forței artistice a fost obligatorie. La noi, indiscutabilă fiind și cartea de vizită a Corului de copii Radio, pregătit și coordonat de dirijorul **Voicu Popescu**, artist de elită, și a orchestrei de cameră Radio, la rândul ei, o proeminență a vieții noastre muzicale. Dar, ceea ce a constituit marea atracție a concertului, a fost prezența lui **Sabin Păuța** pe podium, în *triplă* exercitare a talentului său – unicat: ca *dirijor*, reamintesc, a propus și realizat numeroase concerte de muzică exclusiv românească, având

săli pline și succes de proporții (cunoaște atât de bine și iubește atât de mult creația națională, are simțul alcătuirii de programe pe gustul și spre delectarea publicului!). *Compozitorul* Sabin Păuța cu îndelungată activitate în Statele Unite, dar și în Europa și Australia, are contribuții importante în istoria muzicii românești și internaționale, în *varii genuri* (ample opusuri vocal simfonice, concerte instrumentale, jazz, divertisment). *Orchestratorul* Sabin Păuța este un virtuoz, un maestru al atât de pretențiosului exercițiu, în fapt, determinantă artă pentru comunicarea mesajului artistic...

Așadar, Uniunea Europeană de Radio, a primit pentru ascultătorii ei – privilegiați, un program cu mare densitate a expresiei muzicale, cu inedit al concepției. Cele două piese interpretate de Corul de Copii, plasate în prima parte a concertului - *Suita Canti Prophani* pentru cor de copii și orchestră și *Vrem pace în lume* au fost scrise cu ani în urmă. O știm prin declarațiile compozitorului Păuța, prin catalogarea lor în lexicoane. Interpretarea măiastră a Corului de copii Radio pregătit cu excelență de **Voicu Popescu** a avut o prospețime, o actualitate emoționantă. Este, de altfel, un har al compozitorului, acela de a scrie oricând, *up to date*. O altă componentă a programului, la rândul ei de prețuit, a fost interpretarea a șapte dintre *Viziunile fugitive* de Prokofiev op. 22; orchestratorul le-a notat – *Ridiculosamente, Dolce lentezza, Allegretto, Dolente, Assai moderato, Con vivacita, Feroce*. De asemenea, *suita Colțul copiilor* de Debussy, lucrări scrise *pentru pian*, orchestrate de Sabin Păuța pentru Orchestra de cameră. Le-a dirijat cu a sa îndemnare de a conduce de pe podium, formațiile muzicale în adâncul muzicii, pentru relevarea celor mai subtile nuanțe ale idelor. În Debussy, păstrând delicata feerie a partiturii dedicată de compozitor fiicei sale, am vibrat la

umorul fin, savurând și aromele extrase din idiomul spaniol, chiar din jazz (sugestia vizează gesturile sacadate ale unei păpuși –negresă), recunoscând spre final și motivul wagnerian al lui Tristan! Claritatea planurilor sonore, alegerea perfectă a instrumentației, propun, dincolo de plăcerea auditivă, adevărate manuale de orchestrație celor interesați (este, de altfel, darul pe care orchestratorul Sabin Păuța îl propune în fiecare dintre opus-urile sale celor pe care îi școalește în înalte instituții românești și internaționale).

Solista programului a fost tânăra (nu se putea altfel), **Maria Marica**, în *Concertul nr. 5* pentru

Maria Marica

vioară și orchestră, KV 219 de Mozart. Este încă elevă la Colegiul de Muzică „Sigismund Toduță” din Cluj-Napoca, câștigătoare a 15 concursuri, colaboratoare a mai multor Filarmonici românești, cu recitaluri la Bad Endorf – Germania (2014), Montepulciano – Italia (2015) și Menlo-Atherton. Am ascultat o versiune corectă, cu susținere și nuanțare adecvată, siguranță. Sunetul ei este foarte plăcut, rotund, frumos modulată și, important, are stilistica așteptată. Tânăra virtuoză pășește sigur, cu succes pe drumul afirmării.

Așadar, Radio-ul Național ne-a rezervat și în acest an, un EVENIMENT.

Corul de copii SYMBOL Sculptură în sunet

În 2016, desemnat de Biserica Ortodoxă Română drept anul dedicat educației tineretului nu putea lipsi un concert al Corului Symbol, creație a excepționalului muzician **Jean Lupu**. Nu ezit a-i înconjura numele cu superlative pentru o virtute specială pe care a concretizat-

o în laboratorul său ideatic (evident și profesional). Coruri de copii au existat, activează, vor mai fi. Dar, cel la al cărui concert mă voi referi (Ateneul Român, 31 mai 2016), se remarcă printr-o însușire – unicat: corul Symbol are un TIMBRU propriu. De aceea, ascultând, am primit imaginea notată în titlu – aceea de **sculptură în sunet**. Definiția de dicționar explică timbrul muzical drept calitatea unui sunet de a se deosebi de un altul. La o voce, oricare ar fi ea, este posibil, chiar obligatoriu pentru

definirea originalității; dar la o formație care alături zeci de membri, fiecare cu personalitatea lui, este o PERFORMANȚĂ. Așa și este în cazul corului Symbol, recunoscutibil de la primele măsuri ale oricărui repertoriu abordat! O omogenitate limpidă, rostirea cuvântului ca într-o singură răsuflare, o situație înaltă pe scara vibrației, păstrând însă armonia, melodicitatea, plăcerea auditivei. Cât de greu a fost exercițiul dirijorului, câte ore de muncă, ce metode speciale de studiu stau în sprijinul acestei calități! Mă gândesc și la specificul unui cor de copii, în care vârstele se succed, componența reînnoindu-se uneori

putea altfel în aceste zile); numeroasele coordonate stilistice au demonstrat capacitatea corului de abordare a unor partituri dificile din repertoriul național și internațional (nu a lipsit *Ave Maria* de Schubert, aranjament **Olguța Lupu**), dar consistența, mulțimea pieselor românești a fost delectantă: de la sonorități enesciene (aranjament C. Drăgușin), la Constantin Arvinte, Alexandru Pașcanu, Vasile Timiș Nicolae Lungu, Irina Odăgescu. Ce bucurie mi-a adus *Jocul din Oaș* al lui Mihai Moldovan!

Să ascuți corul Symbol este fără doar și poate o sărbătoare auditivă! Mixată și cu delectarea de a-l vedea. Costumație elegantă (ca și a dirijorului director, Jean Lupu), cu cromatică odihnitoare, de bun gust; mai mult însă, zecile de zâmbete care aduc confirmarea sincerității, a dăruirii cu care se comunică mesajele muzicale, relaxarea, spiritul ludic al evoluțiilor (a fost și o anume mișcare scenică), vocile perfecte ale solistelor, într-un cuvânt, FIRESUL prin care au fost puse "cap la cap atâtea sunete, pentru a duce spre departe viața formației" (citez dintr-o intervenție a maestrului **Jean Lupu**), sunt aromele unicate ale succesului pe care de 25 de ani corul **Symbol** îl deține în

cu viteză greu de prevăzut. De aceea, îl apreciez pe **Jean Lupu** ori de câte ori am ocazia (iată, și prin cuvânt!).

Concertul de la Ateneu, a fost dirijat de **Jean Lupu** și **Luminița Guțanu Stoian**; soliste: **Andreea Diana Blidariu** și **Andreea Dascălu**. La pian, **Bianca Fodor** și **Andrei Petrache**. Concepția programului, ca întotdeauna, inedită: cântarea *Hristos a înviat*, în deschidere (nu se

contextul artei sunetelor. Și pe scenele noastre și în internațional. Am primit anunțul viitorului turneu în Grecia. Și de acolo, mai ales de acolo se vor întoarce cu... LAURI. Așadar, la Ateneu, cu sala plină (ca întotdeauna), s-a consumat o seară superbă de muzică. APLAUZE și din contextul paginii tipărite.

Cronici de **Daniela CARAMAN FOTEA**

Recital de pian – Andrei Petrache

La Ateneu, în sala Studio, duminică 29 mai 2016, am auzit recitalul unui tânăr pianist foarte înzestrat: Andrei Petrache, elev în clasa XI la Colegiul național George Enescu. Programul a cuprins *Sonata nr. 1 în fa minor* de Prokofiev, *Sonata în re minor op. 31, nr. 2* de Beethoven, două preludii și fugi de Bach și *Variațiuni pe o temă de Corelli* de Rahmaninov – muzică germană și muzică rusă, toate lucrări consistente, chiar dacă *Sonata I op. 1* de Prokofiev este mai puțin apreciată de critici și mai rar cântată. Atipică, foarte romantică, ea pare să aibă în comun cu celelalte opt sonate

pentru pian ale compozitorului doar elanul și anvergura. (În prefață la o ediție a sonatelor de Prokofiev din anii '60, Gyorgy Sandor o asemuiește

cu opus 1 al lui Bartok, *Rapsodia pentru pian și orchestră*, considerându-le pe amândouă ecouri ale unei ere trecute; totuși "validarea" de către autori ca opus 1 este, după Sandor, o dovada a calității acestor lucrări.) Compactă, într-o singură parte în formă de sonată (inițial Prokofiev scrisese trei părți, dar a păstrat-o doar pe prima), piesa are ceva brahmsian; interesant e că la Andrei Petrache ea a sunat mai degrabă skriabinian, pe un model romantic tineresc, mai mult exaltat decât masiv.

Emoția începutului de recital pare să fi trecut cu adevărat abia în partea a doua a *Sonatei în re minor* de Beethoven, iar cele două preludii și fugi de Bach din volumul I al *Clavecinului bine temperat, în do major*

și *si bemol minor* mi s-au părut cele mai realizate piese din tot recitalul. Poate că Bach îi este cel mai aproape, căci la Andrei Petrache, evident, o gândire foarte clară și o muzicalitate profundă par a fi în proporție ideală. Deși aparent reținut în expresie, tânărul pianist are, cred, un mare potențial emoțional și de virtuozitate. Dacă există încă mici imprecizii în producerea, controlul și dozarea sunetului, dacă retorica discursului cere uneori pauze mai lungi în recitative, dacă anumite contraste pot fi ascuțite, putem fi siguri că inteligența și talentul lui Andrei Petrache vor lucra în sensul realizării acestui potențial. Amestecul de maturitate și ingenuitate au dat un farmec aparte întregii serii: în *Variațiunile* lui Rahmaninov, pianistul părea că se sfiește uneori să demonstreze virtuozitatea de care e capabil; un fel de pudoare - nu neapărat a vârstei, ci mai degrabă a bunei creșteri - părea că deturneză etalarea sclipitoare a unor mijloace pianistice redutabile în folosul unei interpretări interiorizate. Pianistului îi sunt străine gesturile teatrale, grandilocvența, histrionismul; se simte că orice deviere de la acest cod etic i-ar părea un artificiu.

Micul bis, o piesă proprie, a vădit simț ludic, umor și imaginație. A fost o seară muzicală bogată în impresii și surprize - am auzit un tânăr talentat, inteligent și spontan, care promite să se dezvolte pe calea care azi îmi pare cea mai interesantă: calea neostentativă a muzicianului complet.

Recital de pian - Maria Diana Petrache

Recitalul Mariei Diana Petrache, din 4 iunie, tot în sala Studio a Ateneului Român a confirmat calitățile acestei pianiste cunoscute deja nu numai în București. Studenta în anul III, Maria Diana Petrache revine la Universitatea de Muzică din București după o bursă de un an la Nürnberg. Matură, echilibrată, Maria Diana Petrache dovedește atât o înțelegere în profunzime a problematicei pieselor alese, cât și controlul deplin al arsenalului tehnic.

În *Sonata în la minor op. 164, D 537* de Schubert pianista a demonstrat bun gust și știință, viteză și precizie; cu siguranță, după ce piesa se va mai "roda", se va adăuga impresia de mai multă spontaneitate - echilibrul fragil al lucidității cu spontaneitatea, ca și versatilitatea stărilor sufletești par a fi una din pietrele de încercare ale "pilotajului de înaltă clasă" în muzică, dar probabil și în arta actorului și, finalmente în viața însăși.

Sonata a treia de Scriabin a fost foarte bine construită: cele patru părți s-au înălțat cu claritate și logică, forma fiecăreia ca și forma întregului s-au perceput limpede. Agitația, tumultul, neliniștile lui Scriabin au fost redată cu convingere, sub semnul unei nevoi de a stăpâni și nu de a fi stăpânită.

Recitalul s-a desfășurat într-un crescendo continuu din punctul de vedere al încălzirii emoționale; *Bourrée* din *Suita a doua în Re major* de Enescu a fost cântat cu mult brio și a sunat colorat și proaspăt,

iar *Variațiunile* lui Brahms pe o temă de Handel au fost surprinzător de diverse și pline de imaginație. Și chiar dacă se pot discuta unele opțiuni (mai mult patos necesar într-una din variațiuni - nr. 13, cred - rapsodică, câte un tril preferabil mai decorativ-baroc decât agitat sau mai mult calm și eleganță în variațiunea 15 etc.), variațiunile Handel-Brahms în varianta Mariei Diane Petrache au stimulat o mulțime de gânduri și întrebări - despre legăturile barocului cu romantismul, despre spiritul ludic la Brahms, despre atu-urile și dezavantajele formei de tema cu variațiuni în raport cu forma de sonată și multe altele. Iar viziunea pianistei, cu aspecte uneori neașteptate a avut o prospețime mult mai satisfăcătoare decât o interpretare clasicizantă și placidă. Întreaga construcție a fost excelent gândită și redată; detaliile au fost cizelate, iar dificultățile tehnice binecunoscute ale lucrării au fost stăpânite cu atâta ușurință, încât nu s-au perceput ca dificultăți. Poate că pe alocuri se simțea nevoia unei mai mari «rezistențe a

materiei» - suntem obișnuiți cu variante mai lente și mai masive, dar tocmai aceasta exuberanță sclipitoare a atras atenția asupra fațetei baroce «au deuxième degré» a piesei.

Întâmplător, recitalurile celor doi frați Petrache au avut loc la o săptămână distanță și deși s-a convenit o cronică separată fiecăruia, e tentant să observi o legătură între cele două serii. Pe de o parte, programele au o viziune comună: muzică germană și muzică rusă (cu *Bourrée* de Enescu în chip de «cireasă pe tort»); la Andrei, muzica germană a constituit «nucleul» recitalului, înrămată de compozitorii ruși; la Maria Diana, muzica romantică germană a încadrat-o pe cea a secolului XX. Două cicluri spectaculoase de variațiuni au încheiat recitalurile. Protagonistii au fost doi frați foarte diferiți temperamental și totodată atât de asemănători prin câteva trăsături esențiale: autenticitate, lipsa ostentației, respect pentru «meserie» (da, artistul își stăpânește în primul rând meseria!), respect pentru public, modestie și calitate umană excepțională care transpare în actul artistic. Așteptăm cu nerăbdare alte concerte de-ale lor, poate și la două pian.

Cronici de **Lena VIERU CONTA**

Recital de autor – Iulia Cibișescu – Duran

Mijlocul lunii iunie a prilejuit reîntâlnirea cu muzica unei compozitoare din Cluj-Napoca cu ocazia unui recital de autor care a avut loc la Sala Mică a Ateneului Român. De obicei evenimentele de o asemenea factură se concentrează mai cu seamă în programele din cadrul Săptămânii Internaționale a Muzicii Contemporane sau a Festivalului Meridian, și,

cu toate că în paralel la Ateneu mai avea loc un concert, intima sală de la subsol a fost în totalitate ocupată de un public fidel, care a urmărit cu mult interes evoluția compozitoare și performanțele partenerului întru ale muzicii, pe violonistul și violistul Eugen Duran. Programul a cuprins lucrări camerale dedicate viorii și violei însoțite de pian care a desenat un traseu al evoluției gândirii componistice întins de-a lungul a peste 20 de ani, din 1994 și până în 2016. Urmăresc creația compozitoare de mai multă vreme datorită faptului că este autoarea a două concerte pentru vioară și orchestră și a altor numeroase opusuri dedicate acestui instrument fiind astfel familiarizată cu trăsăturile stilistice ale muzicii sale. Iulia Cibișescu exploatează cu mult simț calitățile timbrale ale instrumentelor; cu toate că în debutul lucrărilor folosește cu precădere sonorități de impact, dramatice, șocante uneori, în ce privește alto-ul speculează mai mult caracterul misterios, așa cum se remarcă în

introducerea *Sonatei I-a pentru violă* (1994). Temele se dezvoltă în dozaje foarte fine, păstrând mereu o notă lirică, uneori de influență slavă, tratate într-un nostalgic pizzicato, în timp ce mișcarea secundă reprezintă, prin tumultul ei, contrastul echilibrant. În *Sonata a III-a pentru vioară și pian* (2011) dinamica este inversă, calitățile lirice fiind predominante în mișcarea secundă. Asupra acestui opus pe care l-am mai audiat cu alte prilejuri se poate afirma că I.Cibișescu-Duran a meditat mult, operând unele schimbări care au amplificat tenta lirică a părții mediane, un fel de melodie - litanie care se risipește

treptat nu numai prin stingerea sonorității ci și cu ajutorul unor efecte care operează modificări timbrale. Cea de a treia lucrare a fost piesa pentru pian solo "*Ad tempore*" (2016), cât se poate de proaspătă, viguroasă, presărată cu sugestii care induc aceleași contraste, amplificate de ostinato, în opoziție cu formulări care amintesc de Glockenspiel. Marea calitate a acestei piese o reprezintă concizia, succesiunea rapidă și multitudinea elementelor solicitând intens sfera emoțională. În ce privește latura interpretativă, "*Ad tempore*" s-ar încadra în categoria celor de ridicată dificultate tehnică datorită scriiturii dense marcată de conceptul contrapunctic atât de caracteristic autoarei. *Sonata a II-a pentru violă și pian* (1998) relevă calitățile lirice ale Iuliei Cibișescu, un lirism pe care l-am crede "controlat", a cărui profunzime de această dată surprinde, vag brahmsian, expresia fiind îmbogățită cu elemente aparținătoare modernismului: efectele de glissando armonic, modificări timbrale, în general toată gama mijloacelor care eterează discursul îndreptându-l spre spațiul meditativ

legat de cosmos. Timbrul cald al alto-ului a fost cât se poate de potrivit pentru relevarea conținutului dorit, Eugen Duran demonstrând și de această dată calitățile sale de interpret matur, foarte stăpân pe mijloacele sale tehnice puse la încercare de o scriitură complicată. În sfârșit, un ultim opus, tot de dată recentă, *Fantezia pentru vioară și pian* (2014) scrisă de Iulia pentru fiica sa - violonistă în devenire -, permite autoarei să se "dezlănțuie" etalând, așa după cum mărturisește, "suprapuneri polimorfe de limbaje, arhitecturi cu puncte culminative, urmate de deschideri spre alte structuri uneori trepidante...", prin care ea însăși recunoaște că are o mare atracție spre alcătuirii care sugerează goticul în toată dimensiunea lui. Recitalul s-a bucurat de aplauzele îndelungate ale asistenței, manifestare a prețuirii față de cei doi interpreți care întotdeauna ne-au oferit o muzică de calitate și care formează un cuplu exemplar atât pe podium, cât și în societate.

Corina BURA

Concert cameral Juhani Palola – Tuomas Mali

La 29 iunie 2016 Salonul de Muzica al Palatului Cantacuzino, sediul Muzeului Național "G. Enescu" și al U.C.M.R., a găzduit Duo-ul celor doi artiști finlandezi într-un program foarte atractiv, echilibrat și cu o mare paletă stilistică și interpretativă.

Violonistul Juhani Palola, foarte cunoscut și apreciat în Europa, S.U.A. și țările fostului spațiu sovietic, a concertat de multe ori în România și pe scena Ateneului Român, sau cu Orchestra Națională Radio, în programe foarte variate de la baroc la contemporan, având în repertoriu și foarte multe piese de compozitori români (Dan Dedi, Maia, Ciobanu, Carmen Petra Basacopol, etc.), pe care le-a cântat pe diverse meridiane și le-a imprimat pe CD în Finlanda și Elveția, unde a activat 21 de ani ca profesor, solist și muzician de cameră.

Multe dintre aceste piese au fost cântate în p.a. sau p.a.a. în România și alte țări europene. Deasemeni Juhani Palola are multe realizări concertistice și discografice ca și conducător al cvartetului de coarde "Arioso" și al trioului cu pian "Weimar Trio".

În Elveția și Finlanda s-a afirmat și ca dirijor de operă și simfonic.

Pianistul Tuomas Mali, foarte cunoscut în multe țări din Europa, cu repertoriu solistic și cameral din toate epocile de creație, cât și prin foarte multe prime audiții, reluări, sau imprimări CD din școala finlandeză de compoziție, dar și, ca Juhani Palola, prin activitatea pedagogică permanentă la Conservatorul din Lahti și cursuri de măiestrie în Europa.

Concertul Duo-ului finlandez la București face parte dintr-un amplu turneu european cu Integrala sonatelor pentru pian și vioară de L. van Beethoven împreună cu piese contemporane finlandeze, unele în p.a.a., cum a fost lucrarea lui Kai Nieminen, foarte frumos realizată pianistic, cu tușuri foarte colorate și o captivantă înțelegere a "timpului muzical" în construcția și arhitectura muzicală a compozitorului. Pianistul Tuomas Mali este un interpret cu foarte multă imaginație, care se identifică în cele mai mici amănunte cu muzica pe care o interpretează, captivând atenția și participarea publicului, clipă de clipă, pentru demersul său pianistic – muzical, chiar într-o p.a.a. cum a fost piesa "The smile of the Flamboyant Wings" (după un tablou de Joan Miro), scrisă de compozitorul finlandez Kai Nieminen pentru pian solo.

Tot pentru un instrument solo, dar vioară a

compus și tânăra compozitoare finlandeză Matilda Seppälä, piesa "Itus", o povestire în sunete de o mare diversitate, cu efecte multiple, lumini, umbre și culori, în care violonistul Juhani Palola, foarte bun cunoscător al tuturor secretelor instrumentului, a reușit o comunicare convingătoare și atractivă pe măsura experienței sale.

Muzica românească, în programul artiștilor finlandezi, a fost reprezentată de o superbă piesă pentru vioară solo și mediu electroacustic "Jurnal '99" de Maia Ciobanu, lucrare deja intrată în repertoriul multor violoniști români sau străini, cântată pe multe meridiane din Europa, Australia, etc. Este o muzică de mare substanță filozofică și emoțională, cu multiple posibilități interpretative violonistice, care se îmbină cu sonoritatea povestitoare, sau participativă a mediului electroacustic stabil și permite violonistului o creație interpretativă scenică fără limite.

Astfel Juhani Palola ne-a oferit o variantă de interpretare meditativă, lirică și expresivă de intensă, elevată comunicare muzicală.

Dintre sonatele lui Beethoven, cei doi artiști au cântat Sonata nr. 1 în Re major, op. 12 și Sonata nr. 10 în Sol Major O.P. 96, cântate la începutul și sfârșitul concertului. Prima sonată, o lucrare de tinerețe a compozitorului, foarte bine aleasă pentru deschiderea

concertului a avut în cele 3 mișcări, Allegro con brio, Tema con Variazioni și Rondo Allegro o variantă interpretativă foarte directă și comunicativă în cele 2 mișcări rapide iar în Tema cu variații – Andante con moto, în care se succed variații majore și minore cu diverse caractere și chiar diferite tempouri, diferențele de caractere, frazare, nuanțare au fost excelent gândite și realizate de cei doi interpreți.

Sonata a 10-a de Beethoven, Allegro moderato, Adagio espressivo, Scherzo-Trio-Coda, Poco-Allegretto-Adagio-Tempo I – Poco Adagio- Presto, ca încheiere a programului, o muzică ce prevestește, ca și ultimile sonate pentru pian, epoca romantică prin dese schimbări de tempo și caractere (în sonatele pentru pian chiar eliminarea barei de măsură), a fost cântată într-o perfectă comuniune interpretativă, până în cele mai mici amănunte, cu o foarte fină și expresivă frazare și nuanțare, cu alternări și contraste dinamice neașteptate (dar scrise de Beethoven), cu respirații, pauze de expresie și căderi de la fortissimo la pianissimo cerute de compozitor, totul într-o interpretare foarte expresivă de zile mari și interpreți pe măsură.

Concertul s-a repetat și la Câmpina în Sala Praznicală a Bisericii "Sfântul Nicolae".

Cornelia BRONZETTI

Triptic de Balet

Opera Națională București ne-a prezentat un Triptic de balet la sfârșit de stagiune. S-a apelat la trei coregrafi importanți: Jerome Robbins, William Forsythe și George Balanchine pentru a ni se înfățișa trei piese din stiluri diferite.

În prima parte, am cunoscut un balet neoromantic al lui Jerome Robbins "In the Night", compus pe câteva nocturne de Chopin.

Coregrafia aceasta s-a prezentat pentru prima dată, la 29 ianuarie 1970 la New York City Ballet. Folosindu-se câteva piese pentru pian, fără să aibă o narațiune coregrafică, Robbins își desfășoară mișcarea prin trei cupluri care dansează separat, întâlnindu-se în final împreună. Există în aceste coregrafii de esență neoromantică, o stare de emoție și lirism, dar și una de amplitudine a pasiunilor și a unor sentimente interioare profunde. Robbins demonstrează aici un stil academic ce

prezintă o puritate a dansului. Cele trei cupluri au fost: Sena Hidaka, Bogdan Cănilă, Bianca Fota, Sergiu Dan și Corina Dumitrescu, Gigel Ungureanu. Fiecare dintre acestea au demonstrat o înaltă știință a dansului, făcând mișcarea să curgă cu lirism și poezie. Cele trei prim-balerine: Sena Hidaka, Bianca Fota și Corina Dumitrescu au demonstrat, încă o dată în plus, că trăiesc fiecare gest, că au brațe de o mare expresivitate simțind dinlăuntru ființei lor ceea ce dansează. Și cei trei parteneri ai lor: Bogdan Cănilă, Sergiu Dan și Gigel Ungureanu le-au secondat la aceeași dimensiune, creând momente poetice deosebite. Spectacolul a fost condus de maestrul de balet Ben Huys, în costumele lui Anthony Dowell. La pian s-a aflat Ștefan Doniga.

În partea a doua, am cunoscut o piesă a renumitului coregraf modern William Forsythe "The Middle, Somewhat Elevated", care a semnat coregrafia, costumele, lighting design, pe o muzică electronică a lui Thom Willems, în colaborare cu Lesley Stuck.

Maestrul de balet a fost Thierry Guiderdoni. Din programul de sală am aflat câteva date despre acest balet postmodern: el a fost realizat la cererea lui Rudolf Nureev, premiera având loc la Opera din Paris, la 30 mai 1987, având-o cap de afiș pe cunoscuta balerină Sylvie Guillem.

Pentru acel moment, coregrafia a fost considerată inovatoare, chiar revoluționară pe plan mondial. Chiar autorul declara: "Creată special pentru baletul Operei din Paris, 'In the Middle, Somewhat Elevated' este o temă cu variațiuni în cel mai strict sens. Folosind virtuozitatea dansului academic, ea extinde și accelerează figurile tradiționale ale baletului clasic. Prin schimbarea alinierii pozițiilor și accentul pe tranzițiile între mișcări, înlanțuirile de pași primesc un impuls neașteptat, aparent în contradicție cu originea lor."

William Forsythe folosește o mișcare repetitivă, profund ritmată, dar bine coordonată între parteneri. În prim plan s-au aflat balerini Cristina Dijmaru, Bianca Fota și Bogdan Cănilă. Acest trio întrunește două balerine de prim rang ale baletului nostru și un tânăr dansator Bogdan Cănilă, aflat într-o vădită evoluție tehnică, dar și artistică. El a reușit să fie un bun partener al celor două interprete, existând o frumoasă coordonare a mișcării dar și a ritmului impus de muzică. Și ceilalți dansatori au fost la înălțime: Cristian Preda, Takahiro Tamagawa, Nastazia Philippou, Abigail Cockrell, Adina Manda, Akane Ichii.

Ca maestru de repetiții ei au beneficiat de colaborarea Corinei Dumitrescu.

Muzica electronică impune o anumită ritmică, determinând, în cele din urmă, întreaga coregrafie.

Forsythe a revoluționat mișcarea în dans, dansatorii se coordonează perfect, au ritm, dau culoare fiecărei figuri, folosind din plin toate părțile corpului care vibrează total într-o structură extrem de dificilă din punct de vedere tehnic.

Din punctul meu de vedere, toți acești balerini au reușit să execute excelent o coregrafie dificilă, dar bine pusă în pagină.

Cea de-a treia piesă a Tripticului a fost baletul neoclasic al lui George Balanchine, prezentat în premieră mondială la New York în 1947 la Teatrul de Balet City Center of Music and Drama pe muzica Suitei nr. 3 pentru orchestră de Ceaikovski. Spectacolul de premieră s-a dansat cu American Ballet Theatre.

Ceea ce am văzut la București s-a prezentat în conducerea maestrei de balet Patricia Neary și în decorurile și costumele Nataliei Stewart. Baletul este un omagiu al epocii imperiale din Rusia, în care Balanchine s-a inițiat.

Pe o structură clasică în care abundă o temă cu variațiuni, se oferă balerinilor posibilitatea să evolueze într-un mod elegant, executând pas de deux-uri care includ variațiile pentru balerină, dansator, coda.

După cum se știe, Balanchine pune un accent deosebit pe balerine, ele deținând rolul central iar băieții, deși fac variații dificile și spectaculoase, rămân la nivelul partenerului, al dansatorului care trebuie să o însoțească pe față, să fie elegant.

Baletele lui Balanchine au o structură neoclasică specială, abundă în pași și în simetrii elegante. Desenul este bogat și organizat cu mult gust, devine ceremonios și elegant, în același timp.

Protagoniștii premierei au fost tânăra absolventă a Școlii de Coregrafie "Floria Capsali", Francesca Velicu și Shuhei Yoshida.

Francesca Velicu are un corp frumos, bine proporționat, a surmontat cu onestitate dificultățile

partituri, cu atât mai mult cu cât este încă crudă, neobișnuită cu scena și pretențiile sale. Îi dorim o evoluție frumoasă și mai ales să-și dezvolte partea superioară a corpului, o anumită trăire a sentimentului dansului.

Shuhei Yoshida are ușurință în sărituri, este un bun porteur și a rezolvat cu ușurință cerințele tehnice.

Cele patru cupluri au fost: Raquel Gil-Bergstrom, Akane Ichii, Nastazia Philippou, Remi Tomioka, Valentin Stoica, Egoitz Segura, Takahiro Tamagawa, Alessandro Audisio.

Corpul de Balet a fost omogen și bine instruit de maeștrii de repetiții Florica Stănescu, Petruța Almosnino și Laura Blică Toader.

Orchestra a fost condusă cu mult simț muzical, dar și coregrafic de Tiberiu Soare, un muzician serios pregătit și exigent cu el însuși în dorința de a tălmăci o partitură coregrafică, urmărind cu atenție pașii dansatorilor.

Spectacolul a fost bine pregătit, echilibrat prin reunirea a trei stiluri de coregrafii, care relevă, de fapt, pe trei coregrafi aparținând unor momente diferite, având o concepție despre

dans total distinctă, ceea ce ne oferă o interesantă retrospectivă a unor maniere de dans, care din păcate, sosesc la noi mult prea târziu. Este mai bine, astfel, decât niciodată.

Așteptăm să vedem și alte coregrafii moderne pentru a ne familiariza cu ceea ce se-ntâmplă în lumea dansului. Asta nu înseamnă că nu putem și nu avem obligația să repunem în repertoriu și coregrafi români de prestigiu, care au fost uitați, din păcate și care au spus ceva pentru istoria dansului românesc.

**Mihai-Alexandru
CANCIOVICI**

Concertul vocal-simfonic de la Lyra

Pentru iubitorii marii muzici trăitori în mileniul III, Brăila revine la o normalitate până nu demult doar visată. Concertele de muzică clasică răsună și sună din ce în ce mai bine, iar meritul e în acest caz al Instituției Publice de Spectacole „Lyra” – bugetată de la Consiliul Județean, condusă de Ionuț Balaban. Un astfel de eveniment, care strălucește mult după ce s-a încheiat, a fost concertul vocal-simfonic din 5 mai 2016, susținut de soliști și de Orchestra de Cameră „George Cavadia” a Filarmonicii Lyra sub bagheta colonelului Petrea Gogu – conducător al Muzicii Militare a Garnizoanei Brăila, profesor,

compozitor, aranjour. Soliștii au fost Alexandru Burcă – la pian, Tereza Ganju – violoncel, soprana Cerasela Popa, baritonul Laurențiu Mocănescu, corul Teatrului Muzical „Nae Leonard” din Galați dirijat de Daniel Marcel Nistor.

Compoziții de Ludwig van Beethoven, Wolfgang Amadeus Mozart, George F. Handel, Franz P. Schubert, Tomaso G. Albinoni, Cesar Franck, Giuseppe Verdi, Carl Orff, Paul Constantinescu au prins viață în cele mai frumoase formule. Ca de fiecare dată când la pupitrul dirijoral se află col. Petrea Gogu, muzica te cuprinde cu o forță magică și te învăluie, discret și tandru ori cu puterea unei îmbrățișări energice, invitându-te la o caldă și

revigorantă reverie. Si dacă piesele au fost alese astfel încât să fie în bună vecinătate și să absoarbă din prea plinul componistic exact doza utilă de frumos, de armonie, de sensibilitate, de emoție și căldură, muzicienii s-au străduit și au reușit să dea viață măiastru acestor pagini. Cel care a dat tonul, dirijorul Petrea Gogu – un maestru al genului care de 25 de ani la Brăila transferă magia muzicii în lumea de zi de zi, a oferit publicului încă un motiv de mândrie: că se află în preajma unui as al baghetei, un magistru al rearanjărilor orchestrale alcătuite din sonorități foarte bine dozate. Cu o matură dar sensibilă abordare dirijorală, Petrea Gogu reușește de fiecare dată, iar acum liniștea senină a sălii cu un public fermecat a confirmat-o, să configureze sonor o lume a perfecțiunii muzicale așa cum ne place să credem că o înțelegem când îi audiem pe marii compozitori. Cei 37 de instrumentiști ai orchestrei, brăileni și gălățeni, au devenit un corpus al perfecțiunii muzicale, ca și cum autorul paginilor s-ar fi aflat undeva în culise și ar fi dat, cu migală și reverență față de public, toate indicațiile. Pasaje vii, tonuri calde, efluvii de visare ori tumult clocotitor, emoții din cele mai diverse și greu de transpus în cuvinte după ce ele s-au revărsat muzical în ureche, în inimi, în cugete au stat să dea seama despre un concert măiastru conturat cu o orchestra minunată, condusă „cu mână de fier în mânășă de catifea” de Petrea Gogu. Linia delicată a frazei melodice, pasajele în forță, gravitatea ori gingășia tonului compozițional au fost pe rând în acustica sălii contururi bine creionate în peisajul concertistic al serii. Farmecul și emoția bine transmise de tânărul Laurențiu Mocănescu – baritonul din Muzica Militară pe care l-am audit din nou cu plăcere, acuratețea de care dă dovada în interpretare soprana Cerasela Popa, sensibilitățile și căldura transpuse cu dozaj parcă farmaceutic de Tereza Ganju la violoncel, dansul frenetic al degetelor pe claviatura pianului în care magicianul a fost de această dată tânărul Alexandru Burcă – urmărit cu mare emoție de mama sa, din sală, profesoara de pian Adriana Burcă, au fost de un firesc fără cusur în seara devenită magică. Corul gălățean a sunat și el impecabil. A fost o de neuitat dată de concert în Palatul Lyra – revalorizat și repus în circuit de medicul, scriitorul și muzicologul Nicu Teodorescu imediat după decembrie 1989 – unde, în urmă cu peste 135 de ani a început să se scrie muzical istoria la Brăila.

Armanda FILIPINE

Forum european dedicat muzicii la Wrocław

Un forum dedicat muzicii într-un oraș important din Polonia, Wrocław – Capitală Culturală Europeană în 2016 alături de orașul spaniol San Sebastian – este desigur un eveniment în sine. Wrocław este și un oraș al muzicii. În 2014 s-a organizat în metropola din din vestul Poloniei Festivalul ISCM World Music Days.

Consiliul European al Muzicii (European Music Council - EMC) și Consiliul polonez al muzicii (Polish Music Council), în calitate de co-organizator al forumului, au ales capitala istorică a provinciei Silezia pentru a găzdui între 19-22 mai o nouă ediție, a șasea, a Forumului European al Muzicii (6th European Forum on Music).

Programul pregătit de organizatori a inclus conferințe, concerte și dezbateri despre fenomenul muzical contemporan și prezentarea unor proiecte de colaborare paneuropene în domeniul educației muzicale și al culturii, în general.

În aceeași perioadă s-au desfășurat la Wrocław: International Rostrum of Composers – manifestare ajunsă la cea de-a 63-a ediție, organizată sub auspiciile Consiliului Internațional al Muzicii (International Music Council) – și festivalul Musica Electronica Nova.

Polonezii acordă o mare importanță cultivării valorilor muzicale nu doar declarativ, ci și investind masiv în acest domeniu. În ultimii ani au apărut săli de concerte

ultramoderne proiectate de arhitecți polonezi în Wrocław, Katowice, Szczecin.

În Wrocław s-a construit Forumul Național al Muzicii („Narodowe Forum Muzyki”), o clădire modernă, impunătoare care

reprezintă un adevărat simbol arhitectonic al orașului, sediu al Filarmonicii din Wrocław și al altor 11 ansambluri instrumentale și vocale.

Revenind la Forumului European al Muzicii de la Wrocław, cu tema: *Musical Homelands: New Territories*, este interesant de semnalat accentul pe care gazdele noastre l-au pus pe promovarea muzicii contemporane, deloc surprinzător, cred, având în vedere importanța și valoarea școlii poloneze de compoziție.

Am ascultat printre altele la „Forum Muzyki” un concert de muzică electronică cu lucrări semnate de tineri compozitori polonezi, un concert simfonic și un concert, intitulat *Inside - Outside*, susținut de ansamblul InterContemporain din Paris, dirijat de Guillaume Bourgogne. În program opusuri semnate de: A. Zubel (*Double*

Battery, comandă a ansamblului InterContemporain), Y. Maresz (*Tutti*), E. Varèse (*Octandre*) și J. L. Hervé (*Germination*).

Concertul simfonic, dirijat de Michał Klauza, de la Filarmonica din Wrocław, a inclus, sub genericul *Confrontations*, lucrări în care sursele electronice erau fie înregistrate (Y. Höller – *Resonance*), fie combinate în timp real cu sonoritățile orchestrei (W. Mitterer – *Innen drinnen*), fie eșantioanele sonore erau intercalate cu pasaje orchestrale (S. Steen-Andersen – *Double up*).

Doi tineri compozitori polonezi din Cracovia, Piotr Roemer și Szymon Stanisław Strzelec au compus o piesă, comandată de festivalul „Musica Electronica Nova”, în care au imaginat două lumi sonore diferite construite după anumite paradigme utilizând mijloace ale aceluiași mediu sonor (electronic).

Participanții la forum au fost invitați și la Castelul Książ, situat în apropiere de Wrocław, unde au continuat sesiunile de dezbateri și prelegerile. Una dintre ele s-a referit la legăturile în plan muzical dintre țara de origine, Polonia, și diaspora sa din Siberia, Brazilia și Australia (s-a vorbit și despre comunitatea poloneză din România).

În aceeași impunătoare sală din Castelul Książ am ascultat și muzică tradițională din regiunea Kielce din Polonia, din Belarus și din Ucraina.

În ultima zi a forumului au avut loc alegeri pentru structurile de conducere ale Consiliului European al Muzicii, cu sediul la Bonn. A fost reconfirmat ca președinte al EMC Ian Smith din Marea Britanie.

Sorin LERESCU

Opera *Eumenidele* de Aurel Stroe la Milano

Da, spectacolul a fost aplaudat în Milano, dar nu la Scala, ci într-un loc mai primitiv pentru muzica nouă, și anume Auditorium di Vittorio. Festivalul Musica Realta a programat în seara de 16 iunie o co-producție româno-franceză care, în 2014, prezentase această ultimă operă din trilogia *Orestia* de Aurel Stroe (după Eschil) în cinci orașe din România: Timișoara, București, Bușteni, Cluj, Suceava. „Partea franceză”, stralucit reprezentată de saxofonistul Daniel Kientzy, a fost între timp „mărită” prin contratenorul timișorean Nicolae Hașegan (în rolul lui Apollo), care a devenit membru al Corului Radio-France. „Aventura timișoreană” a continuat și după ce dirijorul Cezar Verlan a plecat din același oraș pentru a conduce faimosul Madrigal. Ceilalți muzicieni au rămas membri ai

Filarmonicii Banatul: Cosmina Ivan (în rolul Athenei), Cristian Ardelean (în rolul lui Oreste), Ana-Maria Stănoia, Cosmina Șerban, Corina Hamat, Alexandru Șuca, Cristian Madina, Bogdan Sărăcin (corul eriniilor/eumenidelor). Regia, semnată în 2014 de Vlad Dragomirescu, a fost de această dată adaptată noii împrejurări de pianistul Sorin Petrescu, de asemenea timișorean.

Nu putem omite contribuția inimoasei echipe a Centrului Cultural Aurel Stroe din Bușteni (Constantin Spurcaci, Grigore Golubeanu, Alexandru Voinea) care a asigurat figurația (judecătorii Areopagului). Este încă un pas (poate cel mai inedit) pe drumul unei minunate colaborări între Filarmonica Banatul din Timișoara și Centrul Cultural Aurel Stroe din Bușteni, care continuă neîntrerupt din anul 2007. Fără aceasta, capodopera marelui compozitor român ar fi rămas departe de destinație.

Cristian ARDELEAN

O hologramă sonoră a flautului: viziuni poetico-muzicale marca Violeta Dinescu

Noul CD intitulat *Șarpelecupene* (*The Feathered Serpent*) este produsul unei alchimii artistice perfecte dintre doi muzicieni ai elitei contemporane: compozitoarea Violeta Dinescu și interpretul Ion Bogdan Ștefănescu. Înregistrat la Deutschlandrundfunk Köln și apărut în 2016

Foto: Nicolae Manolache

la casa de discuri Sargasso din Marea Britanie, el oferă o confirmare în plus a afinității autoarei cu acest instrument de suflat, o recidivă cu o puternică amprentă lirică, dacă luăm în calcul CD-ul intitulat *Flutes Play*, editat în 2013, cu același artist în postură de mesager al ideilor încifrate pe portativ de către compozitoarea stabilită de câteva decenii în Germania.

Parcă profilată ca un ecou al piesei *Byzantine prayer* pentru 40 de flautiști (cu 72 de flaute) a lui Horațiu Rădulescu, autoarea speculează cu mare artă potențialul timbral al tuturor variantelor acestui instrument, plasând flautul alto în prim plan, acompaniindu-l cu 16, 24 sau 32 de flaute (de la piccolo la flautul bas) sub formă de înregistrare, toate planurile sonore fiind interpretate de către Ion Bogdan Ștefănescu. Acest pariu timbral, care în timpul audiției lasă impresia de hologramă sonoră a flautului, cochetând discret cu spectralismul muzical, este potențat de inserarea în partitură a câtorva instrumente de suflat populare din diverse zone ale globului: sona (un tip de oboi indian), tiuga românească, kazoo-ul american. Inclusiv timbrul flautului este pe alocuri împins pe panta metamorfozelor neașteptate, instrumentul apropiindu-se ca sonoritate, prin efecte inspirate ce au fost căutate în laboratorul creației împreună cu solistul, de fluierul și buciul românesc, cimpoiul bulgăresc, de bansuri indian, de ditz-ul chinezesc, duduk-ul armenilor sau shakusaki-ul japonez. O singură excepție o reprezintă includerea pianului preparat în inventarul lucrării, cu scopul de a obține nuanțe asiatice apropiate sitarului.

Fără a fi un exotism gratuit, un ornament și un artificiu acustic adus cu orice preț în ecuația piesei, apelul la instrumentele amintite răspunde unei

filosofii adânci: dorința autoarei de a vorbi publicului într-un limbaj universal, care îmbrățișează toate marile culturi muzicale ale planetei, plasând însă în centru zestrea sonora românească. A rezultat un univers muzical compozit și o mitologie sonoră ce parcurge câmpul estetic de la atavic spre sublim și care pune la temelia discursului doina, hora, brâul, bocetul, ritmul *aksak* și desfășurările de tip *parlando rubato*.

În informațiile care însoțesc CD-ul, semnate de către interpretul însuși, primim o explicație în privința titlului neobișnuit al lucrării: el a fost sugerat de către Ion Bogdan Ștefănescu și reprezintă un simbol central în mitologia aztecă. Fixat obsesiv în mintea interpretului după parcurgerea cărții lui Miguel Ángel Asturias, carte intitulată *Hombres de maíz* (*Oameni de porumb*), titlul piesei lui Violeta Dinescu proiectează semnificații profunde asupra piesei. Tonul incantatoriu, asigurat de formule melodice repetate și intonații cu valoare onomatopeică, sondarea subconștientului colectiv, toate acestea conturează o antropologie sonoră redată într-o manieră cât se poate de modernă.

Paralela dintre piesa *Șarpelecupene* și romanul lui Asturias poate fi urmărită pe diverse paliere: dacă în romanul scriitorului din Guatemala se subliniază valoarea sacră a

bobului de porumb, în muzica Violetei Dinescu descoperim că sunetul însuși este un element încărcat de sacralitate. Structura în șase părți este comună celor două titluri, la fel și arta de a opera cu un timp mitic, ce comprimă într-un moment unic parcursul mileniilor. Dar analiza compara-

Foto: Cosmin Ardeleanu

rată relevă și antinomii: în timp ce romanul lui Asturias reflectă contrastul dintre tradițiile indigenilor și societatea aflată în plin proces de industrializare, piesa compozitoarei reușește să concilieze cei doi poli, creind armonie între tradiție și modernitate. Explicând biografului Günter W. Lorenz eticheta pe care romanul său a primit-o, Miguel Ángel Asturias declara: „între real și magic există o a treia clasă de realitate. Este vorba despre o fuziune între vizibil și invizibil, între tangibil, halucinație și vis. Este similar cu ceea ce căutau suprarealiștii din jurul lui Breton și care s-ar putea numi *realismul magic*”. În *Șarpelecupene*, Violeta Dinescu practică la rândul ei o visare în culori timbrale cu ochii deschiși, un onirism lucid, am putea spune, stare care îi permite autoarei să redeseneze harta sonoră a lumii, lăsându-l pe Ion Bogdan Ștefănescu să ne invite la meditație și să transmită șamanic mesajul transcendent al piesei.

Bianca TIPLEA TEMEȘ

Se aproprie Concursul "Enescu" Rezultatele preselecției: un număr de 174 de tineri artiști vor intra în competiție

Juriile de specialitate ale Concursului Internațional George Enescu 2016 a selectat 174 de tineri artiști pentru a intra în competiție la această ediție a Concursului Enescu. Tinerii artiști

au fost selectați dintr-un număr total de 317 înscriși în Concurs, cu 40% mai mulți față de ediția 2014. Candidații care au trecut de preselecție vor concura pentru visul lor de a deveni mari muzicieni ai lumii, pe scena Ateneului Român, între 3 și 25 septembrie.

Tinerii artiști selectați provin din țări precum Germania, Coreea de Sud, Italia, Spania, Franța, Croația, Rusia, Ucraina, Republica Moldova, Grecia, Lituania, Letonia, Argentina, Cehia, China, Coreea de Sud, Thailanda, SUA, Canada, Turcia, Australia, Noua Zeelandă, Taiwan, Japonia, Thailanda, Cehia, Argentina. Un număr de 12 tineri artiști provin din România. Similar Concursului Internațional de Canto "Le Grand Prix de l'Opera", procentajul conaționalilor noștri care au reușit să treacă de preselecție este mic și din păcate reflectă nivelul de competitivitate internațională în scădere al tinerilor muzicieni școliți în România.

Este pentru prima dată când are loc o preselecție în cadrul Concursului Enescu, ca urmare a unui număr foarte ridicat de înscrieri: în total 317 tineri artiști din 48 de țări s-au înscris pentru a participa la ediția 2016 a Concursului, cu 40% mai mult față de ediția 2014. Juriul de specialitate al ediției 2016 a Concursului Enescu este format din muzicieni și profesori de top la nivel internațional, printre aceștia numărându-se nume precum cele ale violoniștilor Pierre Amoyal și Silvia Marcovici, ale violonceliștilor Natalia Gutman, David Geringas și Arto Noras și ale pianistilor Peter Donohoe, Dana Borșan și Andrei Sitarev.

Listele în ordine alfabetică ale concurenților care au fost selectați să intre în competiție la Concursul Enescu 2016 sunt disponibile pe site-ul Concursului și Festivalului, www.festivalenescu.ro.

Pentru Secțiunea Compoziție, toate lucrările înscrise au fost trimise spre jurizare, iar câștigătorii vor fi anunțați pe 3 septembrie, în ziua deschiderii ediției 2016 a Concursului Enescu. Lucrările premiate vor putea fi ascultate în cadrul Festivalului Internațional "George Enescu".

Valoarea totală a premiilor din cadrul Concursului Enescu 2015 este de 115.000 de euro. Li se adaugă două premii speciale: o bursă de doi ani la celebra Barenboim Academy din Berlin, pentru cel mai bine clasat concurent român la Secțiunea Vioară, și prezența ca artist invitat pe scena festivalului iPalpiti Festival of International Laureats 2017, Los Angeles, pentru câștigătorul Secțiunii Vioară.

La ediția 2016, Concursul Enescu se desfășoară într-un nou concept. Timp de 22 de zile, între 3 și 25 septembrie, în Sala Mare a Ateneului Român, publicul este invitat să îi asculte și să îi susțină pe tinerii artiști în drumul către visul lor de a deveni mari muzicieni ai lumii. Tinerilor artiști li se alătură muzicieni consacrați, membri ai juriului Concursului, foști laureați ai Concursului Enescu, precum și laureații ai ediției 2014, într-o serie de peste 19 recitaluri extraordinare și concerte cu orchestră. Programul Concursului este disponibil pe pagina de internet a organizatorilor. (M.C.)

George Cocea Un concert, o expoziție, o evocare, o închinare.

S-au împlinit relativ recent peste o sută zece ani de la nașterea maestrului (1904-1989). Era un suflet mare. O inimă de aur. Făcea parte din marea familie Cocea; personalități fabuloase, de la pictorul Ștefan Luchian la omul de litere N.D. Cocea, la actrițele Tanți și Dina Cocea. Cei care l-am cunoscut pe maestrul George Cocea – nu de ieri, nu de alaltăieri, în ce mă privește de pe la începutul anilor '60! – ni-l amintim drept un vajnic luptător privind poziționarea potrivită a personalității maestrului George Enescu în patrimoniul culturii naționale și universale. Dovedea o adevărată venerație pentru persoana maestrului. Era trup și suflet atașat memoriei sale.

Violoncelist remarcabil, unicul discipol, la noi, al celui care a fost legendarul Pablo Casals - George Cocea a cântat în compania maestrului Enescu, de asemenea în numeroase formații camerale.

Astăzi este întremător de constatat că posteritatea, discipolii nu l-au uitat. Muzeul Național "George Enescu", violoncelistul Dan Cavassi – cel cărui i-a aparținut ideea și concepția acestei manifestări, pentru care a adunat din multiple surse fotografii și materiale relevante - el însuși în anii liceului elev al maestrului Cocea, compozitoarea Carmen Cârnecki împreună cu Adina Sibianu, aici în postura de muzeograf-

realizator, au organizat o expoziție evocatoare, susținută de un consistent caiet pentru informarea publicului.

În completarea vernisajului din 4 iulie, Dan Cavassi împreună cu pianistul Viniciu Moroianu au susținut în Aula Palatului Cantacuzino un concert cameral, în care au putut fi audiate lucrări din repertoriul maestrului Cocea, unele dintre acestea cântate în perioada interbelică, la pian, în compania lui Enescu însuși. Programul concertului a cuprins partea a treia, *Andante cantabile*, din cea de a doua sonată enesciană pentru violoncel și pian, lucrare ce face parte din repertoriul fundamental al instrumentului, în secolul XX; de asemenea, pagini miniaturale celebre în epocă, unele dintre acestea uitate azi, cum sunt *Siciliana* de Constantin C. Nottara, *Cântec vechi* de Paul Constantinescu, încheindu-se cu o lucrare de primă tinerețe a lui George Enescu, o fermecătoare *Nocturnă pentru violoncel și pian*.

Cu totul remarcabil, prin generozitatea expresiei cei doi protagoniști ai concertului,

violoncelistul Dan Cavassi și pianistul Viniciu Moroianu, s-au întâlnit pe meridianul unei notabile deschideri spirituale față de personalitatea maestrului Cocea.

În alt sens, trebuie amintit, două au fost idealurile, demersurile insistente ale maestrului George Cocea, ambele rămase în suspensie, în parte depășite în zilele noastre, anume crearea la Paris, patria de adopție a compozitorului, a Conservatorului "George Enescu" și, pe de altă parte, aducerea în țară a rămășițelor pământești ale maestrului, depunerea lor în cadrul unui Panteon dedicat marilor personalități ale neamului, inclusiv lui Constantin Brâncuși, Nicolae Grigorescu..., idealuri rămase neîmplinite pe parcursul tumultuoasei sale vieți. George Cocea a tânjit de dorul libertății de gândire, de expresie, de acțiune; din păcate, ne-a părăsit cu câteva luni înainte de căderea regimului totalitar de la noi!

În anii '50, anii deceniului teribil, fusese încarcerat, precum destui care făceau parte din elita intelectual-artistică a României. Regina mamă Elena, M.S. regele Mihai, cei care au intervenit cu ani în urmă în favoarea unora dintre cele mai importante personalități ale timpului, fuseseră ei înșiși expulzați în țară.

George Cocea se născuse în primii ani ai secolului trecut. Și-a făcut studiile de specialitate la Conservatorul din București, cu violoncelistul Dimitrie Dinicu, la clasele de studii teoretice ale compozitorilor Gheorghe Cucu, Alfonso Castaldi și eminentului muzicolog și cercetător Constantin Brăiloiu. A pus bazele Cvartetului de coarde Regina Maria.

La Paris, în deceniul al treilea, studiază la celebra École Normale de Musique, cu marile personalități ale timpului, cu Casals însuși, cu marele profesor Diran Alexanian, ulterior cu celebrul violoncelist Gaspar Cassado. Revenit la București, înființează, în centrul Capitalei, pe actuala stradă a Occidentului, renumitul Conservator particular "Pro-Arte", patronat de însăși M.S. Regina Maria. Cu prilejul momentului festiv au fost de față personalitățile muzicale ale timpului, compozitorii Alfred Alessandrescu, Theodor Rogalski, pianista Silvia Șerbescu, tenorul Constantin Stroescu, muzicologul Emanoil Ciomac, violonistul Anton Adrian Sarvaș. În anul 1935 marele pianist francez Alfred Cortot saluta înființarea acestei înalte instituții de învățământ muzical. Scrisori similare de susținere vin din partea celebrului violonist Jacques Thibaud, a violoncelistului Pablo Casals.

George Cocea susține la Sala Dalles așa numitele Conferințe experimentale, urmate de recitaluri instrumentale; ...contribuind la popularizarea creației autohtone, a celei franceze, a celei contemporane; spre exemplu, a creației lui George Enescu, a compozitorului Stan Golestan...; o acțiune care a continuat concomitent în sălile parizene de concert.

A acționat în sensul ridicării vieții noastre muzicale la nivelul celei vest-europene, a celei franceze în mod special. Sunt aspecte ce se răsfrâng, după anul 1944, și în activitatea sa privind conducerea Filarmonicii bucureștene alături de directorul general al instituției, maestrul George Georgescu.

A colaborat îndeaproape cu marile personalități artistice ale timpului, cu flautistul Vasile Jianu, dirijorul Egisio Massini, contrabasistul Josif Prunner, violonistul Grigoraș Dinicu.

A contribuit decisiv la ridicarea vieții muzicale bucureștene la nivelul celei vest-europene; prin stăruințele domniei sale au fost invitați dirijorii Karl Böhm, Herbert von Karajan, pianistul Walter Gieseking, cei mai importanți violonceliști ai timpului, Antonio Janigro, Enrico Mainardi, Pierre Fournier, Gaspar Cassado, Casals însuși și, evident, George Enescu.

În calitate de solist, George Cocea a fost promotorul cunoscutei creații enesciene *Simfonia Concertantă pentru violoncel și orchestră*, lucrare ce face parte actualmente din probele Concursului Internațional "George Enescu". Nu trebuie uitat că, în compania maestrului la pian, în Sala Dalles, George Cocea a susținut numeroase recitaluri camerale.

În perioada postbelică - perioada regimului așa-zis de „democrație populată” -, maestrul Cocea a fost o victimă notorie a epurărilor operate împotriva elitei intelectuale-artistice a timpului. După eliberarea din detenție, la începutul anilor '60, George Cocea a parcurs o perioadă dificilă de adaptare în noul context al epocii. Mult mai târziu a primit postul de profesor asociat al Conservatorului de Muzică "Ciprian Porumbescu", actualmente U.N.M.B.

Am fost vecini; și ne-am aflat în excelentă comunicare. Locuiam împreună pe o stradă ce dă în Piața Dorobanților.

Foto: Marius VĂJOAICA

Viniciu Moroianu, Dan Cavassi

Dispunea de un tonus contaminant, de un umor distins. Permanent stenic, dinamic, mobilizator.

La împlinirea a două decenii de la plecarea în eternitate a maestrului Enescu, la Paris - Fontainebleau, alături de frații Menuhin, de celebrul violoncelist și profesor Maurice Gendron, George Cocea a conferențiat în cadrul unei manifestări dedicate personalității enesciene. Înființează, în capitala Franței, Orchestra de Cameră George Enescu, ansamblu în compania căruia vreme de peste un deceniu a susținut concerte din creația compozitorului, inclusiv la Biserica Română din Paris, în anul 1981, la împlinirea unui secol de la nașterea maestrului.

În cadrul manifestării pe care Muzeul Național "George Enescu" a dedicat-o personalității muzicianului George Cocea - inclusiv vernisarea unei bogate expoziții documentare, calde cuvinte evocatoare au fost rostite de violoncelistul Dan Cavassi, de muzicologul Viorel Cosma și de profesorul Alexandru Bădulescu.

Ca inițiator al expoziției, Dan Cavassi a investit nu doar timp, ci și o preocupare amplificată afectiv în documentarea temeinică, atenta cercetare a arhivelor, alegerea pertinentă a materialelor - fotocopii ale unor imagini de epocă, scrisori ale muzicienilor timpului, în timp ce partea de susținere a demersului prin texte selective, bine focusate, cât și buna poziționare a materialelor în spațiului vizual al expoziției, au fost asigurate prin strădania compozitoarei Carmen Cârneli și a muziografei Adina Sibianu. Este o dovadă în plus, că oamenii Muzeului Enescu știu să așeze piedici în calea uitării!

Dumitru AVAKIAN

In memoriam Thomas Beime

L-am cunoscut treptat. L-am văzut odată, prin anii '90, la doamna Marbe în casă, undeva în spatele spitalului "Grigore Alexandrescu". Știam că e muzicolog german. Mi se părea că e mai în vârstă decât mine și mult mai matur. Am aflat apoi că venise să ia lecții de compoziție cu doamna Marbe. Dormea la ea, mergeau la piață amândoi, făceau mâncare, vorbeau vrute și nevrute. Era de pe atunci o apariție nonconformistă: roșcovan, pistruiat, vorbind volubil franceza, engleza, spaniola, portugheza și (aproape) româna, intransigent, aprig, curios și direct. Cu timpul, ne-am cunoscut mai bine, schimbam câteva vorbe și amabilități. Am aflat că eram de-o seamă. Ba, chiar, era mai mic ca mine – cu vreo două luni.

Dar de împrietenit, ne-am împrietenit de-abia în anul petrecut în rezidență la *Villa Concordia* din Bamberg, în 2005-6. Am discutat mult, pe malul Regnitz-ului, chestiuni estetice, de principiu, literatură și muzică, ideologie ori politică. Era un împătimit al stângii doctrinare și avea un gust estetic infailibil, forjat de lecturi multiple și dublat de curajul opiniei. Înclinat spre descoperirea culturii și muzicii sud-americane (de la el am aflat de uluitorul roman 2666 al lui Roberto Bolaño sau de fascinantul univers al operelor lui Chico Mello), avea un adevărat cult pentru muzica și cultura românească, pe care o cunoștea în detaliu și o răspândea cu o deosebită hărnicie. În Germania, emisiunile sale de radio, articolele sale din presă, ajutorul dat pentru editarea CD-urilor cu muzică de Marbe și Vieru, monografia Myriam Marbe și multe alte articole științifice au adus un aport semnificativ la cunoașterea muzicii românești. Profesionist al ideii și condeiului, permanent deschis spre nou și experiment, dar și spirit neobosit și iscoditor, Thomas Beime a fost, în același timp, un suflet mare și generos, dotat cu un remarcabil simț al valorii, protejând și promovând pătimiș ceeaa ce considera meritoriu.

Am rămas prieteni foarte buni, discutam pe email tot felul de lucruri, recenzam unul pentru altul compoziții noi, făceam proiecte de concerte, de colaborări diverse, de emisiuni. Era interesat de noul val componistic din România, de artele vizuale, de fenomenul improvizației (a fost membru activ în ansamblul *Partita Radicale*). Compozițiile sale au o anumită detașare obiectivă, sunt decente, deloc epatante, mai degrabă rafinate și reținute, folosind un minimum de mijloace tehnice și un material sonor restrâns.

În mai, după ultimul concert din festivalul SIMN 2016, am fost împreună la masă, am comentat concertul și întreg festivalul, ne-am luat rămas bun ca doi frați. Atunci, am simțit ceva, o anumită detașare angelică a sa, dar și o siguranță împăcată cu sine, un soi de înțelepciune domoală, care-i nu-i era proprie, știindu-l iute la mână. Acest lucru

m-a impresionat pe moment. Nu știu dacă a fost o coincidență, o presimțire ori vreo nălucă de-a mea. Cert este că Thomas Beime ne-a părăsit fulgerător pe 29 iunie, de Sf. Petru și Pavel, la 49 de ani, lăsându-ne perplecși și fără replică, prizonieri ai unei dureri complet noi. Nu îmi imaginam niciodată că voi scrie aceste rânduri atât de curând.

Îmi vine în minte un episod din 2006, la Bamberg. Eram invitați la Primărie, care organiza un *cocktail* în cinstea bursierilor de la Villa Concordia. La sfârșitul petrecerii, era o mare coadă de oameni la rămas-bun. Se lungea fiecare cu tot felul de amabilități schimbate cu amfitrionii și mărimile orașului. Thomas mi-a zis: "Ge`ma ohne Tschüss!" (Hai să plecăm fără "la revedere").

Exact asta a făcut și acum: a plecat fără să spună "la revedere", absorbit într-un destin meteoric și torențial. A luat-o-n sus, dintr-odată, în stilul lui nonconformist și agil.

Lacrimosa.

Dan DEDIU

Adio, Thomas Beime!

Vestea plecării subite dintre noi a lui Thomas Beime a fost, pentru cei care l-am cunoscut și, mai ales, l-am prețuit, ca o lovitură de trăsnet. Avea doar 49 de ani. Și o prodigioasă carieră de multiplu muzician. Era violist, muzicolog, șef de formație instrumentală (este de vorba de „Partita Radicale”) și compozitor. A primit lecții de compoziție de la Myriam Marbe, a cărei muzică o prețuia enorm. A fost (vai! spun asta la timpul trecut) redactor la prestigioasa revistă germană de

specialitate „Musik Texte”, una dintre puținele care mai supraviețuiește astăzi, în contextul prelungitei crize a culturii, care bântuie civilizația de tip occidental. Mai era în același timp și redactor muzical al postului de radio Deutschlandfunk, la secția de muzică cultă.

În cunoștință de cauză, îmi relata de curând, cu mare amărăciune, că la postul de radio la care colabora, în țara muzicii culte (a lui Mozart, Beethoven, etc.), orele destinate respectivului gen de muzică s-au redus la jumătate, întrucât acesta și-a pierdut, în ultimii ani, receptorii. Comentam amândoi, aproape pe un ton de revoltă, normele capitalismului sălbatic și faptul că demersul educativ a dispărut, între timp, cu desăvârșire, rămânând în vigoare doar legile pieței: se vinde doar ce cumpără majoritarii de o barbară incultură. Se mai adaugă și faptul că în Germania școlile de muzică (de arte), care până de curând erau încadrate în cele de cultură generală, au fost scoase din acest context și privatizate. Accesul la ele s-a micșorat, ca atare, în mod considerabil. Înainte, toți copiii (cu sau fără talent) învățau să cânte la un instrument și, în felul acesta, aveau contact cu marea muzică, conștientizând și mândrindu-se că cei mai importanți compozitori, pe

direcția asta, au fost germani. Acum se fălesc cu fotbaliști și mărci de mașini. În ultima vreme, Thomas Beimel, care era un om de mare responsabilitate socială și de acțiune, văzând și trăind aceste evenimente, a hotărât să nu stea „cu mâinile în sân”, ci să se implice activ în salvarea a ceea ce mai poate fi salvat, pe direcția apărării statutului de om cultivat. Drept care, pe lângă multele activități avute, a hotărât să se angajeze ca dascăl de muzică la o școală (sau la mai multe) de ciclu elementar de învățământ. În această calitate a născocit metode noi de educare a copiilor cu muzică clasică. Acum câțiva ani, ne-a prezentat, în cadrul unui simpozion de la București, rezultatele activității sale de ordin pedagogic. Nu i se părea deloc înjositor să lucreze cu copiii de vârstă fragedă.

În același timp, Thomas Beimel se ocupa cu organizarea de concerte și festivaluri într-un cadru neconvențional (ex: gen grădina botanică), pentru a atrage spre receptarea muzicii contemporane un public cât mai divers, mai larg. În contextul de preocupări pomenit a fost și coorganizatorul în 2012, în cadrul Forumului pentru muzică nouă de pe lângă Radiodifuziunea germană, a unui festival intitulat „**Dialog mit Gott**”. Fiecare zi din festival era dedicată unei confesiuni religioase, dintre cele importante, și anume: budism, iudaism, creștinism catolic, protestant și bizantin (ortodox). În dezideratul ultimei categorii, în una dintre zilele festivalului, a fost invitată și formația „**Archaeus**”, sub conducerea lui Liviu Dăncănu. Aceasta a oferit un program special de compoziții muzicale românești, din repertoriul contemporan, având ca tematică bizantinismul și tezele sale. De prezența românească s-a ocupat cu multă căldură și generozitate Thomas Beimel. El a fost, înainte de toate, un mare avocat al componisticii românești contemporane. O considera a fi una dintre cele mai importante din lume, la ora actuală. Trăim într-un context socio-politic în care normele generoase ale Uniunii Europene (cu dispariția barierelor culturale) se duc pe apa sâmbetei, iar tendințele naționaliste, cu accente rasiste, renasc. În această stare de spirit, concertele și festivalurile ghețizate, de muzică nouă, din Europa centrală exclud muzicile din Polonia și România (adică din răsăritul Europei, cu excepția unor lucrări de Ligeti și Kurtág), din dispreț de principiu pentru această zonă planetară. A avea un susținător de etnie germană a fost pentru noi, muzicienii români, o mare favoare. Îi suntem adânc recunoscători lui Thomas Beimel. Trei muzicologi europeni au susținut în ultimii 40 de ani cu ardoare noua componistică românească, apreciind-o la cote maxime: germanul Ulrich Dibelius în anii '70, belgianul Harry Halbreich (decedat și el de curând) în anii 80 și germanul Thomas Beimel după 1990.

Nu știu dacă muzicologia va mai juca vreun rol în muzica cultă și dacă aceasta din urmă va mai supraviețui în viitor.

Thomas Beimel a editat un CD, la prestigioasa editură „Pro Viva”, cu muzică românească. A scris o carte despre Myriam Marbe și, de curând, a scos un CD de autor, cu lucrările importante (din perioada 1960-70) a lui Anatol Vieru, la casa germană de discuri „TROUBADISC” în colaborare cu SWR și „Radio România”. (Este vorba de

„Ecran”, „Concertul pentru violoncel și orchestră”, „Sonnenuhr”, „Jocuri” și „Odă tăcerii”). Urma să mai scoată un CD cu muzica lui Vieru. A portretizat compozitori români în concerte publice, în „Muzik Texte” și emisiuni radiofonice. A luat interviuri cu ei.

Avea încă o mulțime de planuri, de proiecte în vizor. Dar firul vieții lui s-a rupt.

De ce oare, în această lume, oameni cu talent și vocație, uneori cu geniu, făcători de bine, generoși și luptători pentru adevăr sunt „răpiți” înainte de termen, în timp ce mediocrilor, răufăcătorilor, șmecherilor, înșelătorilor li se oferă, de multe ori, toate șansele să-și ducă până la capăt maleficile intenții?

Desprinde-te fără regret de această Lume și urcă cât mai sus, tot mai sus în noua ta Călătorie, dragă Thomas!

Octavian NEMESCU

Thomas Beimel

O zi caldă din vara lui 1997, Thomas Beimel abia împlinise 30 de ani și arăta rumen, proaspăt și sprinter ca la 20. L-am întâlnit în casa profesoarei mele de compoziție, care între timp îmi devenise prietenă: Miriam Marbe. Aici locuia ori de câte ori venea în România: Miriam compunea, iar Thomas rânduia și cerceta manuscrisele ei (deși cartea lui *Vom Ritual zur Abstraktion – über die rumänische Komponistin Myriam Marbe* apăruse deja) sau compunea el însuși. Cei doi se încrucișau din când în când pe hol, își zâmbeau, își puneau unul altuia întrebări, își dădeau răspunsuri în mezzo piano, după care fiecare se întorcea la lucrul lui.

În acea zi îi povesteam lui Miriam despre intenția mea de a întreprinde o scurtă revenire pe teren în satul Mârșa de Giurgiu, pentru înregistrări. Thomas s-a apropiat în grabă și m-a rugat să-l iau cu mine. Am acceptat, firește, dar m-am și minunat: cu excepția lui Miriam Marbe și a lui Adrian Enescu, nici un compozitor român nu se arătase interesat să afle **cum sună cu adevărat** o muzică rurală, închipuindu-și pesemne că notațiile - în măsura în care ele există! - sunt suficient de lămuritoare. Nimic mai fals: notația occidentală „sună” doar pentru cei familiarizați cu timbrurile, atacurile și agogica muzicii academice occidentale, adică cu acele elemente pe care scrierea nu le reprezintă decât vag, pentru că sunt familiare, înțelese de oricine fără vorbe și fără semne. Notația lineară are însă capacități limitate de a transpune grafic muzicile orale, iar în cazul muzicilor în ritm liber (*parlando rubato*) eșuează total.

Thomas și lăutarii țigani din Mârșa s-au plăcut reciproc și au comunicat intens prin gesturi și expresii faciale. Lăutarii țigani au simțit că au în față un „domn” care înțelege și prețuiește cântările lor de dragoste. În aceste cântări structurile muzicale se construiesc prin dialogul-competiție improvizată dintre mai mulți soliști, în același timp vocaliști și instrumentiști. Experiența l-a încântat pe Thomas. În anii următori mi-a vorbit în repetate rânduri despre ea, fără să uite să mă întrebe ce mai fac muzicanții, țiganii.

M-a însoțit apoi, în același an, pe un alt teren de revenire, la Lăpușnicu Mare, Banat, pentru fanfara românească din comună. Am stat aici o săptămână. Thomas s-a bucurat ca un copil de tot - de peisaje, de casa care l-a găzduit, de gospodărie, de hrană, de vreme, de oameni. Dar satisfacția sa supremă a fost muzica, cântecele lirice bănățene în versiune instrumentală executate într-un mod nemaiauzit. Soliștii - câteva fligoarne sopran, două trompete, un flaut, un clarinet și un cornet, cărora li se adăuga intermitent și un trombon cu pistoane - produceau versiuni distincte ale aceleași melodii în ritm liber, versiuni pe care le expuneau într-o superpoziție ușor defazată, adică la intervale foarte scurte și neregulate de timp. Concomitent acompaniatorii răsfirau în grav acorduri tonale figurate și bogat ornamentate. Soliștii cântau astfel "cu ecou", într-un fel de polifonie dezordonată vecină cu heterofonia. (Inutil să adaug că o asemenea muzică nu poate fi în nici un chip consemnată grafic prin notația noastră lineară.) Thomas era fascinat, nu se mai sătura ascultându-i. Am comentat acest mod particular de execuție tot drumul de întoarcere, fără a găsi un nume foarte potrivit pentru structura muzicală rezultantă: Polifonie dezordonată? Heterofonie? Polifonie-canon?...

În anii următori Thomas a ascultat multe înregistrări de muzică rurală genuină. Una l-a frapat cu deosebire, produsă de o fanfară moldovenească la care a regăsit polifonia dezordonată de la Lăpușnic. Muzica l-a impresionat atât de tare încât a mers în satul Zece Prăjini - undeva la capătul lumii -, și s-a înțeles cu cei zece muzicieni ai fanfarei - Dumnezeu știe cum - să-l însoțească la Wupperthal pentru câteva concerte și animații muzicale. Și-a bătut capul să le scoată vize de Germania - vă amintiți ce

plăcut era? - și i-a cazat pe toți în casa lui - cum o fi reușit? I-a omenit, i-a plătit, i-a însoțit pretutindeni, s-a împrietenit cu ei, i-a iubit, i-a ascultat. Câtă disponibilitate muzicală și câtă curiozitate artistică trebuie să aibă cineva pentru a face toate acestea?

Thomas îmi va lipsi mult, foarte mult. Îmi lipsește deja.

Speranța RĂDULESCU

Scurtă istorie

Era prin 1993 când, la recomandarea Doamnei Marbe, a venit cu Partita Radicale la festivalul Zilele Muzicii Contemporane de la Bacău, realizând o demonstrație de ceea ce înseamnă Freieszusammenspiel. A fost prima lui experiență românească. Un an mai târziu, Archaeus-ul concerta la Wuppertal, cu un program de lucrări românești, multe în primă audiere, prilej cu care Thomas a lansat primul lui elogiu, ca muzicolog, componisticii noastre contemporane. Peste ani, în 2012, a fost amfitrionul unui alt concert al Archaeus-ului la Deutschlandfunk Köln, în cadrul unei reuniuni dedicate muzicilor de inspirație bizantină, punând, printre altele, la dospit proiecte îndelung frământate. N-a fost să fie, întrucât aluatul interferențelor s-a frânt în infinite firimituri, pe care doar amintirea unei colaborări exemplare o mai poate transforma într-o pâine puhavă, delicioasă, tocmai bună de hrănit propensiunea într-o autenticitate și valoare. Așa a fost Thomas Beime: un radical al profesionalismului și al principiilor valide. Așa ne vom aminti întotdeauna de el.

Liviu DĂNCEANU

185 de ani de la înființarea Muzicilor Militare Moderne

Anul 2016, în care sărbătorim 185 de ani de la înființarea muzicilor militare, are dublă semnificație, fiindcă se împlinesc la 1 August și 65 de ani de când a luat ființă Orchestra Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale, formație de elită interpretativă a Armatei României, etalon de performanță pe care muzica de fanfară l-a atins, o adevărată mândrie pentru români. Prin grija și strădania dlui col. Valentin Neacșu, Șeful Muzicilor Militare și al Inspectoratului pentru Arma Muzici Militare, s-a organizat această sărbătoare de mare ținută, un adevărat regal, cu concursul Orchestrei Reprezentative a Muzicilor Militare a M.Ap.N. și al Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul”, având ca dirijor pe col. Aurel Gheorghiuță.

„La 1 Iulie, Armata României a sărbătorit 185 de ani de la înființarea

muzicilor militare moderne, eveniment cu semnificații culturale și sociale ale acestui distinct corp al elitei militare românești, cu rol esențial în apariția și dezvoltarea întregii mișcări artistice și muzicale naționale, fără de care școala componistică și interpretativă autohtonă ar fi fost mai săracă”.

Șeful Statului
Major General, General dr. Nicolae-Ionel Ciucă

„Când în urmă cu 185 de ani (conform regulamentului Organic din data de 1/13 Iulie 1831) Muzica Ștabului Oștirii, din cadrul Strajei Pământeste,

deschidea defilarea primelor trupe moderne ale Armatei României la Iași, se poate afirma că arta muzei Euterpe pătrundea în unitățile militare, abolind astfel definitiv fanfarele turcești de la curțile domnești din Valahia și Moldova, fanfare dăruite principilor celor două provincii nord-dunărene de Înalta Poartă, odată cu simbolurile domniei.

Se cunoaște faptul că muzicile Oștirii au scris o pagină aparte în istoria militară a românilor. Goarna ostașului român, încremenit pe buza tranșeei, sunând atacul a devenit un simbol care a sfredelit sufletele luptătorilor, stimulând curajul și spulberând din om teama de moarte. Printre numeroasele lucrări mobilizatoare cântate de bravii noștri soldați în bătălii, binecunoscutul „Deșteaptă-te române!” de Anton Pann a ocupat un loc aparte, devenind una din piesele de rezonanță ale muzicilor militare care au ținut treaz spiritul marilor evenimente istorice de la 1848, 1859, 1877, 1918 și, nu în ultimul rând, însângerații decembrie al anului 1989, moment când „Deșteaptă-te române!” a devenit imnul nostru național”.

Comandantul
Comandamentului Logistic Întrunit,
General-locotenent dr. Cătălin Zisu

„Transformările severe de ordin politic ce afectează armata după 1944 se răsfrâng cu aceeași intensitate și asupra muzicilor militare. Din cele 110 fanfare militare câte număra Armata Regală în această perioadă, doi ani mai târziu, în 1946, comuniștii vor restrânge drastic numărul acestora la doar 47. În anul 1958 însă are loc un eveniment cu largi rezonanțe în contextul demersurilor educativ-artistice promovate de muzicile militare: înființarea unei secții de fanfară în cadrul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, condusă chiar de inspectorul muzicilor militare din acea vreme, generalul-maior Dumitru Eremia. Astăzi, mai mult ca oricând, într-o Europă deschisă, fără constrângeri politico-ideologice, Biroul Subsecției de Fanfară din cadrul Uniunii are libertatea totală de a iniția evenimente concertistice și concursuri naționale, așa cum este prestigiosul Concurs Național de Creație „Iosif Ivanovici” pentru muzică de fanfară, competiție unică în România și în spațiul european, realizată în parteneriat cu Serviciul Muzicilor Militare și Orchestra Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale. Mai mult, nume sonore ale muzicologiei românești, precum academicianul Octavian Lazăr Cosma și Viorel Cosma (general în rezervă) sunt prezențe constante la întâlnirile științifice organizate de muzicienii militari, multe dintre studiile acestor remarcabili cărturari fiind dedicate istoriei muzicilor Armatei României”

Președintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România,
Prof.univ.dr. Adrian Iorgulescu

„În ziua sfințirii armelor din Moldova (21 August 1931) dată însemnată în calendarul Bisericii Ortodoxe Române drept <Odorvenia (sfârșitul) praznicului Adormirea Maicii Domnului> a avut loc la Iași debutul primei muzici militare a Strajei pământești din Moldova, capelmaestrul formației fiind Iosif Herffner <cel dintâi care a format muzica militară la noi din români> (Teodor Burada). Evenimentul formării fanfarei ieșene avusese loc odată cu apariția Strajei pământești, la 23 August 1930, când prin strădania materială a comisiei conduse de generalul Starof și un mănunchi de ofițeri români, „s-a grăbit a lucra pentru înființarea muzicii strajei pământești” ce avea să înlocuiască definitiv mehterhaneaua de tip turcesc din Principatele Române”.

Grl. br (r) Prof. univ.dr. Viorel Cosma

Prima fanfară militară a fost înființată la Iași, la 1 Iulie 1831, în cadrul Strajei Pământești. În anul 1864, în cadrul administrației centrale a Ministerului de Război, a luat ființă o secție specială ce avea în subordine toate fanfarele militare. Această secție a stat la baza constituirii ulterioare a Inspectoratului Muzicilor Militare. În 1867, în cadrul Ministerului de Război se instituie funcția de „inspector general al muzicilor militare”, funcție în acare este numit șef de muzică clasa I, căpitanul Eduard Hubsch, autorul Imnului Regal al României, compozitor de mare talent și unul dintre cei mai buni organizatori pe care muzicile militare i-au dat în cei 185 de intensă și productivă activitate. În acest sens amintim că, în cele aproape trei decenii cât Eduard Hubsch a fost inspector al muzicilor

militare, au fost elaborate regulamentele speciale destinate formațiilor de fanfară și s-a asigurat muzicilor militare un nou statut în cadrul oștirii.

Această perioadă de 185 de ani, de la Porunca Domnească consemnată în Regulamentul organic din 1/13 Iulie 1831 până la 1 Iulie 2016, a fost o întreagă epocă de prefaceri importante ce s-au petrecut în structura muzicilor militare, reflectându-se în activitatea muzicală a saloanelor politice și culturale (în cele două capitale nord-dunărene, Iași și București) prin dotarea formațiilor de fanfară cu repertorii și instrumente aduse de la Viena, Berlin și Sankt Petesburg și prin creșterea numărului de fanfare militare, ca

la un moment dat să avem pe teritoriul țării noastre la sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial 110 fanfare, ca numărul lor să se restrângă după 1946 la 47, iar după 1989 să mai existe numai 15 orchestre de fanfară (3 în Capitală și 12 în țară), momente foarte grele pentru slujitorii muzicii militare care și-au pierdut locul de muncă, fiind trecuți la unitățile militare în diferite funcții...

„Astăzi, la ceas aniversar, mai mult ca oricând, aducem un omagiu de suflet specialității militare ce ne definește pe toți purtătorii lirei, atât în

suflet cât și pe epoleți. Muzica militară, regină între arme, podoabă a oștirii, așa cum o definea Teodor Burada, reprezintă o componentă indispensabilă a armatei moderne. Prezența ei în viață cotidiană, îngemănarea permanentă cu activitatea educativ-instructivă, aplicativă, operativă și mai ales festivă, fac din muzicienii militari actorii principali ai scenei militare românești.

Treacutul istoric al formațiilor militare de muzică este caracterizat de o permanență transformare organizatorică, ideologică și conceptuală.

Prin tot ce fac, artiștii militari reușesc să-și aducă o contribuție majoră în plan educativ și formator, să promoveze cu succes imaginea armatei în rândul societății, să reprezinte cu brio România în confruntările culturale internaționale, unde aprecierile au fost întotdeauna la gradul superlativ.

Unică în Armată și în țară, Muzica Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale constituie astăzi cea mai titrată formație de suflători din România și etalonul de performanță pe care muzicile militare l-au atins în cei peste 180 de ani de existență.

De-a lungul anilor, Muzica Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale a devenit o prezență constantă la cele mai importante festivaluri de gen, organizate în Europa și înafara bătrânului continent: Elveția, Franța, Belgia, Bulgaria, Polonia, Ungaria, Italia, Austria, China, Germania, Olanda, Danemarca, Cehia, Slovacia, Norvegia sunt câteva din țările în care performanțele muzicale ale acestei formații au fost apreciate la superlativ, nu numai de marele public, dar și de presa de specialitate. În concluzie, se poate spune că disciplina de ansamblu, virtuozitatea și nivelul interpretativ ridicat, dublate de spectacol și strălucirea instrumentelor din alamă și costumelor, sunt câteva argumente care au impus numele acestei minunate orchestre simfonice de suflători pe meridianele lumii, devenind astfel o adevărată forță de imagine a României și Armatei sale în viața muzicală națională și internațională.

Col. Aurel Gheorghița

Cu tot respectul cuvenit, mă închin în fața acestor trudituri pe tărâmul artei, pentru talentul și munca pe care o desfășoară, pentru renunțările și eforturile depuse în perioada de formare, pentru întreaga activitate militară și muzicală”.

Șeful Serviciului Muzicilor
Militare și Inspector pentru Arma Muzici Militare,
Colonel Valentin Neacșu

S-a intonat Imnul Național, solistă mezzosoprana Carla Mușat, iar Corpul de gardă al Regimentului „Mihai Viteazul” a prezentat un exercițiu de mânăuire a armei din

dotare (dexteritate și dăruire) care a primit aplauze la scenă deschisă din partea oficialităților și spectatorilor.

A urmat decernarea de medalii și premii și trecerea în rezervă a unui grup de subofițeri și ofițeri, printre care și col. Valentin Neacșu, fiind urmat la conducerea Muzicii Reprezentative a M.Ap.N. de col. **Aurel Gheorghiță**. Festivitatea s-a încheiat cu parada Muzicilor Militare, urmată de o petrecere prietenească la umbra teiilor, iar ansamblul „Doina Armatei” a prezentat un program muzical excepțional de cântece populare.

A consemnat Marin VOICAN-GHIOROIU

Big Band Radio (pe unde te) Pitești

Ansamblu aflat în activitate neîntreruptă de 67 de ani, **Big band-ul Radiodifuziunii Române** – anterior numit „Orchestra de Estradă Radio” – s-a constituit timp de peste patru decenii drept aparatul instrumental de clasă profesionistă coordonat cu incontestabilă autoritate de gestul dirijorului al maestrului **Sile Dinicu**.

Destinele orchestrei au fost apoi preluate și permanentizate până în prezent, succesiv, de dirijorii **Cornel Popescu**, **Ion Cristinoiu** și, în ultimii ani, **Ionel Tudor**, cei aproape douăzeci de interpreți motivându-și existența artistică prin acoperirea mai multor genuri precum muzica pop, muzica de estradă, jazz-ul, blues-ul. Putem vorbi de o plurivalentă diversitate a preocupărilor și realizărilor acestui ansamblu, activitatea de înregistrări, precumpănitoare, îmbogățind fonoteca **Radio-ului** public cu mii de piese aparținând muzicii pop, estradistice și de jazz. Dar **Big band-ul Radio** a susținut în paralel numeroase concerte, a colaborat la emisiuni de televiziune, a participat la festivaluri – mai ales cele de la Mamaia și Brașov și la sărbători ale jazz-ului, precum încă din 1974, Festivalul de la Sibiu. Alcătuit din instrumentiști de certă valoare, ansamblul a creat o ade-

vărată școală de interpretare, de improvizare și de orchestrație, componenții săi vădindu-se apti a rezolva operativ exigențele unor partituri variate, a spori calitatea execuțiilor muzicale propriu-zise prin contribuțiile creative ale acelor dintre instrumentiști afirmați și ca inspirați *improvizatori*. În deceniul pe care îl parcurgem, **Big band-ul Radio** s-a distins în contextul vieții muzicale a Capitalei prin serialul de concerte cu frecvență lunară numite „*Jazz pe românește*” (aducând pe podium și instrumentiști

ori vocaliști invitați), transmise și în direct de posturile **Radio România Cultural** și **Radio România Muzical**, concerte găzduite inițial de Studioul „**Alfred Alesandrescu**” apoi din anul

2013 în Studioul „**Mihail Jora**” – alias Sala Mare a **Radiodifuziunii**.

După succesul obținut în finalul Festivalului „**Hot Jazz Summit**” de la Ploiești (29 noiembrie 2015), iată că **Big band-ul Radio** „a evadat” din nou de la sediu, fiind în seara de 9 iunie 2016 oaspetele **Filarmonicii** din Pitești, într-un mult aplaudat concert purtând același generic „*Jazz pe românește*”, derulat în sala Casei de Cultură a **Sindicatelor** din municipiul argeșean. Locurile primitoare și încăpătoare săli au fost ocupate integral de melomanii care au gustat din plin sonoritățile exultând de culoare și nerv ale celor cincisprezece momente muzicale selectate / pregătite sub bagheta lui **Ionel Tudor**. Ne referim la notorii teme de swing precum „*Shiny Stockings*” (**Frank Foster**), „*Basie Straight Ahead*” (**Sammy Nestico**), „*Step Right Up*” (**Oliver Nelson**), „*Blues In My Shoes*” (**Peter Herbolzheimer**), piese

bop precum „*Scapple From The Apple*” (**Charlie Parker**), secvențe *fusion* – „*Admiral's Horn*” (**Nick Lane**), „*Humpty Dumpty*” (**Chick Corea**), ca și multe alte întruchipări de jazz modern, inclusiv prin factura aranjamentelor orchestrale, de tempo-uri diferite, precum acelea intitulate „*Tears In My Eyes*” (**Mike Tomaro**), „*Quintessence*” (**Quincy Jones**), „*Don't Git Sassy*” (**Thad Jones**), „*Georgia On My Mind*” (**Hoagy Carmichael**), „*Stella By Starlight*” (**Victor Young**), „*Grace*” (**Quincy Jones & Jeremy Lubbock**), „*My Foolish Heart*” (**Victor Young**), „*Groovin' Hard*” (**Don Menza**). Au fost tălmăciri strălucind prin varietate a limbajului sonor, policromie timbrală, vitalitate a pulsației ritmice, coerență și substanțialitate, dar și prin inventivitatea improvizatorică plină de miez generos investită în contribuțiile creative ale soliștilor **Big band-ului**: trompetiștii **Sebastian Burneci**, **Silviu Groaza**, **Laurențiu Moise**, la trombon **Vali Dogaru**, saxofoniștii **Paolo Profeti**, **Cătălin Milea**, **Cristian Soleanu**, pianistul **George Natsis**, ghitaristul **Marian Georgescu**. Nu au lipsit două aparte, reușite secvențe camerale în care s-au produs *quartetul* și respectiv *trio-ul* reunindu-i pe **George Natsis**, **Marian Georgescu**, **Eugen Tegu** - ghitară bas, **Laurențiu Zmău** - baterie.

Rod al beneficei conlucrări dintre **Departamentul „Formații Muzicale”** al **Societății Române de Radiodifuziune**, dirijorul **Ionel Tudor** și conducerea **Filarmonicii piteștene** reprezentată de activul manager **Jean Dumitrașcu**, concertul „*Jazz pe românește*” oferit fanilor de jazz din Pitești de **Big band-ul Radio** a rezonat ca un veritabil eveniment muzical, promovat intens în presa scrisă și audio-video locală. A fost încă o mărturie a ținutei artistice dovedite cu aplomb, „în deplasare”, de un ansamblu de elită!

Florian LUNGU

Musicalul *Aladin* de Roman U. Vlad

Cariera îndrăgitei actrițe Stela Popescu a fost consfințită prin crearea unui teatru ce-i poartă numele pe frontispiciu și este dedicat celor tineri și nu numai. Evenimentul este situat temporal la final de stagiune, când cei care urmăresc consemnările acestui atractiv program de spectacol muzical surprind un reper existențial nu lipsit de o nuanță de originalitate. Mai precis, acum vorbim de evenimentul surprinzător al

inaugurării unei noi instituții de spectacole, **Teatrul „Stela Popescu”** – director fondator Smaranda Oțeanu Bunea, director de imagine Viorica Petrovici. Probabil, câteva informații sunt utile. Din perspectivă istorică, sub patronajul Uniunii Criticilor Muzicali și al Forumului muzical român a fost un proiect anunțat în 2015; data fondării este 28 aprilie, iar data debutului 13 iunie 2016. Pregătirea documentelor necesare lansării și aprobării proiectului, în semn de omagiu pentru Marea doamnă a scenei românești, Stela Popescu, a fost asigurată de către Consiliul Primăriei Municipiului București. Cum bine se observă, este vorba de cea mai tânără instituție artistică de stat, dedicată copiilor, tinerilor și nu numai, un podium de pe care – sub patronajul celebrei noastre artiste – se vor lansa balet academic, dansuri moderne, reprezentații de folclor autentic, creații etno, musical-uri originale, pagini lirice vocal-camerale, hit-uri de ultimă oră. Cum remarcam, putem fi surprinși de prezentarea unui astfel de moment inaugural, la final de stagiune, căci primele spectacole ale noului teatru s-au derulat pe scena Sălii Mari a Palatului Național al Copiilor în 13, 14 și 15 iunie.

Primul titlu de pe afișul noului teatru, *Aladin*, este inspirat de unul dintre basmele copiilor, foarte iubit de cei mici dar răspândit prin narațiunea sa și în lumea celor mai înaintați în vârstă. Roman U. Vlad este unul dintre compozitorii generației tinere care se bucură de o deosebită prețuire din partea Smarandei Oțeanu Bunea, fiind solicitat pentru repertoriul Operei Comice pentru Copii și, mai recent, pentru spectacolul inaugural al Teatrului Stela Popescu. Din 2007 și până acum am urmărit mai multe creații ale sale – musicaluri și balet pe drept aplaudate – destinate publicului acestor ansambluri: **Piatra din casă, Ciuleandra; O noapte furtunoasă, Balul din pădure, Scufița Roșie, Diamantul și Gâsca, Soacra cu trei nurori.**

Musicalul *Aladin* a fost creat de compozitorul Roman U. Vlad îmbinând ingenios idei melodice și ritmuri proprii cu unele ecouri preluate din lumea artistică orientală, la care s-au adăugat remix-uri după celebrul **Marș turc** preluat din **Sonata pentru pian în La major** de Mozart. Creatorul are fantezie, se amuză, combină efecte sonore și surprize. Spectacolul este realizat în regia lui Cătălin Voineag, scenografia multicoloră a Vioricăi Petrovici și coregrafia fantezistă a lui Ștefan Soare. Cap de afiș a fost, conform protocolului instituției, marea artistă Stela Popescu (în rolul mamei lui Aladin), însoțită pe scenă de interpreți din diverse generații. Personajul titular este interpretat de Bogdan Șerban, care îi are alături, pe scenă, pe baritonii Ștefan Popov (invitat de la Teatrul național de Operetă), Daniel Filipescu, tenorul Andrei

Lazăr (interpreți ai Operei Naționale București), solistele Roberta Enișor (Jasmine), Jennifer Dumitrașcu (Ali) și un grup de păpușari, foarte apreciat de publicul copiilor. De asemenea, și-a dat concursul ansamblul de balet al Teatrului, format după castingul care solicita

concuranților, cum spune Smaranda Oțeanu Bunea, o impresionantă demonstrație de vigoare, talent și voce bună. Mai este nevoie să spunem că, după urmărirea primei ridicări de cortină, suntem siguri de succesul acestor prime reprezentații, catalogate de conducerea instituției drept „avanpremiere”? Nicidecum, deoarece în toamnă, repertoriul va fi reluat și întregit cu mai multe programe. Deocamdată, musicalul **Aladin**, însoțit de legendara sa lampă fermecată, luminează acest eveniment de succes, care a atras atenția, pentru primele sale reprezentații, unui număr record de spectatori.

Grigore CONSTANTINESCU

S-a lansat Teatrul muzical „Stela Popescu”

Una dintre cele mai tinere instituții de cultură ale Bucureștilor, „născută” în luna aprilie a acestui an la inițiativa Directorului Fondator Smaranda Oțeanu Bunea, a debutat în forță și cu mare succes.

Palatul Național al Copiilor, sediul noului Teatru „Stela Popescu”, a găzduit premiera musicalului „Aladin”, semnat de tânărul și talentatul

reprezentării la care cu greu s-a mai găsit un bilet” – a spus Smaranda Oțeanu Bunea. „Publicul atât de numeros și de variat a asistat la un spectacol – eveniment cu dansuri incendiare, cu muzică bună, cu dialoguri spumoase și momente de... suspans și mister care au cucerit auditoriul. Acest teatru este dedicat copiilor, tinerilor, iar acest succes care a culminat cu lansarea sa, a dovedit cu prisosință că este vorba de un proiect mai mult decât generos și că a

Gr. Constantinescu, Sm. Oțeanu-Bunea, Stela Popescu

dărui celor mai mici melomani încă un teatru al lor este o datorie de onoare, împlinită”.

Protagonistă a fost marea actriță Stela Popescu, care joacă în rolul Mamei alături de tineri soliști vocali și balerini (coregrafia aparține lui Ștefan Soare), laureați ai numeroase concursuri și festivaluri naționale și internaționale. Din distribuție fac parte soliștii Bogdan Șerban (*Aladin*), Ștefan Popov (*Vrăjitorul*), Roberta Enișor (*Jasmina*) și Jennifer Dumitrașcu (*Ali*), Daniel Filipescu, Andrei Lazăr, Gabriela Daha.

„Aladin” a fost de fapt avanpremierea Stagiunii de toamnă, care se anunță de pe acum una plină de surprize. Copiii și nu numai vor avea parte de spectacole pline de ritm, culoare, dans, muzică oferite de cea mai tânără trupă de artiști. La propriu și la figurat... Pentru că teatrul care poartă numele uneia dintre cele mai îndrăgite actrițe ale teatrului și filmului românesc se adresează publicului foarte tânăr printr-un repertoriu atractiv și variat - de la balet academice la musical-uri, de la momente artistice de folclor autentic și ritmuri etno, la hit-uri de ultimă oră.

Costumele sunt semnate de binecunoscuta scenografă Viorica Petrovici (este și Director de Imagine al teatrului), nominalizată la Premiile César la categoria „Cele mai bune costume”, pentru filmul „La source des femmes” („Izvorul femeilor”), în regia lui Radu Mihăileanu.

Remarcabil și lăudabil debutul excelent al Teatrului „Stela Popescu” (sloganul este „Prețuiește valoarea”) fondat de criticul muzical Smaranda Oțeanu Bunea: i abia așteptăm noutățile Stagiunii 2016 – 2017 și repertoriul cu spectacolele programate la Palatul Național al Copiilor, dar și cu turnee de succes în țară și străinătate.

Oana GEORGESCU

compozitor Roman Vlad. Primele trei reprezentații s-au jucat cu casa închisă în Sala Mare arhiplină, spectacolul a cărui regie este semnată de Cătălin Voineag având un succes imens. „Au fost trei zile minunate cu tot atâtea

Oda bucuriei

“Caravana Europei” s-a intitulat concertul de excepție pe care gazdele din Focșani l-au oferit miilor de

nefiind însă, se știe, deloc nou), din 1985 fiind desemnată oficial “Ziua Europei”. Să nu uităm însă că data coincide și cu înfrângerea definitivă a Germaniei naziste, în 1945, iar pentru români reprezintă și proclamarea independenței statale, în 1877. Țara noastră a fost primită în UE la 1 ianuarie 2007 (sunt 27 de țări membre); a nu se face confuzie, mulți greșesc, cu cele 47 de state care fac parte din Consiliul Europei, care are o Adunare parlamentară, alta decât Parlamentul european! Din 1986 drapelul este cel cu 12 stele aurii pe fond azuriu, iar Imnul Europei este “Oda bucuriei” de Beethoven, pe versurile poetului german Schiller.

Concertul la care ne referim a fost o pledoarie convingătoare, fiindcă țara noastră a adus în concertul european numeroase valori, inclusiv muzicale. În acest sens, consultanții muzicali Andreea și Radu Fornea au propus o alternanță incitantă de genuri muzicale. N-a lipsit folclorul, cu reputatul ansamblu profesionist “Țara Vrancei”, condus de interpreta Maria Murgoci, a existat și dans modern, cu multe reprize oferite de

Ruby, Taz

spectatori din Piața Unirii, loc tradițional de desfășurare a marilor evenimente muzicale. Greu de înțeles cum nici Bucureștii, nici alte orașe mult mai mari din țară nu reușesc să dăruiască publicului asemenea desfășurări impresionante de forțe artistice, ceea ce nu face decât să sporească meritele vrâncenilor, amatori, dar și cunoscători de muzică de calitate. Timp de 6 ore pe eșafodajul scenic ridicat ca de obicei de Visual Emotion (Ovidiu Popică este un maestru pe târâmul sonorizării, dar și al luminilor și al efectelor speciale) s-au perindat toate genurile muzicale, spre desfătarea numerosului public de toate vârstele. A fost o ocazie binevenită ca și tinerii să afle ceva din istoricul Uniunii Europene, ziua de 9 mai fiind aleasă de ministrul francez Robert Schuman încă din 1950, ca dată marcând “pacea și unitatea în Europa” (proiectul

Horia Brenciu și HB Orchestra

What's Up

Rock On și Rock Kids, trupe instruite de coregraful Taz, fostul coleg al lui Smiley de la “Simplu”. Micuța de 6 ani Sofia Maria Ciobanu, laureată a emisiunii TV “Next Star” și a festivalului “Mihaela Runceanu” de la Buzău, a cântat muzică ușoară, confirmând din plin distincțiile cucerite. Pe linia apelării la artiști din noul val se înscrie prezența lui What’s Up (Marius Ivancea pe numele real), acesta neocolind piesele sale de succes mai vechi: “Habar n-ai tu”, “K la meteo” (lansată alături de Andra), “În lipsa ta” (cu Andreea Bănică), “Cu drag” (ADDA), “Arme” (Amna), “Scumpă domnișoară” (cu Uddi) și, firește, cele solistice, din ultimii 2 ani: “Taxi”,

“Tânăr și nebun” (Trăiește-ți viața!), “Bine” (10 milioane de vizualizări pe youtube în doar câteva luni). Tot între numele noi se înscrie și Ruby. Ana Claudia Grigore este din Medgidia, a studiat actoria la liceul “Dinu Lipatti” din București și este studentă la Jurnalism. Evident, la cererea publicului n-a putut ocoli nici unul din hit-urile cu care a fost în topuri în ultimii 6 ani: “Touch me” (succes și în Turcia), “Get high” (cu spaniolul Juan Magan), “Party hard”, “Miracle of love”, “Bună, ce mai zici?”, “Lasă cucu’

reprezintă România la “Festivalul șlagărelor” de la Dresda, după care, în 1988, “Cântec pentru prieteni” consolidează popularitatea grupului, înscriindu-se apoi pe listă “O noapte și o zi”, “Un alt început”, “Cine ești tu, oare?”, “Mă voi întoarce”, “Pe tine te-am ales” sau mai recente “Ești totul pentru mine” (într-o nouă versiune) sau “Zâmbetul din ochii tăi”. În cei 35 de ani de carieră prodigioasă, Compact a cântat în URSS, Bulgaria, SUA, Canada, Germania, Spania, Cipru, chiar de la Focșani plecând direct la Londra!

în pace!” (cu Dorian Popa) și, evident, “Stinge lumina” (cu versiunea în engleză “Turn off the lights”), produs de Alex Velea pentru HaHaHa Production.

A fost, în egală măsură, o seară a legendelor rock-ului. Iris a aniversat cu acest prilej nu mai puțin de patru decenii de la înființare, din 1986 datând componența actuală, cu Nelu Dumitrescu (baterie, fondator), Valter Popa (chitară), Doru Borobeică (bas), Cristi Minculescu (vocal). Adevărată pepinieră a rockului autohton, Iris a rulat în rândurile sale, în acest răstimp, peste 20 de instrumentiști valoroși (mai toți prezenți la concertele aniversare ale trupei), nemaivorbind că a avut onoarea de a cânta pe aceeași scenă cu Rolling Stones, AC/DC, Uriah Heep (de altfel n-a lipsit nici acum versiunea bilingvă a celebrului “Lady in black”). Spre deliciul fanilor rock, în Piața Unirii au răsunat refrenele de neuitat: “Cine mă strigă în noapte?”, “Floare de Iris”, “Strada ta”, “Mătase albă”, “Cei ce vor fi”, “Da, da, eu știu”, “Lumina zilei”, “Trenul fără naș”... Cu doar un an mai... tânără este formația Compact, ale cărei baze au fost puse în 1977 la Cluj-Napoca; în 1981 a venit Paul Ciuci, lângă el stând și azi bateristul Lelu Vasilescu (căci Teo Peter, se știe, a pierit în acel cumplit accident...). Primul mare hit a fost “Fata din vis”, în 1985, când formația

O asemenea desfășurare de forțe presupune rigoare și punctualitate, experimentații Alexandra și Mihai Paraschiv având grijă să nu se întârzie nici măcar un minut, mai ales că echipa tehnică trebuia să schimbe rapid instrumentele pe scenă, iar unii dintre invitați aveau angajamente în aceeași zi. Încheierea a aparținut unor adevărați profesioniști. H. B. Orchestra a luat ființă în 2002, abordând toate genurile: jazz, rock, swing, pop, R & B, soul, café concert, latino. Horia Brenciu este nu numai cântăreț, dar și dansator, actor, compozitor, instrumentist, experiența TV (a trecut pe rând pe la TVR, Național TV, ProTV, Antena 1) făcând din el un adevărat “entertainer” susținând un adevărat show plin de umor și antren. Cu talentu-i recunoscut el este și un jurat fermecător la concursurile muzicale de pe micul ecran, împrumutându-și vocea și pentru filme de desene animate. Programul său a fost captivant, cu câteva mari șlagăre de muzică ușoară

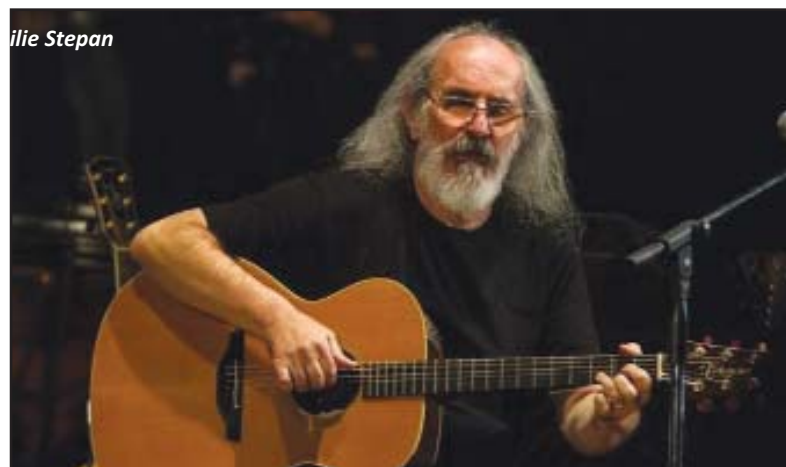

românească, cu un omagiu (oare când vom renunța la acel “tribut”, care în românește înseamnă altceva?) adus regretatului Prince, cu “Purple Rain”, dar și cu, firește, piesele sale de succes - “Lucruri simple”, “Funky party”, “La-la-la-la”, “Hello”, “Septembrie, luni” sau “Fac ce-mi spune inima”. Prin acest concert memorabil, Focșanii s-au distanțat și mai tare față de “urmăritoarele” sale, în clasamentul orașelor cu cele mai bune show-uri muzicale! (Foto: Like FX by Infinity Sounds)

Octavian URSULESCU

Timișoara, Capitală Culturală?

Se știe, se desfășoară o competiție acerbă între câteva dintre orașele noastre (inclusiv Bucureștii) pentru

a fi desemnate Capitală Culturală Europeană pentru anul 2021, onoare obținută în trecut de Sibiu.

Veteranul muzician timișorean Ilie Stepan, personalitate marcantă a rock-ului autohton, a dorit să pună umărul la câștigarea competiției de către orașul de pe Bega, având o inițiativă aparte. Alături de formația sa, Pro Musica, a susținut un concert special la Penitenciarul

Popa Șapcă și a depus acest proiect spre validare, pentru a fi inclus în șirul de manifestări muzicale prinse în calendarul acțiunilor culturale trecute în dosarul de intenție privind candidatura orașului. Din păcate, proiectul depus spre validare la Primărie nu a fost nici măcar votat, nu s-a dat un răspuns, DA sau NU. Din declarațiile sale spicuim: "Dacă, iată, cu noi își permit să facă asta, îmi dau seama cum se comportă cu muzicienii tineri. Muzica face parte din bogăția majoră a unei localități, nu numai echipa de fotbal. Îmi dau seama că scrisoarea deschisă pe care a publicat-o Jozef Kappl, apropo de dezinteresul Primăriei vis-à-vis de opera rock simfonică realizată de el nu a fost deloc exagerată. Și nouă ni s-a spus că Timișoara e mândră să susțină muzica noastră. Au fost promisiuni".

Amintim că Ilie Stepan are, de câteva decenii, realizări notabile alături de Pro Musica, printre care cel mai cunoscut imn al Revoluției din 1989. Dar concertul susținut de formație în curtea Penitenciarului din Timișoara va apărea și pe DVD, iar regizorul Gelu Șfaițer pregătește un film care va avea interviuri și secvențe din concert. Iar pentru anul viitor se planuiește editarea trilogiei «Sensul Vieții» (care să cuprindă albumele «Sensul vieții», «Undeva în Europa» și «Lumina»), apariție discografică de excepție, care a fost recenzată și în revista noastră.

Dan CHIRIAC

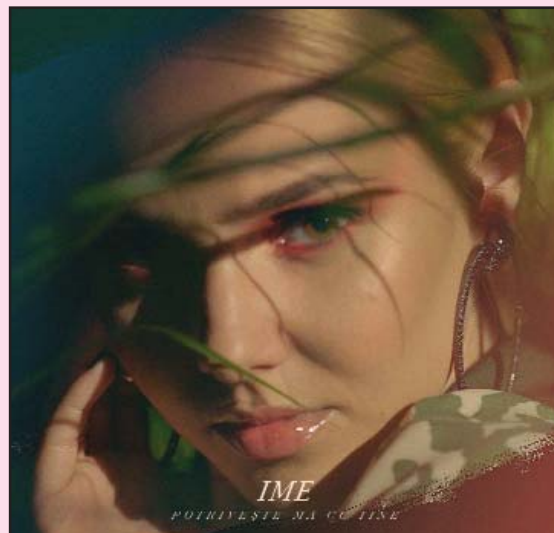
Cât vor "dura"?

Zilnic, săptămânal sau lunar, pe firmamentul muzicii noastre pop sunt împinse, într-o sarabandă neconținută, nume noi, prezentate ca mari talente, speranțe certe, personalități aparte. În 90% din cazuri, soliste adolescente, mai rar soliști, deseori recutate din finalele, semifinalele, sferturile de finală și optimele concursurilor României au talent, X Factor, Vocea României. Unele chiar promițătoare, dar concursurile TV nu pot asigura durabilitatea unei cariere artistice - presupunând că aceasta le este dorința, nu doar premiile în bani și faima imediată. Vor dori, oare, aceste soliste să-și facă din muzică un drum în viață sau este doar un hobby al tinereții, de care să povestească cu nostalgie colegilor la biroul de inginer, contabil sau manager?

Mai niciuna nu se afișează cu numele real, din buletin, ci toate au pseudonime, prescurtări, vocabule exotice sau englezificate, idei preluate din zona rap. Iar succesul se contabilizează într-un singur mod: numărul de vizualizări pe YouTube. Oare ce mai înseamnă azi un HIT?

Dar despre acest fenomen este necesar să ne oprim mai pe larg cu o proxima ocazie. Oricum, noi ne-am făcut datoria, de multe ori, să prezentăm aceste nume noi, în speranța că dintre ele vor apărea adevăratele vedete de mâine. Am ales și astăzi câteva propuneri ale caselor de producție muzicală, citând date, informații și cifre comunicate de acestea.

IME. În cel mai nou videoclip ne invită în grădina Eden-ului,

pentru piesa "Potrivește-mă cu tine", căci s-a inspirat din legenda lui Adam

și a Evei. Anterior, cover-ul său, "Zaraza", a prezentat publicului o reinterpretare originală a legendarei piese interbelice. Piesa e compusă de Andrei Murariu, cu care a lucrat la cover-urile "Zaraza", "Hotline Bling", "Wannabe". Clipul este regizat de Florin Babei, același regizor cu care a lucrat și la clipurile coverurilor.

GEORGIA DASCĂLU. Fosta concurentă de la Vocea României în echipa lui Horia Brenciu, lansează o interpretare proprie a piesei "Stiches". Georgia lansat piesa de debut "Ambition" chiar în timpul finalei concursului. Single-ul nou este un cover, iar originalul s-a bucurat de succes încă de la lansare, fiind una din cele mai populare piese la radiourile din Canada, iar în Statele Unite a ocupat poziții de top în Billboard Hot 100, cu Shawn Mendes. Despre piesă, Georgia declară: "Am încercat să ofer publicului o variantă feminină a acestui cântec".

KAMELIA. Lansează single-ul și videoclipul "Amor", colaborare cu Puya, După "Prima oară" și "Come Again",

Kamelia revine cu un single compus și produs împreună cu George Hora, fratele său. În clipul "Amor", regizat de Bogdan Daragiu, solista intră în pielea unor personaje inedite, influențate de cultura asiatică, africană, dar și de cea urbană. Pe lângă hiturile menționate, Kamelia a mai imprimat single-uri solo, precum "Te rog" sau "Știu că ești al meu", dar și colaborări alături de Voltaj, Voxlight, Bitză.

IANA. "Aja Mara" este piesa de debut a Ianei, în vârstă de 22 de ani, care este acompaniată de Alessandra, o solistă deja cunoscută. Muzica a atras-o pe Iana încă din

copilărie, la 8 ani începând să studieze vioara și pianul, iar la 14 ani lua lecții de canto. Pentru Alessandra este a patra piesă din carieră, precum și a doua colaborare. Ea s-a bucurat de succes încă de la debut grație pieselor "Eres Mi Vida" și "Khalia".

TARA HOLTEA. Cunoscută pentru "Missing you", "Day And Night" (compus de Faydee) și pentru colaborările cu Liviu Hodor, lansează single-ul și videoclipul "Easy (ABC)" (Phelipe este compozitorul și producătorul piesei). Videoclipul este regizat de X Music & Video (Lazăr Cercel și Eduard Alexandru Andrei), iar filmările au avut loc în studiourile MediaPro din Buftea.

THEODORA. Revine cu un nou single și videoclip, de aceasta dată featuring Cortes, după colaborarea cu Pacha Man, de anul trecut. Videoclipul a fost regizat de iRonic, iar cei doi sunt deja la a doua colaborare, după "Cu tine pe mine". Clipul s-a filmat pe parcursul unei zile întregi în Halele Carol. Compusă de Ciprian Blaga și DJ Sava, piesa "Ce tare" este cel de-al treilea single al tinerei soliste și vine cu un sound pop-dance cu influențe urban-flirty.

OTILIA. Lansează un single în limba română, "Iubire adevărată", după succesul internațional înregistrat cu "Bilionera", dar și cu follow-up-ul "Aventura". Otilia este a treia artistă din România, după INNA ("Hot") și Alexandra Stan ("Saxobeat") care a avut succes în plan internațional. Hitul "Bilionera" a înregistrat peste 200 de milioane de vizualizări și a ocupat primul loc în topurile radio din Turcia, Grecia, Cipru și Bulgaria. Cel de-al doilea single, "Aventura", a câștigat rapid

popularitate la radiouri din Polonia, Bulgaria, Turcia, Bulgaria și multe altele.

IVANA. Lansează primul single din carieră - "Tomorrow". Piesa a fost compusă de Ivana împreună cu Elena Vasile, Eduard Santha și produsă de Barac Sebastian, Marcel Botezan ("responsabili" pentru hiturile INNEI și Antoniei), Sergiu Musteață și David Ciente (unul dintre compozitorii și producătorii single-ului "Dale Papi" al lui Lariss). IVANA (pe numele complet Ivana Farc) este cunoscută publicului în urma participării la Vocea României, în echipa lui Tudor Chirilă. Artista în vârstă de doar 18 ani s-a mutat de la Aleșd în București la Colegiul Național "George Enescu", unde își continuă ultimul an de studii. Videoclipul piesei "Tomorrow I'll Be Gone" a fost filmat în București, dar și la mare, regizor este Michael Mircea, iar invitat special este tânărul actor Rareș Andrici.

JO. Ne duce într-un peisaj audio și vizual cu noul single și videoclip - "Cu-n picior în rai", compus și produs de Randi, în studiourile Famous Production. Videoclipul este regizat de Michael Mircea și a fost filmat la munte, în Obârșia Lotrului. Jo a lansat în luna martie a acestui an single-ul și videoclipul "Mesajul meu", care a adunat peste 10 milioane de vizualizări pe YouTube. În plus, în 2015, Jo a lansat hiturile "șoapte", "Până vara viitoare" (feat Randi) și "Nimeni nu-i perfect", alături de George. "Cu un picior în rai" este o coproducție Cat Music și Famous Production.

MISHA. După colaborările cu DJ Sava pentru single-uri ca "Tenerife", "Te strig" și "Amor a Monaco", Misha revine cu "Vamos". o nouă piesă cu versuri în limba spaniolă, compusă de Ciprian Blaga și DJ Sava.

Videoclipul este regizat de Alex Ceaușu și a fost filmat pe parcursul a câteva zile în Franța. Misha s-a impus la începutul anului 2015 cu single-ul și videoclipul "Te strig", în colaborare cu DJ Sava și Connect-R. Ulterior, DJ Sava și Misha s-au întors din Monaco cu videoclipul "Amor a Monaco".

GLORIA. Fosta componentă a trupei LaLa Band a lansat piesa "My love". Piesa este compusă de Nicolae Daniel și Enache Silviu, iar textul este scris de Cristea Cezar. Videoclipul filmat pe malul mării ilustrează perfect mesajul pe care piesa îl transmite.

Gabi MATEI

Nico, un nou album

Cariere remarcabilei interprete Nicoleta Matei, alias Nico, a început prin 1990, când absolvă Școala de arte din

Ploiești, orașul său de "reședință", la clasa prof. Corneliu Irimia, dar practic putem vorbi de două decenii bătute pe muchie de carieră artistică, fiindcă din 1996 începe să participe la diverse competiții muzicale. Este anul în care este angajată solistă a secției de estradă a Teatrului "Toma Caragiu" din Ploiești, căreia îi aduce imediat, patru ani consecutiv (din 1996 până în 1999) titlul de cea mai bună solistă vocală la Festivalul național al Teatrelor de revistă de la Constanța (pe când mai ființa Teatrul "Fantasio", distrus de forurile locale...). În 1998 este revelată publicului din întreaga țară prin apariția alături de Horia Brenciu în emisiunea "Sarabanda", pentru ca un an mai târziu să vină confirmarea oficială a calităților sale vocale: aduce premiul II la secțiunea de Creație a festivalului de la Mamaia cu melodia lui Viorel Gavrilă "Și dacă viața mea...". Automat, am spune, este remarcată de corifeii genului hip-hop (căroră le-a rămas aproape, dovadă recentul album "Motive", sponsorizat de Catena): cei de la B. U. G. Mafia o invită să cânte refrenul piesei

de R&B și hip-hop în care alături de soțul ei, compozitorul Laurențiu Matei (instrumentist în orchestra Teatrului "Toma Caragiu" din Ploiești, dirijată de Viorel Gavrilă), îi are drept colaboratori pe Puya, Cabron, Don Baxter. Albumul rămâne peste timp cel mai vândut al artistei, cu peste 30.000 de unități, piesa "Nu pot să mai suport", extrasă pe single, devenind un autentic hit. Colaborările sale cu nume importante din hip-hop (Puya, Codu' Penal) continuă, dar în același an 2003 începe afirmarea serioasă pe plan internațional, ca vedetă de muzică ușoară, colaborarea cu regretatul compozitor Cornel Fugaru fiind benefică. Astfel, obține premiul II la "Cerbul de aur", cântând "Rămâi cu bine" și "Heaven Knows". Urmează Marele Premiu și alte 4 distincții speciale la Varna, Bulgaria, la festivalul "Discovery", din nou Trofeul la Alma-Ata, în Kazahstan, la "Vocea Asiei", pentru ca la Mamaia să recidiveze cu poziția a II-a la Creație, cu piesa lui Andrei Tudor "Spune da, spune nu", inclusă și pe albumul 2016 "Motive". În 2005 își amână calificarea în finala europeană, clasându-se doar pe locul 3 cu compoziția aceluiași Andrei Tudor "All The Time", cântată împreună cu Mihai

alături de Romeo Zaharia și Titus Andrei

Trăistariu. În același an lansează al doilea album al său, "Așa cum vrei" (piesa titulară a fost intens difuzată), cu piese pop și R & B, specialitatea casei, semnate de Laurențiu Duță, Alin Radu, Laurențiu Matei, Silviu Păduraru și Bogdan Tașcău. Acesta din urmă a compus cele două piese incluse ca bonus tracks pe CD-ul "Motive" și legate de colaborarea fructuoasă a artistei cu farmaciile Catena (a căror imagine este, alături de Stela Popescu, Alexandru Arșinel și Adrian Enache), "Catena-Tango" și "Catena-Generații". Trece încă un an și Nico mai urcă o treaptă, clasându-se pe poziția secundă la selecția națională Eurovision 2006, alături de grupul Akcent, cu "Jokero". Dar ceea ce trebuia să se întâmple se împlinesc în 2008, după bunele aprecieri de care se bucură melodia "Dulce-amăruie" la selecția națională 2007: Nico reprezintă România, alături de Vlad Miriță, la finala Eurovision de la Belgrad. Compoziția lui Andrei Tudor "Pe o margine de lume" primește acolo premiul pentru cel mai bun aranjament orchestral, iar în

"Cine e cu noi", la fel de populară și azi, așa cum a dovedit-o recitalul "mafioților" de la Focșani. Primul album al lui Nico apare în 2003, "Gând pentru ei", melanj

fară este recunoscută drept "Cea mai bună creație pop a anului" la Gala Radio România din 2009. Între timp, în 2007, este lansat al 3-lea album, "Cast Away" (piesa titulară este propusă ca single, dovedind că Nico poate aborda lejer și piese de club), cu o paletă muzicală mult mai variată, dovadă colaboratorii: Laurențiu Matei, Costi Ioniță, Puya, Bogdan Dima, Călin Moraru, Alin Radu, Bogdan Popoiag, Eduard Alexandru. Următorul single de succes este "Love Mail" (2009), autor fiind Laurențiu Matei pe versurile solistei Moni-K (Monica Loredana Mândrescu), cu prezențe în Top 10 și anticipând albumul omonim, lansat în primăvara lui 2010, piesele fiind semnate și de Laurențiu Duță și Cabron; colaborarea L. Matei-Moni-K se regăsește și pe următorul single de mare succes, "Poate undeva". În mai 2010 Nico își confirmă triumfal cariera internațională, cucerind Trofeul festivalului de la Istanbul cu melodia având un titlu inspirat: "Ah, Istanbul!". La gala premiilor Radio România 2011, Nico are 3 nominalizări: "Cel mai bun album" ("Love Mail"), "Cea mai bună piesă pop" ("Poate undeva") și "Interpreta anului", triumfând la această ultimă categorie. Tandemul Laurențiu Matei-Loredana Mândrescu mai dă o dată lovitură, propulsând "Mai dă-mi o șansă" în postura de "Piesa anului 2011" la emisiunea Top Românesc de la Radio România Actualități (de altfel, Titus Andrei, realizatorul acestei populare emisiuni desființate abuziv de postul public de radio, a vorbit la lansarea albumului "Motive", la farmacia Catena de la Piața Romană din Capitală). La Gala RRA 2012, Nico domină, câștigând două secțiuni importante, "Cea mai bună piesă pop" ("Mai dă-mi o șansă"), respectiv "Cea mai bună interpretă a anului". Proiectele valoroasei artiste

producție Cat Music, fiind sponsorizat de Catena, fiind lansat vineri 15 iulie. Conține 11 piese, dintre care cele recente extrase pe single: "(Să-mi dai) Motive" - la care Nico este co-autoare alături de soțul ei Laurențiu Matei, "În locul tău" (de Adi Cristescu), "Alt început" (feat. Sonny Flame, acesta fiind co-autor), "Clipe" (feat. Shobby). Consecvență politicii ei de a colabora cu muzicieni tineri din aria hip-hop, Nico a inclus pe album și piesele "9" (feat. F. Charm), "Nebună după tine", aparținând, muzică și versuri, mai vechiului ei colaborator Cabron (Alexandru Minculescu), iar Mădălin Ionuț Drăgan (Shobby) semnează, muzică și versuri, piesa "Pozitivitate". Foarte atractivă este, firește, piesa "Spune da, spune nu" (feat. Andrei Tudor), compoziția valorosului creator Andrei Tudor, pe versuri de Andreea

cu Lucia Dumitrescu

Andrei. Laurențiu Matei semnează 4 compoziții, iar Nico - premieră absolută! - își pune semnătura pe titlurile "Live it up" (singură) și "Amintiri" (alături de soțul ei Laurențiu Matei). Între textieri, două nume cunoscute și pentru performanțele vocale: Monica Loredana Mândrescu (Moni-K) și Cristina Bălan. Ca bonus tracks, albumul include două foarte populare cântece legate de campaniile Catena și aparținând, muzică și versuri, lui Bogdan Tașcău: "Catena-Tango" și "Catena-Generații". Cu ocazia lansării de la farmacia Catena de la Piața Romană, Nico a semnat autografe, iar albumul a fost oferit gratis, prin grija Catena, tuturor doritorilor. Evenimentul a fost introdus de Otilia Ostroțki, iar solista și albumul s-au bucurat de prezentările profesioniștii aduse la microfon de Octavian Ursulescu și Titus Andrei. Dintre colegii de breaslă au venit s-o susțină pe Nico la acest eveniment Romeo Zaharia (angajat și el la teatrul "Toma Caragiu" din Ploiești), Marius Bălăn (absolvent al Universității naționale de muzică din București, "rival" de la Teatrul de estradă din Pitești), Lucia Dumitrescu (solistă cu multe premii la activ, care în ultima vreme colaborează cu formația ProConsul). Mai mult ca sigur în toamnă, după vacanțe, vor mai fi lansări similare și în alte orașe din țară.

Julia FARCAȘ

cu Otilia Ostroțki

sunt tot mai diversificate: figurează cu "Îmi amintesc" pe albumul "Beautiful Jazz Duets" al formației Direcția 5, iar în primăvara lui 2012 colaborează cu Vanotek și Kristina (Cristina Bălan, ex-Impact) la piesa "Sweetie".

Albumul intitulat "Motive" este al 5-lea din discografia lui Nico. Precedentele au fost, reamintim, "Gând pentru ei" (2003), "Așa cum vrei" (2005), "Cast away" (2007), "Love mail" (2010). A fost lansat cu casa de

Festival „Titel Popovici”, la Iași

De fapt, am putea vorbi de “Zilele Titel Popovici”, pentru că înafara festivalului închinat memoriei sale și aflat la a doua ediție, o a treia zi a fost dedicată lansării volumului apărut la Editura Muzicală, “Titel Popovici, album de amintiri”, la Casa cărții din Iași, în prezența a numeroși prieteni, colegi, colaboratori, admiratori, deși ne așteptam la o audiență sporită. La acest din urmă eveniment, Școala de arte, ce poartă numele muzicianului, s-a implicat activ, prin Elena Bodnărașu și prof. Culiță Păduraru, întreaga festivitate fiind filmată. Să nu uităm că Titel Popovici – compozitor, pianist, dirijor, dascăl, organizator de festivaluri – și-a ilustrat talentul în egală măsură pe tărâmul muzicii ușoare, jazz-ului sau romanței, aducând numeroase recunoașteri “culorilor” ieșene. De altfel, el a scris o lucrare foarte interesantă, “Blues pentru Iași”, creionând cu acuitate și competență tot ce a însemnat

doar implicarea posturilor locale TV și de radio se impunea a fi mai consistentă (mai ales că unele din ele au fost anunțate drept parteneri media, alături de “Actualitatea muzicală” și “Ultima oră”), ca și cea a Primăriei, de pildă, dar cum manifestarea se află la început suntem siguri că la ediția următoare toată suflarea Iașilor se va implica. Cert este că meritul decisiv aparține directorului Traian Mocanu (director de festival, membru și în juriu), profesorului Maricel Maxim (director artistic, muzicianul a orchestrat și realizat negativele), profesoarei Gianina Radu (regia) și, se înțelege, inimoasei văduve a compozitorului, doamna Mimi Popovici neprecupețind nici un efort pentru a menține vie memoria artistului.

Festivalul s-a desfășurat într-un spațiu neconvențional, poate nu ideal, dar utilizat nu o dată, am înțeles, pentru concerte – este vorba de Palas Mall. S-a instalat o scenă performantă (se impune la ediția viitoare existența unui fundal, cu însemnele festivalului), sonorizarea a fost mulțumitoare și probabil nu o dată cumpărătorii din mall s-au oprit să asculte interpreții, ceea ce este firește un câștig real. Din juriu au mai făcut parte interpreții Doina Moroșanu (președinte) și Constantin Florescu (ne așteptam ca ei să susțină și micro-recitaluri cu piese de Titel Popovici...), profesoara de pian Oana Virgănici și două personalități de la Radio-Iași, Daniela Vlad și Corneliu Mureșan, ambii absolvenți de Conservator, deci dintre ei se cuvenea ales președintele juriului. Au fost 21 de finaliști, structurați pe două categorii de vârstă, mai toți din județul Iași; cum

muzică ușoară și jazz în Iași anilor 1958-1993, tipărită elegant de Școala de arte, prin grija directorului Traian Mocanu, un pictor de mare valoare și prieten apropiat al fostului coleg. Poate, având această carte în mână, vor învăța și unii localnici că nu se spune “Iașul” (cum am văzut pe un banner în fața Palatului... culturii!), nici “Iașiul”, ci Iașii... Important este că ilustrul fiu al urbei a fost cinstit cum se cuvine, mai ales că nu sunt în țară multe festivaluri dedicate unor compozitori de muzică ușoară: avem “Radu Șerban” la Caracal, “Vasile Veselovski” la Pitești, “George Grigoriu” la Brăila (cel mai puternic, singurul internațional și transmis în direct la TV), “Florentin Delmar” la Focșani, a existat, cu doar câteva ediții, “Ion Vasilescu” la Craiova, puțin, foarte puțin... La Iași, ediția a II-a a festivalului “Titel Popovici” a fost anunțată prin bannere, afișe, flyere, poate

Prof. Maricel Maxim și micuții finaliști

festivalul a dovedit calitate și rigoare organizatorică, suntem convinși că la edițiile viitoare gazdele vor atrage concurenți din toată țara, dar și din Republica Moldova

(după cum se știe, Titel Popovici s-a născut dincolo de Prut). A fost așadar un mic maraton, cu toate acestea nu trebuiau sacrificați laureații (e concursul lor, la urma urmei) pentru a face loc unor recitaluri – unele repetate, altele ne semnificative în raport cu tematica festivalului. Și o ultimă observație, la care cu siguranță organizatorii vor rezona: un eveniment ca acesta, cinstind memoria unui muzician român de elită, trebuie să fie unul eminamente românesc măcar în partea de concurs, unde piesele străine nu au ce căuta. Titel Popovici a scris muzică românească și i-a pregătit pe elevii săi în acest sens. Copiii și în general aspiranții la glorie se cuvine a învăța să cânte corect (intonație, frazare, dicție, topică) în limba română, au tot timpul mai târziu să devină imitatori la concursurile TV! Mai mult ca sigur că aici profesorii sunt mai puțin vinovați, părinții și soliștii înșiși fiind atrași de mirajul hit-urilor străine.

Deloc întâmplător, premiul I la cat. 6-15 ani a fost împărțit de două fete care au cântat melodii românești și au făcut-o foarte bine. Cătălina Maria Vornicu a interpretat, din creația lui Titel Popovici (fiecare finalist a cântat, obligatoriu, o compoziție a acestuia – inițiativă foarte bună), „Când zâmbește un copil” și (felicitări lui Maricel Maxim pentru orientarea repertorială, cu multe bijuterii ale genului!) „Două viori” de Elly Roman. Iar Alexandra Tomniuc, cu mai puțin de 1 punct în urma sa, a fost distinsă și ea cu Premiul I ex aequo, pentru „Te cânt,

dragoste!” de Titel Popovici și „Nimic nu-i greu când tânăr ești” de George Grigoriu. Premiul II a revenit Brianei Lihet și pe aceeași treaptă trebuia așezată, datorită diferenței mici de punctaj, Laura Oana Apetrei; ei însă i-a fost înmănat premiul III, la egalitate cu Roberta Poraicu. Premiile sunt însă mai puțin importante la această vârstă, cuceritoare fiind prospețimea, bucuria de a cânta, mișcarea scenică, modul în care s-au apropiat, datorită profesorilor lor, de melodii lansate uneori cu mult înainte de a se naște chiar și părinții lor! Categoria 16-40 de ani a fost mai puțin ofertantă, calitativ și cantitativ, cu toate acestea Trofeul a fost acordat, conform regulamentului probabil, câștigătorului acestei secțiuni, deși punctajul său a fost inferior celui al Cătălinei Vornicu. Este vorba de Robert Florin Hotin, căruia faptul că a cântat ultimul i-a adus noroc; el a interpretat „Te strig fără cuvânt” de Titel Popovici și o piesă în limba spaniolă, fiind urmat în clasament de Alexandra Coneac (pr. I), Laura Boca (pr. II), Viorica Ioan (pr. III). Concursul a dat ocazia tuturor,

interpreți și public, de a reasculta atât de melodioasele creații ale lui Titel Popovici, meritoriu fiind faptul că nu s-a repetat nici un titlu. Între acestea „Nimeni nu-i ca tine”, „Un cuvânt”, „7 note mici”, „Că sunt tânăr” (micuțul Sebi Filipovici a fost singurul care a adus la microfon 2 piese ale compozitorului omagiat), „Vacanța de vară”, „Hai la dans!”, „Nu e mare lucru muzica”, „Hai să cânti cu mine”, „De-aș avea”, „Cred că știu”, „Ba da, ba nu”, „Cred în tine”, „Nu sunt rea”, „Cântec soarelui”, „Mărturisire”, „M-am îndrăgostit”, „Eu nu te pot uita”, „Poveste de iubire”, titlurile fiind alese judicios în raport cu vârsta soliștilor, ceea ce nu se întâmplă în alte părți. Între melodiile recomandate concurenților de dascălii lor de la Școala de arte „Titel Popovici” am remarcat creații semnate Radu Șerban, Henri Mălineanu, George Grigoriu, Ion Cristinoiu, Temistocle Popa, Marius Țeicu.

În fiecare din cele două zile (repetăm, gala laureaților trebuia desfășurată integral, cu atât mai mult

cu cât au fost doar 9 laureați!), după concurs au fost programate recitaluri, cele mai multe susținute de foști elevi sau colaboratori ai lui Titel Popovici și incluzând cel puțin o creație a acestuia (de pildă micuța Daria Bahrin, 12 ani, o voce excepțională, cu succese în Italia). Cristina Gogan a fost câștigătoarea primei ediții, profesoara Geanina Radu și-a demonstrat tehnica vocală, Ana Maria Pachef (premiul II anul trecut) și-a justificat numeroasele distincții, Constantin Florea, nume necunoscut, în ciuda vârstei, a adus culoare muzicală, iar Aurel Niamțu a cântat în ambele după-amieze, cu binecunoscuta-i experiență. Dar cele mai legate, prin repertoriu și emoție a amintirilor, de Titel Popovici au fost recitalurile oferite de două tradiționale colaboratoare ale maestrului, care au făcut apel exclusiv la cântece ale acestuia. Nina Cuciuc (care în această toamnă, la a 49-a ediție a festivalului de romanțe „Crizantema de aur” de la Târgoviște, va da viață în concursul de creație unei lucrări postume a compozitorului) este o maestră a romanței și a șansonetei, deși abordează orice gen de muzică; are 6 albume la activ și nu mai puțin de 10 premii de excelență, inclusiv peste hotare. La rândul ei, Mihaela Mihăilă a cucerit multe premii alături de Titel Popovici la festivalurile de romanțe, așa încât cele două interprete ne-au întors tulburător în timp...

Încă de la a II-a ediție a sa, festivalul „Titel Popovici” de la Iași s-a înscris în galeria manifestărilor de mare profesionalism și seriozitate, de care avem atâta nevoie în toate domeniile...

Lelia PRUNDU

„Hai, zâmbește!” la Teatrul de Vară „Herăstrău”

Stagiunea Estivală 2016 a Teatrului de Revistă „Constantin Tănase” a debutat, ca de obicei, în forță la Teatrul de Vară „Herăstrău”, care și-a deschis oficial porțile cu premiera Spectacolului muzical – umoristic „Hai, zâmbește!”.

Alin Gheorghisan

Din distribuția spectacolul „Hai, zâmbește!” regizat de Cezar Ghioca fac parte actorii Alexandru

Alexandru Arșinel

Arșinel, Vasile Muraru și Valentina Fătu, Cristina Stamate, Alexandru Lulescu, Adriana Trandafir, Liliana Mocanu, Nae Alexandru și Cristian Simion, Miruna Birău, Raluca Guslicov, Monalisa Basarab, Paul

Astfel, pentru bucureșteni și nu numai, artiștii Teatrului de Revistă „Constantin Tănase” au transformat o vară fierbinte într-una răcoroasă, veselă, de neuitat, cu week-end-uri memorabile petrecute la cea mai mare din țară (2500 locuri) și cea mai modernă grădină de vară, duminica, dar și la Sala Savoy! Pentru că, în fiecare sâmbătă s-a jucat și la Sala de pe Calea Victoriei spectacolul „Aer bun! De Savoy”.

Vasile Muraru, Valentina Fătu

dirijorul Dan Dimitriu și orchestra teatrului

Talașman, Diana Radu, interpreții Alin Gheorghisan, Bianca Sârbu, Daniela Tănase și Radu Ghencea.

Momentul acrobatic susținut de Tatiana Fecioru, recitalurile și acompaniamentul Orchestrei Teatrului de Revistă „Constantin Tănase” (dirijor Dan Dimitriu) și excelențele reprize de dans susținute de Ansamblul de bale (coregrafia: Cornel Popovici) completează un spectacol deosebit care a monopolizat atenția Bucureștilor. Scenografia este semnată de Ana Iulia Popov, iar aranjamentele muzicale, de același Dan Dimitriu. (Foto: Cristina Ardelean, Dragoș Constantin)

Oana GEORGESCU

Jolt Kerestely – 82

Când îl vezi cum străbate Capitala pe bicicletă, chiar și iarna, nu-ți vine să crezi că Jolt Kerestely a împlinit 82 de ani! S-a născut în comuna Siclod din jud. Harghita la 12 mai 1934, fiind binecunoscut și apreciat nu numai în postură de compozitor, dar și de pianist și maestru de sunet (din 1964 până în 1994 a fost regizor muzical la TVR, după care a pus bazele

(1975), pe versuri de Ovidiu Dumitru, piesă distinsă doar cu premiul III (ah, juriile!) la festivalul de la Mamaia, în ciuda interpretării vibrante a regretatului Aurelian Andreescu. În anii din urmă, celebra soprană Angela Gheorghiu a realizat la rândul ei o versiune a acestei piese, pe care a inclus-o nu o dată în repertoriul de concert. Nu putem uita remarcabilul album de autor pe care i l-a consacrat lui Paul Surugiu-Fuego, din cuprinsul căruia patru cântece au fost premiate de UCMR, care i-a conferit recent și Marele Premiu.

Jolt Kerestely cu Marcel Pavel, Stela Enache, Livia și Ioan Gauzin

performantului Midi Sound Studio, unde lucrează cot la cot cu fiul său Andrei). A studiat la Liceul de muzică din Târgu-Mureș și apoi la Conservatorul din Cluj-Napoca, fiind, din 1954, pianist, corepetitor, dirijor. Și-a încredințat prima compoziție de muzică ușoară lui Constantin

Drăghici, de atunci toate marile vedete ale genului figurând pe genericul celor peste 500 de melodii scrise de el. Între titlurile cele mai cunoscute se numără „Într-un oraș, într-un tramvai”, „Pescărușul”, „Dragoste târzie”, „În pași de step”, „Când ai 20 de ani”, „Te rog zâmbește, fată frumoasă!”, „Noapte, fată cu cercei de smoală”, „Un buchet de crizanteme”, „Tăcutele iubiri”, „Însingurare”, „Dragoste de corturar”, „Coca”, „Contraindicație” și, desigur, „Copacul

Premiat la Mamaia, inclusiv cu Premiul de excelență, precum și de UCMR (2000), Jolt Kerestely a mai scris muzică de teatru, de film, musical, piese pentru copii (are în palmares Trofeul festivalului „Mamaia copiilor”), muzică orchestrală și vocală. La împlinirea a 82 de ani a fost sărbătorit cum se cuvine de numeroși prieteni, între care oameni de muzică: George Natsis, Paul Surugiu-Fuego, Stela Enache, Marcel Pavel, Andrei Kerestely, textierul Narcis Avădăni, promotorii Livia și Ioan Gauzin, Oana Georgescu (care a publicat cartea „Jolt Kerestely, o viață pentru muzică”). În fiecare an, de 1 ianuarie, dimineața, de-o viață, „Joly” Kerestely se așează la pian și compune – tradiție de la care nu se abate. Dar nu e totul: în prezent finalizează un al doilea album pentru Fuego, iar la Festivalul național al romanței „Crizantema de aur” de la Târgoviște, din octombrie, va fi prezent în finala

secțiunii de Creație cu o lucrare interpretată de Daniela Vlădescu. Așa încât vom mai avea ocazia să publicăm multe articole despre el...

Mara ȘTIRBU

Magia cântecelor lui Florin Bogardo

Puțini sunt compozitorii români de muzică ușoară al căror nume să fie identificat încă de la primele măsuri ale unui cântec, iar Florin Bogardo se înscrie la loc de cinste între ei. În egală măsură orchestrator măiestru, mare iubitor de poezie adevărată (și nu o dată el însuși semnatar al versurilor), Bogardo rămâne peste timp marele romantic al genului, ținând nu o dată, cu un timbru vocal inconfundabil, să-și interpreteze creațiile filigranate cu minuție de bijutier. Cum muzica marilor maeștri ai muzicii ușoare tradiționale (adevărata muzică românească, fără influențe străine) este tot mai rar difuzată și, implicit, puțin cunoscută generațiilor mai tinere, considerăm mai mult decât salutară inițiativa de restituire a valorilor autentice ale genului.

Dacă melodiile altor compozitori din generația de aur au mai avut cât de cât șansa de a fi ascultate, în diverse manifestări festivaliere dedicate lor, Bogardo s-a retras, cu demnitate și discreție, îndată ce a înțeles că locul profesioniștilor este luat, cu complicitatea mass media și a caselor de producție, de amatori și veleitari fără cunoștințe muzicale. Din 1992, când a luat parte pentru ultima oară la un concurs televizat, a părăsit această lume care îl reprezenta tot mai puțin, deși în cei 17 ani care s-au scurs până la moartea sa ne-ar mai fi putut dăruia atâtea melodii minunate; poate le-a scris și devotata sa soție Stela Enache le va descoperi într-un sertar, dar să nu uităm că în 2008 un incendiu i-a distrus bună parte din locuință, cu înregistrări, partituri, arhivă, amintiri... Mulți s-au mirat sau n-au înțeles decizia lui Bogardo de a se îndepărta de luminile reflectoarelor, dar pentru cine și mai ales CE să compună în acest peisaj muzical dominat de vulgaritate și prost-gust? Ce ar mai fi putut face acest creator înzestrat cu har celest, văzând cu durere cum muzica ușoară tradițională, cu "dinozaurii" ei, compozitori și interpreți de mare valoare, este pur și simplu executată fără judecată, pusă la zid de oameni fără nici o competență? Așa încât, cu sensibilitatea-i rănită, s-a retras discret, parcă nedorind să supere pe cineva, pentru că așa a fost întreaga viață, fără să ceară nimănui nimic, până în ziua în care inima sa delicată ("Doctore/ Simt ceva mortal/ În regiunea ființei mele...") a cedat, în 2009, lăsându-ne mai singuri, mai triști, mai lipsiți de poezia cântecului... Pentru a vă da seama cum era Bogardo, îmi aduc aminte de o întâmplare grăitoare: pe la începutul anilor 2000, primarul sectorului 2 a anunțat că va recompensa cu distincții o serie de personalități, eu fiind desemnat să fiu amfitrion. Pe treptele Casei

Vernescu l-am văzut îndreptându-se către parcare, în mașină, așa încât veți înțelege surprinderea mea ca atunci când i-am strigat numele să constat că nu era în sală! Se răzgândise și făcuse drumul întors către casă, nu-l interesau aceste reuniuni festive, premiile nici atât...

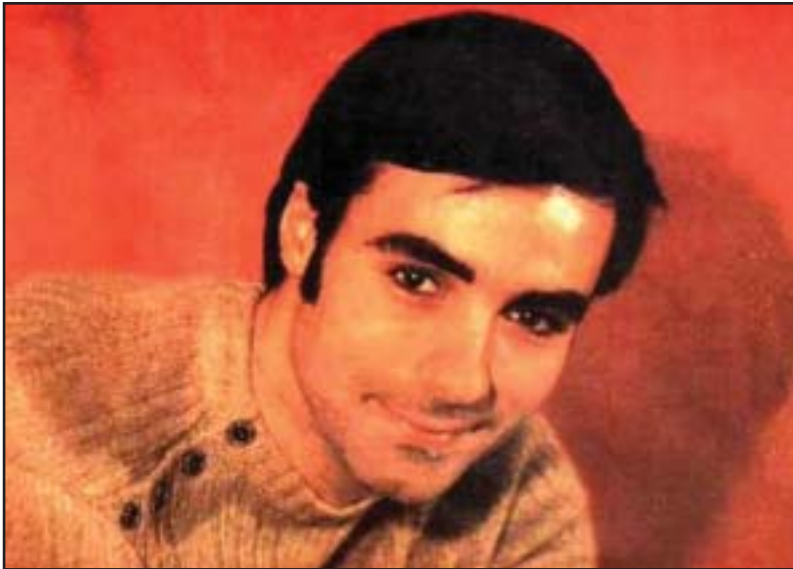
Florin Bogardo s-a născut în 1942, la București, absolvind în 1967 Conservatorul "Ciprian Porumbescu", unde i-a avut profesori pe Victor Iușceanu, Dragoș Alexandrescu (teorie-solfegiu), Gheorghe Dumitrescu (armonie), Myriam Marbe (contrapunct și fugă), Tudor Ciortea (forme muzicale), Ovidiu Varga, Octavian Lazăr Cosma (istoria muzicii), Emilia Comișel (folclor), Anatol Vieru (compoziție). La absolvire devine regizor muzical la Radiodifuziune, unde activează până în 1982, dar încă de pe băncile facultății talentul său de excepție este

recunoscut prin lauri la festivaluri de profil. În 1968 devine membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, dar încă în 1963, la prima ediție a festivalului de la Mamaia, a fost cel mai tânăr laureat (Premiul Uniunii Scriitorilor), pentru piesa "Cum e oare?", cântată de Margareta Pâslaru și Gigi Marga (la primele ediții erau două interpretări diferite, idee deloc rea). În 1971 se căsătorește cu Stela Enache, pentru care avea să scrie nu mai puțin de 76 de cântece, uniunea lor, din care s-au născut doi copii, fiind perfectă și sub raport artistic. La festivalul de la Mamaia a fost distins cu premii (în 1963, 1969, 1970, 1972, 1976) sau mențiuni (1973, 1974), dar niciodată n-a urcat pe cea mai înaltă treaptă, semn că încă de atunci juriile nu prea dădeau

dovadă de fler și inspirație!

Florin Bogardo ne-a lăsat o moștenire unică de cântece impregnate de sensibilitate, nostalgie, romantism, poezie, colecția de pe un recent dublu CD Eurostar acoperind cam un sfert de secol, de fapt perioada cea mai productivă din cariera neuitatului muzician. Selecția, mai mult decât reușită, demonstrează convingător bogăția inspirației, rafinamentul melodic, armoniile surprinzătoare, apelarea la versul de calitate, prin care creația lui Bogardo se singularizează. Cum melodiile încredințate Stelei Enache se regăsesc pe un alt album dublu Eurostar, aici avem cu ea doar "Ora cântecului" (premiul II la Mamaia 1969), melodie gravată în trei versiuni (una în italiană), precum și "Să nu uităm trandafirii" (1967), atât cu Margareta Pâslaru, cât și, într-un "bonus track", cu alte vedete care și-au legat numele de acest tango admirabil: Marina Voica, Mihaela Mihai, Sergiu Cioiu și, firește, Stela Enache, Margareta Pâslaru, Bogardo însuși. Primul CD include doar melodii interpretate vocal de compozitor, între care nu mai puțin de patru pe versurile unuia din poeții săi preferați, Marin Sorescu: "Tablouri" - 1967 (cu o versiune în limba

franceză pe celălalt CD, în interpretarea lui Sergiu Cioiu, actorul-cântăreț stabilit de multă vreme în Canada), "Într-o zi, când m-am născut" (celebrul "Doctore...", de care am amintit) - 1968, "Ceramică" (1969) "Alchimie". Ovidiu Dumitru, textierul melodiei "Să nu uităm...", este prezent cu "Un om, o viață" (1970) și cu... floarea sa preferată, "Trandafirul" (1978). Una din creațiile de început este "Taci!" (1963), mai recente fiind "O, te-am iubit!" (1970) și

"Primul vals" (1973). Mare iubitor și "degustător" de poezie, Bogardo a ales inspirat versurile cântecelor pe care le-a interpretat cu rară căldură, între poeții la care a făcut apel numărându-se Lucian Blaga ("Izvorul nopții", 1968), Mihai Beniuc ("Apleacă-te lin"), Virgil Carianopol ("Atunci când am venit în lume"), dar și textieri cu real talent poetic: M. Kuceak ("Luna pământeană"), regizorul Timotei Ursu ("De n-ar fi cărările"), francofonul Constantin Săbăreanu ("Numai inima mea"), compozitorul Alexandru Mandy ("Casa mea"), Teodora Popa Mazilu ("Frumoaso cu ochi limpezi", 1985). Albumul este deschis de "Corală mundi", o piesă specială, pe versuri din lirica bisericească.

M-am referit anterior și la câteva din titlurile de pe al doilea CD. Între ele, "Un vis romantic" (1965), cu o colaborare foarte interesantă între Horia Moculescu și actorul-textier-cântăreț Mihai Dumbravă, decedat în urmă cu câțiva ani în Germania, acesta din urmă figurând și cu "Fără lună, fără stele" (1965) sau "Nu-mi amintesc". Din vremea studenției lui Bogardo, 1964, datează "Inimă", pe versurile dramaturgului Aurel Baranga, cu neuitata Doina Badea, în timp ce Margareta Pâslaru, și în postură de textieră, ne reamintește șlagărul "Ca tine nu e nimeni". Doi poeți dragi, Mihai Eminescu și Marin Sorescu, și o interpretă la fel, Mihaela Mihai, ne restituie alte două

refrene esențiale, "Dacă iubești fără să speri" (1969) și "Un acoperiș" (1968). Este, normal, un album al aducerilor aminte, dulci-amare, selecția propunându-ne alte titluri emblematice, "Plop înfrânt" (1967, Dorin Anastasiu) și "Iubirea cea mare" (1966, Aurelian Andreescu), ambele pe versurile compozitorului, precum și "Iertarea", o melodie din 1970 cu o solistă aproape uitată azi, Mira Moreno, emigrată cu multă vreme în urmă în Israel. Mai puțin cunoscut este faptul că Florin Bogardo a acceptat să cânte, la un moment dat, și creații ale altor compozitori, trei dintre acestea, semnate Aurel Giroveanu și Remus Teodorescu, fiind incluse pe acest al doilea CD, alături de o surprinzătoare piesă preluată din repertoriul internațional, "Orologiul", cântată în duet cu... actrița Stela Popescu!

Mulți dintre autorii versurilor, ca și unii dintre interpreți, nu mai sunt printre noi, dar, dintre despărțiri, cea mai dureroasă, și pentru Bogardo, a fost cea a inegalabilului Aurelian Andreescu, căruia i-a încredințat două cântece memorabile, ambele pe versurile Ioanei Diaconescu și lansate pe scena festivalului de la Mamaia. Că juriile de atunci au fost... surde (putem afla componența lor, dar ce rost mai are? Răul a fost făcut...) o dovedește din plin faptul că aceste melodii au făcut istorie, au fost reluate de atunci în zeci de versiuni, fiind cântate și azi. Astfel, "Un fluture și-o pasăre" (a doua versiune a aparținut Stelei Enache) a

primit doar premiul III în 1972, în ciuda interpretării vibrante a lui "Aurică". Iar "Tu ești primăvara mea", un an mai târziu, a fost distinsă doar cu o...mențiune, a Consiliului culturii, a doua versiune fiind a Mihaelei Mihai. Din fericire, timpul face uneori dreptate așezând valorile la locul cuvenit, ceea ce reușesc și aceste albume de colecție: "Tu ești primăvara mea" a fost votată de ascultătorii Radio România pe locul I în selecția "80 de ani de muzică în 80 de melodii" - casetă cu 4 CD-uri editată de Casa Radio în 2008 și premiată la timpul respectiv de revista "Actualitatea muzicală" a UCMR. Cum Florin Bogardo trăia, s-a bucurat că măcar după 35 de ani s-a făcut dreptate, prin votul judecătorului suprem: publicul...

Un sfert de veac de muzică ușoară cum nu știu dacă vom mai avea vreodată, aproape 40 de titluri memorabile gravate pe un dublu album ce nu poate lipsi din nici o colecție a unui meloman care se respectă: Casa de producție Eurostar merită toate felicitările pentru această acțiune de restituire, o adevărată operă de "arheologie" muzicală ce așează legendele și valorile la locul lor.

Octavian URSULESCU

Să nu uităm trandafirii

Versurile de Ovidiu Dumitru

Muzica de Florin Bogardo

Tango

Să nu ui - tăm nici-când Să iu-bim tran - da - fi - rii,
 am tră-dat Ju - ră-mân-tul iu - bi - rii

Ei sunt pe-a-cest pă - mânt Un sim - bol al iu -
 Și-o cli - pă am ui - tat Să iu - bim tran - da -

- bi - rii. Și to - tuși de-om ui - ta Să iu-bim tran - da -
 - fi - rii. Nu es - te-a - de vă - rat Că sunt flori tre - că -

- fi - rii, Ei nu ne vor ier - ta Cli - pe - le ră - tă -
 - toa - re, Su - ră - sul lor cu - rat Nici - o - da - tă nu

- ci - rii... Și pen - tru as - ta, Nu, des - ti - nul nu e vi - no -

- vat, De vi - nă sun - tem nu - mai noi, Noi a - măn -

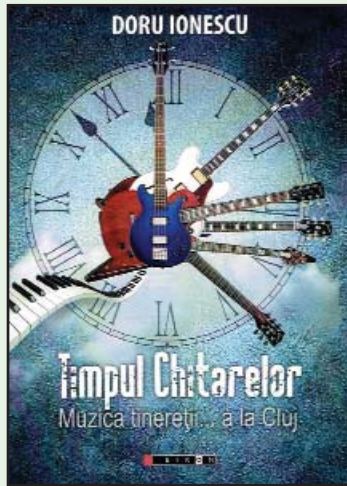
- doi... Cei ca - re moa - re.

Dal Sol m Do m Sol m Re 7 Sol m

Doru Ionescu: „Timpul Chitarelor. Muzica tinereții... a la Cluj”

Volumul „inspectează” viața muzicală a Clujului (în 2015 „capitala europeană a tineretului”), în special arealul rock-folk-jazz (dar și cu incursiuni în dance, folclor, dj) din ultimele cinci decenii, oprindu-se și asupra veteranilor și asupra noului val.

Colaboratorul revistei noastre are o bogată activitate publicistică de 25 de ani (mii de articole, sute de emisiuni radio, peste 1300 de programe TV, trei cărți) și plănuiește să mai realizeze astfel de „medalioane” și în alte centre muzicale. Conținutul se bazează pe interviurile și informațiile obținute în cursul emisiunilor sale, precum și al numeroaselor reportaje și călătorii, iar în domeniul jazzului o parte din documentare este obținută datorită lui Ștefan Vannai.

Volumul (301 pagini, format standard) apărut la editura Eikon respectă toate regulile bunei alcătuirii: prefață de Cătălin Ștefănescu, post-pre-față - „Școala Ardeleană... de muzică I”, post scriptum - interviu cu Stela Giurgeanu (în „Dilema veche”) - „Să dai speranțe generației următoare”, lămuriri pe coperta a IV-a (din păcate, lipsesc fotografiile)

Numărul capitolelor este impresionant - 42, cuprinzând date nu numai despre muzicieni - Jancy Körössi, Cromatic Grup, Marcela Saftiuc, Experimental Q, Semnal M, Traian Cosma, Modal Q, Toni Poptămaș, Petru Gavrilă, Talitha Qumi, Dj Boroș, Marius Luca, Hans Knall, Totu Rareș, Grumaz, Emeric Imre, Grigore Leșe, Compact, Adriana Ausch, Cătălin Condurache, Rodion GA, Kappa, Trans Express, Altar, Kumm, Nightlosers, Adrian Berinde, Lucian Ban, Desperado, Luna Amară, Sensor, Sistem, Elena Mîndru, Grimus, Răzvan Krivach, dar și cronicari- redactori - ziariști: Ștefan Vannai, Richard Constantinidi, Virgil Mihaiu, Nelu Brîndușan, Alexandru Șipa.

Horia Brenciu: „Treizeci și șapte”

Așa cum mai făcut-o, nu recenzăm întotdeauna doar albumele de ultimă oră, ci pe acelea cu adevărat interesante. În această categorie intră și acest „37” al lui Horia Brenciu, o apariție Mediapro Music realmente remarcabilă, de la sound (inginer de sunet George

O muncă de documentare impresionantă care constituie, după cum scrie autorul, „un modest omagiu muzicii tinereții noastre”.

Radu Lupașcu: „Interviuri rock 2”

Autorul-inginer (n. 1961) este un neobosit animator artistic: producător discografic, prezentator de emisiuni, organizator de spectacole, colecționar de înregistrări audio-video muzicale. De ani buni a devenit și un jurnalist fără odihnă: a semnat articole în diverse reviste, a publicat două cărți și a coordonat două antologii sub egida „Arta sunetelor”, aceasta fiind și titulatura unui amplu site cultural pe care-l „gospodărește” pe internet.

Din acest trunchi se desprinde și seria „Mitologii subiective”, sub al cărei supra-titlu apare acest volum elegant: 307 pagini, format comod, de buzunar (aproximativ A 5), hârtie de calitate, numeroase ilustrații color și alb-negru, editare profesionistă (prefață, postfață, CV, sumar, capitole cu denumiri edificatoare).

Sunt incluse 12 interviuri, în principal cu muzicieni - Joe Gaspar (Quo Vadis), Iosef Ioji Kappl (Phoenix), Ilie Stepan (Pro Musica), Iulian Mugurel Vrabete (Holograf), Daniel Silvian Petre (Survolaj), Gabriel Baștanu Isac (Conexiuni), George Sărluceanu (folk), Arpad Kajtar (Clasic XX), dar și cu „actori afiliați” fenomenului: Florin-Silviu Ursulescu (bine-cunoscut ziarist), Costin Grigoraș (poet, enciclopedist rock), Mihai Croco Manea (organizator concerte), Miluță Fluieraș (fotograf).

Întrebările pertinente, la obiect, subiective sau obiective, fac din acest volum, după cum scrie Gabriel Petric pe coperta a IV-a, „nu doar o culegere de interviuri, ci o carte-concept”. De fapt întreaga activitate a lui Radu Lupașcu, nu numai acest demers, se constituie într-o luptă contra prostului-gust, în dezacord cu mass-media tabloide care ne sufocă zi de zi.

Gabi MATEI

Nemeznici) la grafică. Este albumul ce include marele succes „Fac ce-mi spune inima!”, compus, ca mai toate piesele, de chitaristul Cristian Crețu pe versurile Andreei Miclici (în egală măsură backing vocal). Un CD cuprinzând 11 cântece de dragoste, între care și „Paris”, „Ultimul dans”, „O nouă zi”, „Locul 2”. Indiscutabil, Horia Brenciu este un entertainer de clasă.

Anastasia Lazariuc: „Cele mai frumoase cântece”

Acest album dublu, de tip „Best of”, include nu mai puțin de 41 de cântece și a contribuit din plin la acordarea către artistă a premiului revistei noastre, la cea mai recentă

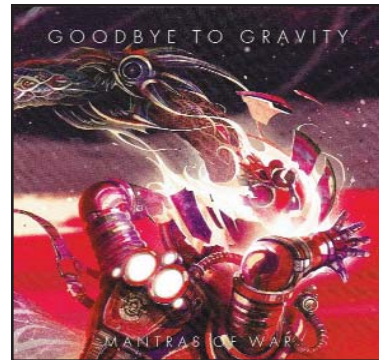
gală. Este o apariție senzațională, inclusiv din punct de vedere grafic, meritul revenind Grupului editorial Litera: pe lângă cele două CD-uri, albumul include o adevărată broșură, cu numeroase informații și fotografii, între care aprecieri din partea unor colaboratori apropiați,

cum ar fi Eugen Doga sau Iurie Sadovnic. Dintre șlagărele reunite aici nu lipsesc cele mai vechi, cum ar fi „Ca prima oară”, „Seară albastră”, „Fuga”, „Destin”, „Melancolie”, „Romantică”, „Orice femeie e frumoasă”, „Oglinda clipelor”, alături de cele mai recente - „Mama”, „Iubire de-o vară”, „Te-aștept să vii”, „Nu te mai cred”, „Un dor în urma ta”. Autorii sunt și ei de marcă, de la cei basarabeni (Eugen Doga, Ion Aldea Teodorovici, Petru Teodorovici, Daria Radu, Ian Raiburg, Nicolae Caragia) și pînă la Mihai Constantinescu, Adrian Romcescu, Gheorghe Gheorghiu. O carieră exemplară în (doar) 41 de titluri din numeroasele purtând semnătura Anastasiei Lazariuc.

Goodbye To Gravity: „Mantras of War”

Al doilea album (apărut la Universal Music Romania) al formației bucureștene de rock metalcore, al cărei prim disc a fost desemnat, în 2012, drept cel mai bun album metal al acelui an. Formația era cunoscută atât în țară cât și peste hotare, cântând la mai multe festivaluri în străinătate.

Vlad Țelea și Mihai Alexandru – chitariști, Alex Pascu – bas, Bogdan Lavinius – baterie s-au stins din viață după concertul de lansare - 30 octombrie 2015 – devenit Tragedia din clubul Colectiv, singurul supraviețuitor fiind Andrei Găluț – voce.

După tragedie au fost învinuiți de mesaje subliminale demonice, au început să apară teorii care atrag atenția asupra coincidenței dintre titlul cântecului „The Day We Die” („Ziua în care murim”) și a flăcărilor de pe coperta albumului, care ar fi „prevestit” cumva dezastrul de la clubul Colectiv. Doar că melodia cu pricina nu este o invocare a morții, ci, așa cum scrie Maria Bumbur, un strigăt de rezistență a individualității ce nu se lasă învinsă de puterea de uniformizare a maselor. Cele nouă cântece subliniază multe alte probleme ale societății contemporane cu sonorități grele, apăsătoare, metalice, tipice acestui stil.

Lucia Dumitrescu: „Dragostea mea”

Laureată a festivalului de la Mamaia și a concursului „George Grigoriu” de la Brăila, buzoianca Lucia Dumitrescu a acumulat numeroase premii, inclusiv internaționale (colaborarea cu regretatul Cornel Fugaru a

fost benefică în acest sens, nefiind întâmplător că Mirela Fugaru semnează multe texte pe CD-ul de față), devenind de mică o obișnuită a podiumurilor. Albumul „Dragostea mea”, editat de Fundația Radio România, include 19 titluri foarte diferite ca factură. Cum în ultima

vreme Lucia Dumitrescu apare alături de formația ProConsul, câteva aparțin lui Robert Anghelescu, în general fiind vorba de piese moderne, cântate în limba engleză, între ceilalți autori fiind Adrian Cristescu, Alexandru Gorgos (acesta semnează și orchestrații), plus colaborări cu Grasu XXL și Guess Who. Din generația, să-i zicem, „clasică”, mai veche, rețin atenția melodiile aparținând unor Cornel Fugaru, George Natsis, Margareta Pâslaru, Adrian Romcescu, Laurențiu Cazan (buzoian și el), Mihai Trăistariu, Laura Stoica. Mastering: Alexandru Gorgos.

Revistă lunară de informare, opinie și dezbateri editată de
UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA
și finanțată cu sprijinul MINISTERULUI CULTURII

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactor șef:

George BALINT

Redactori: Mihai COSMA, Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Secretar de redacție: Costin ASLAM

Colegiu redacțional:

Mariana POPESCU, Mihaela Silvia ROȘCA,

Vasilica STOICIU-FRUNZĂ

Semnează în acest număr:

Cristian ARDELEAN, Dumitru AVAKIAN, Loredana BALTAZAR,
Al. I. BĂDULESCU, Cornelia BRONZETTI, Corina BURA,
Daniela CARAMAN FOTEA, Mihai-Alexandru CANCIOVICI,
Lavinia COMAN, Cecilia CONSTANDA, Dan DEDIU,
Armanda FILIPINE, Andra FRĂȚILĂ, Oleg GARAZ, Oana
GEORGESCU, Doru IONESCU, Sorin LERESCU, Florian LUNGU,
Doina MOGA, Octavian NEMESCU, Speranța RĂDULESCU,
Mircea ȘTEFĂNESCU, Bianca ȚIPLEA-TEMEȘ, Florin-Silviu
URSULESCU, Lena VIERU CONȚA,
Marin VOICAN-GHIOROIU, Damian VULPE

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect. 1, 010071,
România. Tel./Fax: +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - INTERSIGMA-ERICOM SRL

TEL: 021-242.30.32

ISSN: 1220-742x